KALLELSE/FÖREDRAGNINGSLISTA

Instans: KOMMUNFULLMÄKTIGE

Tid: Tisdag den 14 februari kl 18.30

Plats: Kommunhusets sessionssal

Protokollsjustering: Administrations- och kommunikationsenheten,
tisdag 2017-02-21 kl 15.30

Kent Johansson
Ordförande

Marie Nordqvist
Sekreterare

Nr	*Ärende*	*DNR*	*Kommentar*
1	Allmänhetens frågestund	KS 026/2017 910	
2	Information från revisionskollegiet	KS 009/2017 912	
3	Svar på motion att avskaffa delade turer och heltidsanställningar	KS 101/2016 150	KS 170123
4	Svar på motion om införande av personligt ombud	KS 091/2015 700	KS 170123
5	Ändring av investeringsbudget 2017-2019	KS 166/2016 942	KS 170123
6	Information om Herrljunga kommuns borgensförbindelser	KS 263/2016 942	KS 161212
7	Rättning av beslut avseende höjd borgensram, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	KS 242/2016 942	KS 161212
8	Borgensavgift för Herrljungabostäder AB	KS 271/2016 942	KS 161212
9	Beviljande av bidrag till utbildningsinsats från Nämndemannaföreningen vid Alingsås Tingsrätt	KS 300/2016 387	KS 170123
10	Rapportering av ej verkställda gynnade beslut enligt SOL och LSS per 2016-09-30	KS 176/2016 730	KS 161212
11	Tillsyn över försäljning av receptfria läkemedel	KS 290/2016 711	KS 170123
12	Utökning av valberedningen samt fyllnadsval av ledamöter och ersättare	KS 001/2017 111	
13	Fyllnadsval av revisor	KS 001/2017 111	
14	Avsägelse av ersättare i kommunfullmäktige	KS 005/2016 111	

Nr	*Meddelande*	*DNR*	*Kommentar*
1	Ny ersättare i kommunfullmäktige	KS 005/2016 111	
2	Återrapportering av kommunfullmäktiges beslut 2016	KS 122/2016 101	
3	Information om budget 2017-2019	KS 166/2016 942	KS 170123
4	Beslut om valkretsindelning från VG Regionen	KS 186/2016 950	
5	Budget 2017-2019 socialnämnden	KS 2016:106	KS 170123
6	Budget och verksamhetsplan tekniska nämnden 2017-2019	KS 166/2016 942	KS 170123

KS § 1 DNR KS 101/2016 150

Svar på motion att avskaffa delade turer och heltidsanställningar

Sammanfattning

Robert Andersson (S) inkom 2016-03-04 med följande motion:
"Våren 2013 tecknade SKL och Kommunal ett riksavtal där följande skrivning finns med:

"...delade turer ska minimeras. Uppgörelsen innebär att vid arbetstidsförläggning bör det, utifrån verksamhetens behov, eftersträvas att arbetstiden är sammanhållen."

Trots att det nu har gått tre år har vi inom Herrljunga Kommun i stor utsträckning fortfarande kvar delade turer inom Kommunals avtalsområden. Vi socialdemokrater tycker att avtalet är ett steg i rätt riktning men anser att arbetet med att minimera delade turer går för långsamt. Vi vill mer. Det krävs krafttag för att komma tillrätta med delade turer men vi förringar inte de utmaningar det innebär att bryta med invanda mönster hos både arbetsgivare och anställd. Dock räds vi inte uppgiften.
Det handlar om att se kommunen som en större arbetsgivare än den enskilda arbetsplatsen likväl som att se förtjänsterna med ett avskaffande. För Socialdemokraterna är avskaffandet av delade turer en arbetsmiljöfråga och en anständighetsfråga. Det handlar också om att kommunen ska ha rimliga arbetsvillkor som säkerställer den långsiktiga personalförsörjningen. Anställda i kommunen ska kunna leva på sin lön och ha en dräglig familjesituation.
I flera kommuner runt om i landet finns goda exempel där man framgångsrikt arbetar med att avskaffa delade turer. Med de goda exemplen som utgångspunkt yrkar jag till kommunfullmäktige att besluta:
Att den normala anställningsformen i Herrljunga kommun är heltid och tillsvidareanställning med möjlighet till partiell tjänstledighet för den som önskar.

Att arbetstiden ska vara sammanhållen.
Att delade turer avskaffas i så stor utsträckning som möjligt"

Socialförvaltningen har inkommit med yttrande över motionen där det framkommer följande:
I de av kommunfullmäktige antagna målen för 2017 finns målet: Andelen heltid för tillsvidareanställda ska öka.

Socialförvaltningen gör bedömningen att det antal delade turer som idag finns inom förvaltningens område inte kan minskas mer än vad som redan gjorts. En ytterligare minskning skulle innebära ökade kostnader då förvaltningen behöver anställa fler personer för att täcka bemanningskraven. En minskning skulle även innebära att personalen behöver arbeta fler helger än idag för att scheman ska gå ihop. Arbetspassen skulle också behöva förlängas vilket, tillsammans med lägre bemanning på helgerna, skulle innebära en ökad arbetsbelastning.

Fortsättning KS § 1

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2017-01-10
Socialförvaltningens skrivelse, "Svar på motion om att avskaffa delade turer", 2017-01-10
Kommunfullmäktige § 34/2016-03-08
Motion: *Avskaffande delade turer* – inkommen 2016-03-04

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Motionen avslås.

Anette Rundström (S) föreslår att motionen ska bifallas.

Elin Hegg (MP), Björn Wilhelmsson (S) och Kari Hellstadius (S) bifaller Anette Rundströms (S) förslag.

Ronnie Rexwall (KV) bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Omröstning.
Ordföranden ställer följande förslagsordning:
Ja – i enlighet med förvaltningens förslag att avslå motionen.
Nej – i enlighet med Anette Rundströms (S) förslag att bifalla motionen.

Med 6 ja-röster mot 5 nej-röster beslutar kommunstyrelsen i enlighet med socialförvaltningen förslag till beslut (röstningsbilaga 1, KS § 1/20167-01-23).

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen avslås.

Ärende 3

Röstningsbilaga KS § 1/2017-01-23	Tjänstgörande	§ 1/2017 Förvaltningens förslag till beslut mot Anette Rundströms (S) förslag		
		JA	NEJ	Avstår
Johnny Carlsson (C), ordf.	X	X		
Christina Abrahamsson (M), vice ordf.	X	X		
Andreas Molin (C)	X	X		
Ronnie Rexvall (KV)	X	X		
Gunnar Andersson (M)				
Elin Hegg (MP)	X		X	
Elin Alavik (L)				
Anette Rundström (S)	X		X	
Björn Wilhelmsson (S)	X		X	
Kari Hellstadius (S)	X		X	
Lars-Erik Ahlgren (SD)	X	X		
Marita Andersson (C)				
Jan-Olof Brorsson (L)	X		X	
Fredrik Svensson (KD)	X	X		
Christina Glad (KV)				
Göran Elfving (M)				
Alexander Rahm (S)				
Kerstin Johansson (S)				
Lise-Lotte Hellstadius (S)				
Kurt Hallberg (S)				
Tony Niva (-)				
Summa		**6**	**5**	**0**

6 75

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Claes Rydberg

Tjänsteskrivelse
2017-01-10
DNR KS 101/2016 150

Förslag, Svar på motion om delade turer och heltidsanställningar

Sammanfattning

Socialförvaltningen har inkommit med yttrande gällande Robert Anderssons (S) motion av 2016-03-04 där han anger följande:

- *Att den normala anställningsformen i Herrljunga kommun är heltid och tillsvidareanställning med möjlighet till partiell tjänstledighet för den som önskar.*
- *Att arbetstiden ska vara sammanhållen.*
- *Att delade turer avskaffas i så stor utsträckning som möjligt"*

I de av kommunfullmäktige antagna målen för 2017 finns målet: Andelen heltid för tillsvidareanställda ska öka.

Socialförvaltningen gör bedömningen att det antal delade turer som idag finns inom förvaltningens område inte kan minskas mer än vad som redan gjorts. En ytterligare minskning skulle innebära ökade kostnader då förvaltningen behöver anställa fler personer för att täcka bemanningskraven. En minskning skulle även innebära att personalen behöver arbeta fler helger än idag för att scheman ska gå ihop. Arbetspassen skulle också behöva förlängas vilket, tillsammans med lägre bemanning på helgerna, skulle innebära en ökad arbetsbelastning.

Kommunchefen delar Socialförvaltningens bedömning.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens skrivelse, "Svar på motion om att avskaffa delade turer", 2017-01-10
§ 34/2016-03-08 Kommunfullmäktige
Motion: *Avskaffande delade turer* – inkommen 2016-03-04

Förslag till beslut

Motionen avslås.

Claes Rydberg
Kommunchef

Herrljunga kommun, Box 201, 524 23 Herrljunga
Telefon 0513-170 00 • Telefax 0513-171 33
Besöksadress Torget 1, Herrljunga
org.nummer 212000-1520 • www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS
FÖRVALTNING
Claes Rydberg

Motivering av förslag till beslut

Då kommunfullmäktige, genom målen för 2017, redan beslutat att arbeta för att minska antalet heltider samt att socialförvaltningen inte ser att det finns någon möjlighet att minska antalet delade turer utan att det innebär ökade kostnader föreslås motionen att avslås. Socialförvaltningen anför även arbetsmiljöskäl vilka bör beaktas.

HERRLJUNGA KOMMUN

SOCIAL-
FÖRVALTNINGEN
Magnus Stenmark

Tjänsteskrivelse
2017-01-10
DNR KS 101/2016 150

Motionssvar: Avskaffa delade turer

Sammanfattning

Robert Andersson (S) inkom 2016-03-04 med en motion där han motionerade för följande:

- *Att den normala anställningsformen i Herrljunga kommun är heltid och tillsvidareanställning med möjlighet till partiell tjänstledighet för den som önskar.*
- *Att arbetstiden ska vara sammanhållen.*
- *Att delade turer avskaffas i så stor utsträckning som möjligt"*

I de av kommunfullmäktige fattade mål för 2017 finns målet: Andelen heltid för tillsvidareanställda ska öka.

Det antal delade turer som idag finns inom socialförvaltningens område går inte att minskas ner på mer än vad som är gjort. Skulle detta göras innebär det ökade kostnader då förvaltningen behöver anställa fler personer för att täcka bemanningskraven. Det skulle även innebära att personalen behöver arbeta fler helger än vad de gör idag för att schemat ska gå ihop. De kommer även behöva arbeta längre pass vilket, tillsammans med lägre bemanning på helgerna, kommer innebära en ökad arbetsbelastning.

Beslutsunderlag

§ 34/2016-03-08 Kommunfullmäktige
Motion: *Avskaffande delade turer* – inkommen 2016-03-04

Förslag till beslut

Motionen avslås.

Magnus Stenmark
Socialchef

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Claes Rydberg

Tjänsteskrivelse
2017-01-10
DNR KS 101/2016 150

Bakgrund

Robert Andersson (S) inkom med följande motion mars 2016:
" Våren 2013 tecknade SKL och Kommunal ett riksavtal där följande skrivning finns med:
" ... delade turer ska minimeras. Uppgörelsen innebär att vid arbetstidsförläggning bör det, utifrån verksamhetens behov, eftersträvas att arbetstiden är sammanhållen."
Trots att det nu har gått tre år har vi inom Herrljunga Kommun i stor utsträckning fortfarande kvar delade turer inom Kommunals avtalsområden. Vi socialdemokrater tycker att avtalet är ett steg i rätt riktning men anser att arbetet med att minimera delade turer går for långsamt. Vi vill mer. Det krävs krafttag för att komma tillrätta med delade turer men vi förringar inte de utmaningar det innebär att bryta med invanda mönster hos både arbetsgivare och anställd. Dock räds vi inte uppgiften.
Det handlar om att se kommunen som en större arbetsgivare än den enskilda arbetsplatsen likväl som att se förtjänsterna med ett avskaffande. För Socialdemokraterna är avskaffandet av delade turer en arbetsmiljöfråga och en anständighetsfråga. Det handlar också om att kommunen ska ha rimliga arbetsvillkor som säkerställer den långsiktiga personalförsörjningen. Anställda i kommunen ska kunna leva på sin lön och ha en dräglig familjesituation. I flera kommuner runt om i landet finns goda exempel där man framgångsrikt arbetar med att avskaffa delade turer. Med de goda exemplen som utgångspunkt yrkar jag till kommunfullmäktige att besluta:

- *Att den normala anställningsformen i Herrljunga kommun är heltid och tillsvidareanställning med möjlighet till partiell tjänstledighet för den som önskar.*
- *Att arbetstiden ska vara sammanhållen.*
- *Att delade turer avskaffas i så stor utsträckning som möjligt"*

I de av kommunfullmäktige fattade mål för 2017 finns målet: Andelen heltid för tillsvidareanställda ska öka.

Det antal delade turer som idag finns inom socialförvaltningens område går inte att minskas ner på mer än vad som är gjort. Skulle detta göras innebär det ökade kostnader då förvaltningen behöver anställa fler personer för att täcka bemanningskraven. Det skulle även innebära att personalen behöver arbeta fler helger än vad de gör idag för att schemat ska gå ihop. De kommer även behöva arbeta längre pass vilket, tillsammans med lägre bemanning på helgerna, kommer innebära en ökad arbetsbelastning.

Ekonomisk bedömning

Att minska antalet delade turer skulle innebära ökade kostnader för socialnämnden.

Motivering av förslag till beslut

Då kommunfullmäktige, genom målen för 2017, redan beslutat att arbeta för att minska antalet heltider samt att socialförvaltningen inte ser att det finns någon möjlighet att minska antalet delade turer utan att det innebär ökade kostnader föreslås motionen att avslås.

KF § 34 DNR KS 101/2016 150

Motion – Avskaffa delade turer

Sammanfattning

Följande motion från Robert Andresson (S) inkom 2016-03-04:

Motion - Avskaffa delade turer

"Våren 2013 tecknade SKL och Kommunal ett riksavtal där följande skrivning finns med:

"...delade turer ska minimeras. Uppgörelsen innebär att vid arbetstidsförläggning bör det, utifrån verksamhetens behov, eftersträvas att arbetstiden är sammanhållen."

Trots att det nu har gått tre år har vi inom Herrljunga Kommun i stor utsträckning fortfarande kvar delade turer inom Kommunals avtalsområden. Vi socialdemokrater tycker att avtalet är ett steg i rätt riktning men anser att arbetet med att minimera delade turer går för långsamt. Vi vill mer. Det krävs krafttag för att komma tillrätta med delade turer men vi förringar inte de utmaningar det innebär att bryta med invanda mönster hos både arbetsgivare och anställd. Dock räds vi inte uppgiften.
Det handlar om att se kommunen som en större arbetsgivare än den enskilda arbetsplatsen likväl som att se förtjänsterna med ett avskaffande. För Socialdemokraterna är avskaffandet av delade turer en arbetsmiljöfråga och en anständighetsfråga. Det handlar också om att kommunen ska ha rimliga arbetsvillkor som säkerställer den långsiktiga personalförsörjningen. Anställda i kommunen ska kunna leva på sin lön och ha en dräglig familjesituation.
I flera kommuner runt om i landet finns goda exempel där man framgångsrikt arbetar med att avskaffa delade turer. Med de goda exemplen som utgångspunkt yrkar jag till kommunfullmäktige att besluta:
Att den normala anställningsformen i Herrljunga kommun är heltid och tillsvidareanställning med möjlighet till partiell tjänstledighet för den som önskar.

Att arbetstiden ska vara sammanhållen.
Att delade turer avskaffas i så stor utsträckning som möjligt"

Beslutsgång

Ordföranden frågar om ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Ärende 3

Till Herrljunga Kommunfullmäktige

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2016 -03- 04
101/2016 Beteckning 150

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET I HERRLJUNGA

"Vi har en arbetsmarknad skapad av män, för män. Blind för hemarbetet och byggd på en grund av självuppoffrande kvinnor. Det här vill vi ändra. Därför ska vi begränsa visstidsanställningarna, och göra upp med den ofrivilliga deltiden och de delade turerna – eller "obetalda håltimmarna" som de egentligen borde heta. Vi ska göra det som krävs för att uppnå jämställda löner och samtidigt ska vi säkra ett arbetsmiljöarbete så alla kan försörja sig livet ut."
Stefan Löfven, installationstal den 4 april 2013

Motion - Avskaffa delade turer

Våren 2013 tecknade SKL och Kommunal ett riksavtal där följande skrivning finns med:

"...delade turer ska minimeras. Uppgörelsen innebär att vid arbetstidsförläggning bör det, utifrån verksamhetens behov, eftersträvas att arbetstiden är sammanhållen."

Trots att det nu har gått tre år har vi inom Herrljunga Kommun i stor utsträckning fortfarande kvar delade turer inom Kommunals avtalsområden. Vi socialdemokrater tycker att avtalet är ett steg i rätt riktning men anser att arbetet med att minimera delade turer går för långsamt. Vi vill mer. Det krävs krafttag för att komma tillrätta med delade turer men vi förringar inte de utmaningar det innebär att bryta med invanda mönster hos både arbetsgivare och anställd. Dock räds vi inte uppgiften.
Det handlar om att se kommunen som en större arbetsgivare än den enskilda arbetsplatsen likväl som att se förtjänsterna med ett avskaffande. För Socialdemokraterna är avskaffandet av delade turer en arbetsmiljöfråga och en anständighetsfråga. Det handlar också om att kommunen ska ha rimliga arbetsvillkor som säkerställer den långsiktiga personalförsörjningen. Anställda i kommunen ska kunna leva på sin lön och ha en dräglig familjesituation.
I flera kommuner runt om i landet finns goda exempel där man framgångsrikt arbetar med att avskaffa delade turer. Med de goda exemplen som utgångspunkt yrkar jag till kommunfullmäktige att besluta:

Att den normala anställningsformen i Herrljunga kommun är heltid och tillsvidareanställning med möjlighet till partiell tjänstledighet för den som önskar.

Att arbetstiden ska vara sammanhållen.

Att delade turer avskaffas i så stor utsträckning som möjligt.

ANKOM
2016 -03- 03
2016 -03- 03

Robert Andersson (S) 2016-03-03

KS § 2 DNR KS 91/2015 700

Svar på motion om införande av personligt ombud

Sammanfattning

Följande motion inkom 2015-04-01från Elin Hegg (MP):

"Personligt ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning
Miljöpartiet de gröna i Herrljunga och Vårgårda föreslår att kommunen tillsammans med Vårgårda respektive Herrljunga kommun startar verksamheten med ett personligt ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning. Gärna i samarbete med annan kommun med personliga ombud.

Vi vet att många personer med psykiska funktionsnedsättningar far illa i samhället på grund av att de är en svag grupp som har svå1t att framföra sina behov av vård och stöd från samhället. Detta gäller även för den målgruppen i Herrljunga och Vårgårda liksom i alla andra kommuner. En person som mår psykiskt dåligt har ofta en svag självkänsla eller har svårt med relationer som gör att de ofta står tillbaka med sina behov eller inte blir trodda. I ett citat från boken Personligt ombud skriven av FoU i väst säger en klient "Mitt största problem som jag upplever, är att ingen lyssnar på mig. Jag har känslan av att det jag har att säga, om mitt liv, om mina bekymmer, inte är någonting värt."

Personligt ombud har funnits först under en prövotid från 1996 och permanentades 2000 i Sverige för att ge stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning i kontakt med myndigheter. En person med psykisk funktionsnedsättning har ofta behov av stöd från flera olika verksamheter och myndigheter och det har visat sig att den enskilde inte klarar att söka det stöd han eller hon behöver. Därför har Regeringen och Socialstyrelsen beslutat om att ge ett ekonomiskt stöd till de kommuner som inför personligt ombud på 302 400.- per ombud och år. Dessutom har Länsstyrelsen och Socialstyrelsen ansvar för utbildning och uppföljning av personligt ombud.

Exempel på inrapporterade brister för målgruppen ur Socialstyrelsens senaste uppföljning av verksamheten med personligt ombud är: dåligt bemötande och bristande kompetens och förståelse för målgruppens problematik från myndigheter. Brister i samverkan, både mellan förvaltningar inom kommuner men också mellan olika myndigheter. Problem för klienter att få försörjningsstöd för tandvård. Svårigheter i att synliggöra barn som bor med föräldrar med psykisk ohälsa och funktionsnedsättning. Brist på gode män och förvaltare. För lite tillgång till boendestödjande insatser. Långa väntetider och bristfällig tillgång till läkare inom psykiatrin.

Fortsättning KS § 2

Dålig samordning mellan somatisk och psykiatrisk vård. Svår tillgänglig psykiatrisk öppenvård. Oro och osäkerhet kring Försäkringskassans regler om försörjning för målgruppen. Svårt att få tid hos Arbetsförmedlingen och klienter har svårt att förstå informationen som de får därifrån.
Miljöpartiet de Gröna föreslår härmed att kommunerna tillsammans i första hand gemensamt inrättar personligt ombud eller i andra hand var för sig."

Socialförvaltningen fick i uppdrag av nämnden att utreda möjligheterna till ett införande av personligt uppdrag.

Förvaltningen har varit i kontakt med Vårgårda kommun som idag har ett personligt ombud. Kommunerna kan gemensamt ha ett personligt ombud. Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar om att införa personligt ombud på 50 % under en ettårsperiod. Utvärdering ska göras innan utgången av 2017 och presenteras för nämnden för beslut om kommunen ska fortsätta att erbjuda personligt ombud eller inte.

Beslutsunderlag
Socialnämnden § 143/2016-11-29

Förslag till beslut
Socialnämndens förslag till beslut:
1. Personligt ombud införs.
2. Förvaltningen får i uppdrag att genomföra en utvärdering av personligt ombud innan utgången av 2017.
3. Motion om inrättande av personligt ombud beviljas.

Elin Hegg (MP) föreslår att punkt två ersätts med: Förvaltningen får i uppdrag att genomföra en utvärdering av personligt ombud i samband länsstyrelsens utvärdering för 2017 som grund och kompletterar med kommunens egna frågeställningar.

Anette Rundström (S) bifaller Elin Heggs (MP) förslag till beslut.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut med Elin Heggs (MP) ändringsförslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Personligt ombud införs.
2. Förvaltningen får i uppdrag att genomföra en utvärdering av personligt ombud i samband länsstyrelsens utvärdering för 2017 som grund och kompletterar med kommunens egna frågeställningar.
3. Motion om inrättande av personligt ombud beviljas.

SN § 143 DNR SN 75/2015

Införande av personligt ombud

Sammanfattning

Följande motion inkom 2015-04-01från Elin Hegg (MP):

MOTION TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE OM IN RÄTTANDE AV PERSONLIGT OMBUD

Personligt ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning
Miljöpartiet de gröna i Herrljunga och Vårgårda föreslår att kommunen tillsammans med Vårgårda respektive Herrljunga kommun startar verksamheten med ett personligt ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning. Gärna i samarbete med annan kommun med personliga ombud.

Vi vet att många personer med psykiska funktionsnedsättningar far illa i samhället på grund av att de är en svag grupp som har svå1t att framföra sina behov av vård och stöd från samhället. Detta gäller även för den målgruppen i Herrljunga och Vårgårda liksom i alla andra kommuner. En person som mår psykiskt dåligt har ofta en svag självkänsla eller har svårt med relationer som gör att de ofta står tillbaka med sina behov eller inte blir trodda. I ett citat från boken Personligt ombud skriven av FoU i väst säger en klient "Mitt största problem som jag upplever, är att ingen lyssnar på mig. Jag har känslan av att det jag har att säga, om mitt liv, om mina bekymmer, inte är någon ting värt."

Personligt ombud har funnits först under en prövotid från 1996 och permanentades 2000 i Sverige för att ge stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning i kontakt med myndigheter. En person med psykisk funktionsnedsättning har ofta behov av stöd från flera olika verksamheter och myndigheter och det har visat sig att den enskilde inte klarar att söka det stöd han eller hon behöver. Därför har Regeringen och Socialstyrelsen beslutat om att ge ett ekonomiskt stöd till de kommuner som inför personligt ombud på 302 400.- per ombud och år. Dessutom har Länsstyrelsen och Socialstyrelsen ansvar för utbildning och uppföljning av personligt ombud.

Exempel på inrapporterade brister för målgruppen ur Socialstyrelsens senaste uppföljning av verksamheten med personligt ombud är: dåligt bemötande och bristande kompetens och förståelse för målgruppens problematik från myndigheter. Brister i samverkan, både mellan förvaltningar inom kommuner men också mellan olika myndigheter. Problem för klienter att få försörjningsstöd för tandvård. Svårigheter i att synliggöra barn som bor med föräldrar med psykisk ohälsa och funktionsnedsättning. Brist på gode män och förvaltare. För lite tillgång till boendestödjande insatser. Långa väntetider och bristfällig tillgång till läkare inom psykiatrin.

Fortsättning § 143

Dålig samordning mellan somatisk och psykiatrisk vård. Svår tillgänglig psykiatrisk öppenvård. Oro och osäkerhet kring Försäkringskassans regler om försörjning för målgruppen. Svårt att få tid hos Arbetsförmedlingen och klienter har svårt att förstå informationen som de får därifrån.

Miljöpartiet de Gröna föreslår härmed att kommunerna tillsammans i första hand gemensamt inrättar personligt ombud eller i andra hand var för sig.

Socialförvaltningen fick i uppdrag av nämnden att utreda möjligheterna till ett införande av personligt uppdrag.

Förvaltningen har varit i kontakt med Vårgårda kommun som idag har ett personligt ombud. Kommunerna kan gemensamt ha ett personligt ombud. Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar om att införa personligt ombud på 50 % under en ettårsperiod. Utvärdering ska göras innan utgången av 2017 och presenteras för nämnden för beslut om kommunen ska fortsätta att erbjuda personligt ombud eller inte.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse daterad 2016-11-11

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Personligt ombud införs.
- Förvaltningen får i uppdrag att genomföra en utvärdering av personligt ombud innan utgången av 2017.
- Motion om inrättande av personligt ombud beviljas.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut
1. Personligt ombud införs.
2. Förvaltningen får i uppdrag att genomföra en utvärdering av personligt ombud innan utgången av 2017.
3. Motion om inrättande av personligt ombud beviljas.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till: Vårgårda kommun

Ärende 4

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2015 -04- 01
Dnr 91/2015
Beteckning 700

miljöpartiet de gröna

31 mars 2015

MOTION TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE OM INRÄTTANDE AV PERSONLIGT OMBUD

Personligt ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning
Miljöpartiet de gröna i Herrljunga och Vårgårda föreslår att kommunen tillsammans med Vårgårda respektive Herrljunga kommun startar verksamheten med ett personligt ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning. Gärna i samarbete med annan kommun med personliga ombud.

Vi vet att många personer med psykiska funktionsnedsättningar far illa i samhället på grund av att de är en svag grupp som har svårt att framföra sina behov av vård och stöd från samhället. Detta gäller även för den målgruppen i Herrljunga och Vårgårda liksom i alla andra kommuner. En person som mår psykiskt dåligt har ofta en svag självkänsla eller har svårt med relationer som gör att de ofta står tillbaka med sina behov eller inte blir trodda. I ett citat från boken Personligt ombud skriven av Fou i väst säger en klient "Mitt största problem som jag upplever, är att ingen lyssnar på mig. Jag har känslan av att det jag har att säga, om mitt liv, om mina bekymmer, inte är någonting värt."

Personligt ombud har funnits först under en prövotid från 1996 och permanentades 2000 i Sverige för att ge stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning i kontakt med myndigheter. En person med psykisk funktionsnedsättning har ofta behov av stöd från flera olika verksamheter och myndigheter och det har visat sig att den enskilde inte klarar att söka det stöd han eller hon behöver. Därför har Regeringen och Socialstyrelsen beslutat om att ge ett ekonomiskt stöd till de kommuner som inför personligt ombud på 302 400.- per ombud och år. Dessutom har Länsstyrelsen och Socialstyrelsen ansvar för utbildning och uppföljning av personligt ombud.

Exempel på inrapporterade brister för målgruppen ur Socialstyrelsens senaste uppföljning av verksamheten med personligt ombud är: dåligt bemötande och bristande kompetens och förståelse för målgruppens problematik från myndigheter. Brister i samverkan, både mellan förvaltningar inom kommuner men också mellan olika myndigheter. Problem för klienter att få försörjningsstöd för tandvård. Svårigheter i att synliggöra barn som bor med föräldrar med psykisk ohälsa och funktionsnedsättning. Brist på gode män och förvaltare. För lite tillgång till boendestödjande insatser. Långa väntetider och bristfällig tillgång till läkare inom psykiatrin. Dålig samordning mellan somatisk och psykiatrisk vård. Svårtillgänglig psykiatrisk öppenvård. Oro och osäkerhet kring Försäkringskassans regler om försörjning för målgruppen. Svårt att få tid hos Arbetsförmedlingen och klienter har svårt att förstå informationen som de får därifrån.

Miljöpartiet de Gröna föreslår härmed att kommunerna tillsammans i första hand gemensamt inrättar personligt ombud eller i andra hand var för sig.

För mer information se SFS 2013:522 och Socialstyrelsens meddelandeblad 5/2011.

För Miljöpartiet de Gröna

i Herrljunga

Elin Hegg

i Vårgårda

Helen Persgren

Namn:	**Elin Hegg**	**Helen Persgren**
Telefon:	0731-580551	0322-660003
Epost:	elin.hegg@gmail.com	helen.persgren@gmail.com
Adress:	Vesene Vibo 1, 524 95 Ljung	Årred Västerlid 1, 447 94 Vårgårda

KS § 3 DNR KS 166/2016 942, KS 289/2016 942

Ändring av investeringsbudget 2017-2019

Sammanfattning

En reviderad investeringsbudget för perioden 2017-2019 är framtagen. Total budgetram för perioden är 184 585 tkr;
År 2017, 56 285 tkr. Det innebär en utökad budget med 16 950 tkr mot föregående beslut.
År 2018, 63 550 tkr. Det innebär en utökad budget med 35 100 tkr mot föregående beslut.
År 2019, 64 750 tkr. Det innebär en utökad budget med 32 700 tkr mot föregående beslut.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-01-09
Reviderad investeringsbudget för budgetperioden 2017-2019
Bygg- och miljönämnden § 72/2016-11-30

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna reviderad investeringsbudget för 2017-2019 enligt förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige godkänner reviderad investeringsbudget för 2017-2019 enligt förslag.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE-
FÖRVALTNING
Linda Rudenwall

Tjänsteskrivelse
2017-01-09
DNR KS 166/2016 942,
KS 289/2016 942

Reviderad investeringsbudget för budgetperioden 2017-2019

Sammanfattning

En reviderad investeringsbudget för perioden 2017-2019 är framtagen. Total budgetram för perioden är 184 585 tkr;
År 2017, 56 285 tkr. Det innebär en utökad budget med 16 950 tkr mot föregående beslut.
År 2018, 63 550 tkr. Det innebär en utökad budget med 35 100 tkr mot föregående beslut.
År 2019, 64 750 tkr. Det innebär en utökad budget med 32 700 tkr mot föregående beslut.

Se bifogad bilaga till investeringsbudget.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-01-09
Reviderad investeringsbudget för budgetperioden 2017-2019
Bygg- och miljönämnden § 72/2016-11-30

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna reviderad investeringsbudget för 2017-2019 enligt förslag.

Linda Rudenwall
Ekonomichef

Expedieras till:
För kännedom till: Bildningsnämnden, tekniska nämnden, bygg- och miljönämnden

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE-
FÖRVALTNING
Linda Rudenwall

Tjänsteskrivelse
2017-01-09
DNR KS 166/2016 942,
KS 289/2016 942

Bakgrund

En reviderad investeringsbudget för perioden 2017-2019 är framtagen. Total budgetram för perioden är 184 585 tkr;
År 2017, 56 285 tkr. Det innebär en utökad budget med 16 950 tkr mot fg beslut.
År 2018, 63 550 tkr. Det innebär en utökad budget med 35 100 tkr mot fg beslut.
År 2019, 64 750 tkr. Det innebär en utökad budget med 32 700 tkr mot fg beslut.

Se bifogad bilaga till investeringsbudget.

I den reviderade budgeten för investeringar har följande tillägg/förändringar gjorts:

- **Horsby-projektet** har under 2016 inget utfall (budget 35 950 tkr). Istället läggs en fyraårsperiod på projektet med totalt belopp om 86 850 tkr. Investeringsutgifterna är planerade enligt följande: år 2017: 13 250 tkr; år 2018: 35 100 tkr; år 2019: 32 700 tkr; år 2020: 5 800 tkr. Notera att denna budgetrevidering endast innefattar investeringsbudget fram till år 2019.

- **Ventilation Altorp**. Bygg- och miljönämnden har lämnat ett föreläggande om åtgärdsplan till Bildningsnämnden gällande ventilationen på Altorpskolan (fastighet Björken 10). Senast den 28 februari ska Bildningsnämnden komma in med åtgärdsförslag. Ventilationsanläggningen är i dålig kondition och behöver bytas ut, beräknad investesteringsutgift för byte av ventilationssystemet är 2 400 tkr. Förslag till beslut är att byta ut ventilationen enligt beräknat belopp.

- **Släck/tankbil Annelund**. Beslutad investeringsbudget för inköp av släck/tankbil är sedan tidigare 3 000 tkr. Enligt protokoll från Bygg och miljönämndens möte den 30/11 2016, BMN §72, med diarienr: KS289/2016 942, äskar nämnden om ytterligare anslag om 1 300 tkr för att kunna köpa ny släck/tankbil till Annelund. I förslaget till reviderad investeringsbudget har beloppet räknats upp från 3 000 tkr till 4 300 tkr.

Ekonomisk bedömning

En utökad investeringsbudget innebär att det ekonomiska nyckeltalet för självfinanieringsgrad riskerar att sjunka. Målet är att under en längre period uppfylla 100 %. Då investeringsbudgeten ökar enligt förslag kommer även självfinansieringsgraden budgetperioden att minska. För 2017 minskar nyckeltalet från 86 % till 61 %, om avskrivningar och resultat består enligt beslutad budget. För 2018 blir självfinansieringsgraden 58 % mot tidigare 129 % och för 2019 blir självfinansieringsgraden 59 % mot tidigare 119 %. Om resultat och avskrivningar ligger kvar enligt budget kommer Herrljunga kommun inte att kunna nå upp till målet om att kunna självfinansiera investeringar fullt ut.

Med den ökade investeringsbudgeten ökar också avskrivningstalet framöver, och därmed lämnar mindre utrymme till verksamheten.

Investeringsbudget 2017 - 2019

Gulmarkerat är de förändringar som föreslås mot föregående investeringsbudget.

Skattefinansierade investeringsutgifter	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Markköp	700	1 000	1 000	1 000
IT-Hårdvara centrala nätverket	900	0	0	0
IT-Infrastruktur licenser	0	900	900	900
IT-Centrala licenser	0	500	900	900
IT-Servers för utökad lagringskapacitet	1 000	0	0	0
Konstgräsplan Herrljunga	0	0	5 000	0
Konstgräsplan Annelund/Mörlanda	5 500	0	0	0
Delsumma kommunstyrelsen	**8 100**	**2 400**	**7 800**	**2 800**
Inventarier	1 000	1 000	1 000	1 000
Lekplatser fsk/skola upprustning	300	300	300	300
Inventarier vid Horsby förskola och skola	0	750	750	0
Förskola Molla (samt skola, kök o matsal)	19 939	0	0	0
Horsby förskola/skola/kök och matsal	utfall = 0	13 250	35 100	32 700
Förstudie - ombyggnad av Mörlanda förskola/skola		200	0	0
Ventilation Altorp		2 400		
Ombyggnad Altorpskolan	0	0	3 000	4 500
Delsumma Bildningsnämnden	**21 239**	**17 900**	**40 150**	**38 500**
Mobillås	1 500	0	0	0
Digitala larm	600	0	0	0
HVB-Boende, ensamkommande flyktingbarn	0	600	0	0
Stödboende för ensamkommande flyktingbarn	0	120	0	0
Hemgården, gamla hemtjänstlokaler	0	2 000	0	0
Inventarier	400	500	500	500
Nyckelskåp	0	500	0	0
Förstudie LSS boende	0	0	200	0
Hagen etapp 3	1 831	0	0	0
Hagen etapp 4	7 510	0	0	0
Hagen etapp 5	0	0	0	7 500
Hemgården	1 250	0	0	0
Hemgården larm	0	1 000	0	0
Arkiv	0	300	0	0
Delsumma socialnämnden	**13 091**	**5 020**	**700**	**8 000**
Inventarier	0	150	0	0
In- och utalarmeringssystem	1 000	0	0	0
Bilkärror	100	0	0	0
Släck/tankbil Annelund	0	4 300	0	0
Vatten/skumtank	0	0	0	1 000
Räddningsmaterial	0	200	200	200
Delsumma Bygg och miljönämnden	**1 100**	**4 650**	**200**	**1 200**

Skattefinansierade investeringsutgifter	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Maskiner fastighetsskötsel	200	200	200	200
Verksamhetsanpassningar	1 000	1 000	1 000	1 000
Säkerhetshöjande åtgärder	0	1 000	700	1 000
Städ och tvättmaskiner	250	250	250	250
Byte maskiner i kök enligt utbytesplan	300	0	0	0
Eggvena skola, soprum	200	0	0	0
GC-väg 181/183 söderut	500	0	0	0
Asfaltering	1 000	1 000	1 000	1 000
Mindre gatuanläggningar	1 000	2 000	1 000	1 000
Upprustning allmänna lekplatser	200	200	200	200
Upprustning av torget	0	0	0	800
Lekplats Mörlanda	0	250	0	0
Idrottshall	0	50	0	0
Kyldisk reception/café i simhallen	0	50	0	0
Ventilation sporthallen , Svea 8	250	0	0	0
Dusch och omkl. Rum sporthallen, Svea 8	500	0	0	0
Inventarier redskap till idrottshallen	50	50	0	0
Redskap simhallen	800	0	50	0
Redskap Mörlandahallen	0	50	0	0
Takbyte Hagens äldreboende	6 440	0	0	0
Gamla skolbyggn. Od, underhållsarbeten	0	0	0	0
Reinvesteringar fastigheter	0	6 400	7 300	5 800
UPS, batteribackup	0	165	0	0
Solceller Hagens äldreboende	0	2 000	0	0
EPC projekt	0	8 900	0	0
Ombyggnad Eggvena skola - kök	1 000	0	0	0
		0	0	0
Utbyggnad bowlinghall Mörlanda				
Delsumma Tekniska nämnden	**13 690**	**23 565**	**11 700**	**11 250**
Summa skattefinansierade inv. utg.	**57 220**	**53 535**	**60 550**	**61 750**
Avgiftsfinansierade investeringsutgifter				
Omlastningsstation Tumberg	1 000	0	0	0
Summa avgiftsfinansierade inv. utg.	**1 000**	**0**	**0**	**0**
Exploateringsinvesteringar				
Kvarteret Linden	250			
Exploatering	0	3 000	3 000	3 000
Exploatering Horsby	6 019			
Summa exploateringsinvesteringar	**6 269**	**3 000**	**3 000**	**3 000**
Summa Investeringar	**64 489**	**56 535**	**63 550**	**64 750**

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2016 -12- 02
Dnr KS 289/2016 Beteckning 906

BMN § 72 R 201/16

BEGÄRAN OM ÖKAD INVESTERING TILL NY SLÄCKBIL/TANKBIL ANNELUND

För att kunna investera i en ny släck/tankbil till Annelundstationen så måste befintlig investeringssumma utökas från i dag 3 miljoner till 4,3 miljoner. Nämndes investeringsbegäran låg på 4,8 miljoner. Dock ser vi idag att vi kan återanvända en hel del av nuvarande material och därmed minska begäran med 500 tkr.

Bakgrund

I budgetprocessen för investeringar 2017 begärde bygg- och miljönämnden 4,8 miljoner i investering för en ny släck/tankbil i Annelund. Kommunledningen sänkte investeringen till 3 miljoner.

Presidiets förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden föreslås ansöka om en utökad investeringsram för införskaffningen av ny släck/tankbil till Annelund 2017.

Beslutet överlämnas till kommunstyrelsen.

BYGG- OCH MILJÖNÄMNDENS BESLUT

Enligt presidiets förslag till beslut.

KS § 202 DNR KS 263/2016 942

Information om Herrljunga kommuns borgensförbindelser

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har efterfrågat en fullständig redovisning av vilka borgensnivåer kommunen klarar av och vad de får för följder i form av belastning och risker, KF § 108/2016-11-08.

Ekonomiavdelningen har tagit fram en rapport avseende Herrljunga kommuns borgensförbindelser som härmed redovisas.

Informationen läggs till handlingarna.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE-
FÖRVALTNINGEN
Linda Rudenwall

Tjänsteskrivelse
2016-11-27
DNR

Herrljunga kommuns borgensförbindelser

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har efterfrågat en fullständig redovisning av vilka borgensnivåer kommunen klarar av och vad de får för följder i form av belastning och risker, KF § 108/2016-11-08.

Ekonomiavdelningen har tagit fram en rapport avseende Herrljunga kommuns borgensförbindelser som härmed redovisas.

Underlag
Borgenspolicy

Förslag till beslut
Kommunstyrelsen tar emot informationen.

Linda Rudenwall
Ekonomichef

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE-
FÖRVALTNINGEN
Linda Rudenwall

Tjänsteskrivelse
2016-11-27
DNR

Bakgrund

Borgensåtaganden är förknippade med risk och därför är det viktigt att analys görs vid varje enskild förfrågan om borgensförbindelse. Stora borgensåtagande kan innebära en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån eller att aktieägartillskott till bolag måste lämnas för att bolaget skall överleva finansiellt. När borgensåtagande ska beaktas är det dock lika viktigt att analysera innehållet i åtagandet som storleken.Den största risken uppstår i de borgensåtaganden som inte har några väsentliga tillgångar att realisera vid betalningssvårigheter, vanligtvis föreningar. Detta har Herrljunga kommun beskrivit i en upprättad policy (reviderad år 2010) för borgensförbindelser. I Policyn finns att läsa kring vilka typer av borgensförbindelser som är förknippade med vilka risker. Något som dock inte anges i policyn är ramar för borgensförbindelserna, när taket för borgensförbindelserna är nådda etc.

Förutom borgensåtagande gentemot kommunala bolag, stiftelser och föreningar har Herrljunga ingått en solidarisk borgen, tillsammans med samtliga medlemskommuner, för Kommuninvest. Ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Tabellen visar Herrljunga kommuns totala borgensförbindelse (exkl den solidariska borgen) i förhållande till befolkning och närliggande kommuner. Informationen är hämtad från respektive kommuns årsredovisning 2015.

Kommuner	**Borgensförbindelse (mkr)**	**Invånare**	**Kr/invånare**
Herrljunga	311	9 349	33 265
Vårgårda	330	11 165	29 556
Alingsås	2 725	39 602	68 819
Ulricehamn	144	23 494	6 150
Bollebygd	274	8 799	31 139
Mark	880	33 906	25 954
Svenljunga	255 mkr	10 472	24 350
Falköping	453 mkr	32 511	13 933

De kommuner som ovan redovisas har i sina borgensförbindelser betydande andel i åtagande gentemot kommunala bolag.

Borgenspolicy för Herrljunga kommun

Reviderade av KF 2010-12-16

Syfte m m

Borgenspolicyn skall ha till syfte att få till stånd en konsekvent hantering av borgensärenden. Den skall upplysa kreditgivare och andra intressenter om på vilka grunder kommunen ikläder sig borgensansvar och utgöra riktlinje för tjänstemäns och politikers handläggning och beslut. Kommunfullmäktige beslutar dock, om man bedömer särskilda skäl föreligga, om avvikelse från policyn.
En allmänt restriktiv hållning skall finnas till att ingå nya borgensåtaganden.
Kommunal borgen kan prövas i sådana fall då det bedöms vara av väsentlig betydelse för tillvaratagande av kommunens intressen. Borgen skall i varje enskilt fall vara styrkt av beslut i kommunfullmäktige.

Borgensbegrepp

Enkel borgen

Vid enkel borgen är borgensmannen förpliktigad att betala "det gäldenären ej gälda gitter" (HB10:8). Enligt denna lags huvudregel skall borgenären (=långivaren) först försöka få ut betalning av gäldenären (=låntagaren) med anlitande av inkassokrav och inkassoåtgärder. Räcker inte dessa kan tvångsåtgärder såsom utmätning och konkurs tillgripas. Om långivaren trots dessa åtgärder likväl misslyckas med att få betalt får hänvändelse till borgensmannen ske för infriande av betalningsskyldigheten. Om inget annat anges i borgensförbindelsen är det enkel borgen som gäller.

Proprieborgen

Vid proprieborgen förbinder sig borgensmannen att teckna borgen "såsom för egen skuld". En borgensförbindelse med sådan lydelse innebär att borgensmannen iklätt sig ett primärt ansvar för låntagarens skuld. Detta medför att långivaren vid denna typ av borgen kan söka betalning antingen av låntagaren eller av borgensmannen. Vanligtvis är det borgensmannen som först blir sökt och anmodad att infria sitt åtagande.
Denna borgensform är vanligast förekommande och gäller de beslut som kommunen fattar om inte annat särskilt anges.

Generell borgen

En generell borgen är en variant av proprieborgen och är från risksynpunkt den mest heltäckande borgensformen. Den avser inte enbart säkerhet för befintlig skuld utan omfattar även tillkommande skuld till kreditgivaren. En generell borgen kan vara begränsad till beloppet men omfatta alla skuldförbindelser för lån som låntagaren tagit upp och även innefatta av borgensmannen inte kända skuldförbindelser. Sammantaget innebär detta för borgensmannen att denne då står risk "såsom för egen skuld" för samtliga av låntagarens skulder, exempelvis i bank eller kreditinstitut.
Kommunen skall ej ingå generell borgen om det inte finns särskilda skäl.

Fyllnadsborgen

Fyllnadsborgen är en variant på enkel borgen som nyttjas i samband med lån där säkerhets lämnats även i form av panträtt i den belånade egendomen. Borgensmannens betalningsansvar inträder först sedan pantsäkerheten inte har befunnits räcka till för att betala låntagarens skuld.

Borgensområden

Borgensåtaganden är ingen tvingande eller obligatorisk verksamhet för kommunen. Kommunen kan själv bestämma borgensåtagandenas ändamål och omfattning med beaktande av ekonomiska konsekvenser och kommunens kompetens enligt gällande lagstiftning.

Om nya beslut av borgensåtaganden skall fattas av kommunfullmäktige bör besluten ingå i något av följande områden:

- Främjande av bostadsförsörjningen
- Främjande av försörjning av industrilokaler
- Främjande av organisationer, föreningar och företag

Riskbedömning

Svenska Kommunförbundet har lämnat följande rekommendation beträffande indelning av borgensåtaganden i olika riskgrupper. Riskgrupperingen är graderad från ett till tre, där åtaganden i riskgrupp ett har högsta risk Indelningen ger följande bild:
lång sikt.

Riskgrupp 1
- Föreningsåtaganden
- Förlustgarantier för småhus enligt vissa statliga förordningar
- Övriga åtaganden åt enskilda

Riskgrupp 2
- Kommunala företag
- Idéella föreningar
- Övriga företag

Riskgrupp 3
- Kommunala bostadsföretag (allmännyttiga)

Beslut om att ingå borgen skall alltid föregås av en bedömning av den risk det medför för kommunen.

En riskbedömning kan leda till att kommunal borgen avstyrks eller upphör. För att möjliggöra riskbedömningar kan krav ställas på god redovisningssed hos låntagaren.
Beredningsunderlaget skall inkludera bedömningar av låntagarens kreditvärdighet på kort och lång sikt. Den ekonomiska analysen av låntagaren skall omfatta både skuldsättningsgrad, likviditetsförutsättningar på kort och lång sikt och företagets soliditet. Även en bedömning av låneobjektet skall göras. Underlag för riskbedömning finns i bilaga.

Borgensavgift

En borgensavgift skall täcka de administrativa kostnaderna för borgensåtagandet samt utgöra kompensation för risktagandet och ersättning för den påverkan på kommunens kreditvärdighet som borgensåtagandena utgör.

Kommunal borgen innebär ofta att ingen annan säkerhet krävs (allmännyttiga bostadsföretag besparas genom kommunal borgen kostnader för pantbrevsuttag). Räntekostnaderna blir lägre och lån kan i vissa fall erhållas vilket kanske inte varit fallet utan kommunal borgen. Värdet av kommunal borgen kan därför vara betydande.

Borgensavgiften är en årlig avgift på den aktuella lånesumman som täcks via borgen. Borgensavgifter tas inte ut avseende borgen som lämnats tidigare än när denna policy gäller.

Tre olika borgensavgifter skall huvudsakligen användas.

- 0,6% av lånebeloppet i de fall kommunen ej erhåller någon säkerhet för borgensåtagandet.
- 0,25% av lånebeloppet då kommunen erhåller säkerhet för borgensåtagandet i form av pantbrev.denna avgift skall även kompensera den risk det finns för att panten vid en realisering inte täcker borgensbeloppet.
- 0,10% vid borgen för byggnadskreditiv. Byggnadskreditivet löper under ett kort produktionsskede. När byggprojektet är avslutat aktualiseras nya lån.

Borgensavgift skall inte tas ut från följande organisationer:

- Nossan Förvaltnings AB
- Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler
- Herrljunga Elektriska AB
- Herrljunga Hotellfastigheter AB

För Herrljungabostäder AB skall som borgensavgift en skillnad mellan marknadsränta och verklig ränta erläggas till kommunen i de fall Herrljungabostäder AB tar upp lån hos Kommuninvest eller annan långivare med kommunal borgen. Skillnaden avgörs från fall till fall, med beslut av kommunstyrelsen. Se även ägardirektiv för Herrljungabostäder AB

Instruktion

Det skall finnas en instruktion/arbetsordning för kommunstyrelsens förvaltning (kansli och ekonomikontor) när det gäller handläggning av borgensärenden.

KS § 203 DNR KS 242/2016 942

Rättning av beslut avseende höjd borgensram, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Sammanfattning

Detta är en rättelse av fattat beslut gällande höjd borgensram för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler, fattat i KS den 17/10, KS§177 samt i KF den 8/11, FK§108. Rättelsen gäller beslutsformuleringen.

Enligt Kommuninvest måste det i beslutsformuleringen för borgensförbindelse framgå att det är en proprieborgen. Vid en proprieborgen går borgensmannen i borgen såsom för egen skuld. Det innebär att borgensmannen kan krävas direkt, det vill säga utan att borgenären behöver bevisa att gäldenären inte kan betala sin skuld.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterat 2016-11-29
Kommunfullmäktige § 108/2016-11-08
Tjänsteskrivelse i ärendet daterat 2016-09-22
Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ansökan.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige

1. beviljar Stiftelsen Herrljunga Industrilokalen utökad proprieborgensram med 9 000 000 kronor till totalt 179 000 000 kronor.
2. godkänner Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers tillståndsansökan för att uppföra en industrihall enligt ovan.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige

1. beviljar Stiftelsen Herrljunga Industrilokalen utökad proprieborgensram med 9 000 000 kronor till totalt 179 000 000 kronor.
2. godkänner Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers tillståndsansökan för att uppföra en industrihall enligt ovan.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE-
FÖRVALTNING
Linda Rudenwall

Tjänsteskrivelse
2016-11-29
DNR KS 242/2016 942

Ansökan från Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler om utökad borgensram

Sammanfattning

Detta är en rättelse av fattat beslut gällande höjd borgensram för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler, fattat i KS den 17/10, KS§177 samt i KF den 8/11, FK§108. Rättelsen gäller beslutsformuleringen.

Enligt Kommuninvest måste det i beslutsformuleringen för borgensförbindelse framgå att det är en proprieborgen. Vid en proprieborgen går borgensmannen i borgen såsom för egen skuld. Det innebär att borgensmannen kan krävas direkt, dvs utan att borgenären behöver bevisa att gäldenären inte kan betala sin skuld.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse i ärendet daterat 2016-11-29
- Tjänsteskrivelse i ärendet daterat 2016-09-22
- Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ansökan.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige

- beviljar Stiftelsen Herrljunga Industrilokalen utökad proprieborgensram med 9 000 000 kronor till totalt 179 000 000 kronor.
- godkänner Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers tillståndsansökan för att uppföra en industrihall enligt ovan.

Linda Rudenwall
Ekonomichef

KF § 108
KS § 177

DNR KS 242/2016 942

Ansökan om höjd borgensram, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Sammanfattning

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler har till fullmäktige inkommit med en ansökan om utökad borgensram med 9 000 000 kronor för att kunna uppföra en industrihall på fastigheten Ölltorp 1:13 i Herrljunga. Beviljas utökad borgensram kommer borgensramen för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler att uppgå till 179 000 000 kronor.
I stadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler står angivet att "Stiftelsen får ej utan kommunfullmäktiges medgivande igångsätta bygg- och anläggnings-projekt som överstiger en kostnad på 2 miljoner kronor".
Efter beslut om medgivande ska Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ansöka om nödvändiga tillstånd för uppförandet av byggnaden.
Industrihallen är planerad för lager av sten och krossprodukter med yta av ca 1 200 m2. Hallen ska hyrköpas av Magrab krossprodukter. Hyresavtalets längd är 25 år.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterat 2016-09-22
Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ansökan inkommen2016-09-21

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige

- beviljar Stiftelsen Herrljunga Industrilokalen utökad borgensram med 9 000 000 kronor till totalt 179 000 000 kronor.
- godkänner Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers tillståndsansökan för att uppföra en industrihall enligt ovan.

Elin Alavik (L) föreslår att underlaget nu och framöver ska kompletteras med fullständig information om det aktuella företaget med dess juridiska namn och adress.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas med Elin Alaviks (L) tilläggsförslag och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beviljar Stiftelsen Herrljunga Industrilokalen utökad borgensram med 9 000 000 kronor till totalt 179 000 000 kronor.
- Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers tillståndsansökan för att uppföra en industrihall enligt ovan.

Fortsättning KF § 108

I kommunfullmäktige föreslår Elin Hegg (MP) att kommunfullmäktige inför nästa ärende om utökad borgensram för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler får en fullständig redovisning av vilka borgensnivåer kommunen klarar av och vad de får för följder i form av belastning och risker.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Johnny Carlsson (C) bifaller kommunstyrelsens förslag till beslut.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens förslag till beslut med Elin Heggs (MP) tilläggsförslag antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Kommunfullmäktige beviljar Stiftelsen Herrljunga Industrilokalen utökad borgensram med 9 000 000 kronor till totalt 179 000 000 kronor.
2. Kommunfullmäktige godkänner Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers tillståndsansökan för att uppföra en industrihall enligt ovan.
3. Inför nästa ärende om utökad borgensram för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler får kommunfullmäktige en fullständig redovisning av vilka borgensnivåer kommunen klarar av och vad de får för följder i form av belastning och risker.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE-
FÖRVALTNING
Linda Rudenwall

Tjänsteskrivelse
2016-09-22
DNR KS 242/2016 942

Ansökan från Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler om utökad borgensram

Sammanfattning

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler har till fullmäktige inkommit med ansökan om utökad borgensram med 9 000 000 kronor för att kunna uppföra en industrihall på fastigheten Ölltorp 1:17 i Herrljunga. Beviljas utökad borgensram kommer borgensramen för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler att uppgå till 179 000 000 kronor.

I stadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler står angivet att ”Stiftelsen får ej utan kommunfullmäktiges medgivande igångsätta bygg- och anläggningsprojekt som överstiger en kostnad på 2 miljoner kronor”.

Efter beslut om medgivande ska Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ansöka om nödvändiga tillstånd för uppförandet av byggnaden.

Industrihallen är planerad för lager av sten och krossprodukter med yta av ca 1 200 m2. Hallen ska hyrköpas av Magrab krossprodukter AB, med organisationnr: 556968-5539. Företagets adress: Tostared, 524 93 Herrljunga. Hyresavtalets längd är 25 år.

Ekonomisk analys

Trots en positiv inställning till utökad borgensram för att uppföra industrihallen enligt ovan beskrivning, är det av vikt att diskutera den risk som är förknippad med en stor kommunal borgen. I våras påtalades att det är inför framtiden vore värdefullt att utreda den kommunala riskexponeringen till följd av beviljad borgen till Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Bengt Ottosson, ordförande i Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler, är inbjuden för att inför KS föredra stiftelsens nuläge och framtida avtal och risker med dessa.

En frågeställning som bör analyseras framöver är: varför står inte företagen själva för finansiering av utbyggnad/tillbyggnad/nybyggnad och stiftelsen går in med företagets ”egen finansiering” (som borgensförbindelserna då avser) som bankerna kräver?

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse i ärendet daterat 2016-09-22
- Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ansökan.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE-
FÖRVALTNING
Linda Rudenwall

Tjänsteskrivelse
2016-09-22
DNR KS 242/2016 942

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige

- beviljar Stiftelsen Herrljunga Industrilokalen utökad borgensram med 9 000 000 kronor till totalt 179 000 000 kronor.
- godkänner Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers tillståndsansökan för att uppföra en industrihall enligt ovan.

Linda Rudenwall
Ekonomichef

Ärende 7

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2016 -09- 21
Dnr KS 242/2016
2016-09-21
Beteckning 942

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler
Box 31, 524 21 Herrljunga
(Org. nr. 864000-0892)
0703 313 062

Kommunfullmäktige i Herrljunga

Borgens och tillstånds ansökan!

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler avser att uppföra en industrihall på fastigheten Ölltorp 1:17 i Herrljunga.
Hallen är planerad för lager av sten och krossprodukter men yta av ca: 1200 m2.
Hallen skall hyrköpas av Magrab krossprodukter.

Kostnad 9 000 000,-

Vilket innebär att vi ansöker om höjd borgensram till 179 000 000,-
(ett hundra sjuttionio miljoner kronor)

För Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler,

Bengt Ottosson, Ordförande

KS § 204 DNR KS 271/2016 942

Borgensavgift för Herrljungabostäder AB

Sammanfattning

Från och med den 1 januari 2011 gäller lagstiftning som innebär nya villkor för allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag som syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för kommunala bostadsaktiebolag och privata hyresvärdar. Enligt lagstiftningen skall kommunala bostadsaktiebolag drivas enligt affärsmässiga principer som bland annat innebär att kommunerna ska ta ut marknadsmässiga borgensavgifter och räntor på lån av kommunala bostadsaktiebolag.
I förslag till ny borgensavgift har anpassning skett till gällande lagstiftning mellan Herrljunga kommun och Herrljungabostäder AB. Detta beslut ersätter tidigare beslut om borgensavgift för Herrljungabostäder AB.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-11-01

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige godkänna att borgensavgiften skall:

- gälla för Herrljungabostäder AB
- uppgå till 0,3 procent
- beräknas på den låneskuld som var aktuell vi årets slut och där kommunen har ett borgensåtagande
- gälla from år 2017

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige godkänna att borgensavgiften skall:
    - gälla för Herrljungabostäder AB
    - uppgå till 0,3 procent
    - beräknas på den låneskuld som var aktuell vi årets slut och där kommunen har ett borgensåtagande
    - gälla from år 2017

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE-
FÖRVALTNINGEN
Linda Rudenwall

Tjänsteskrivelse
2016-11-01
DNR

Borgensavgift för Herrljungabostäder AB

Sammanfattning

Från och med den 1 januari 2011 gäller lagstiftning som innebär nya villkor för allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag som syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för kommunala bostadsaktiebolag och privata hyresvärdar. Enligt lagstiftningen skall kommunala bostadsaktiebolag drivas enligt affärsmässiga principer som bl.a innebär att kommunerna ska ta ut marknadsmässiga borgensavgifter och räntor på lån av kommunala bostadsaktiebolag.
I förslag till ny borgensavgift har anpassning skett till gällande lagstiftning mellan Herrljunga kommun och Herrljungabostäder AB. Detta beslut ersätter tidigare beslut om borgensavgift för Herrljungabostäder AB.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige godkänna att borgensavgiften skall:

- gälla för Herrljungabostäder AB
- uppgå till 0,3 procent
- beräknas på den låneskuld som var aktuell vi årets slut och där kommunen har ett borgensåtagande
- gälla from år 2017

Linda Rudenwall
Ekonomichef

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE-
FÖRVALTNINGEN
Linda Rudenwall

Bakgrund

Från och med den 1 januari 2011 gäller lagstiftning som innebär nya villkor för allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Samtidigt infördes nya regler för hyressättning. Syftet med lagen och förrändringen av hyressättningsreglerna är att skapa likvärdiga förutsättningar för kommunala bostadsaktiebolag och privata hyresvärdar. Syftet är även att få den svenska lagstiftningen på området i överensstämmelse med EU-rättens konkurrensregler.

Den nya lagen omfattar kommunala bostadsföretag som drivs som aktiebolag och som i allmännyttigt syfte huvudsakligen förvaltar fastigheter i vilka bostadslägenheter upplåts med hyresrätt och främjar bostadsförsörjningen och erbjuder hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget.

De tidigare kraven på att verksamheten ska drivas utan vinstsyfte och att hyran ska sättas med utgångspunkt från en långsiktig självkostnadsprincip faller bort. I stället ska verksamheten bedrivas enligt affärsmässiga principer. Detta innebär ett avsteg från kommunallagens självkostnadsprincip och från förbudet mot att driva företag i vinstsyfte.

Kravet på affärsmässighet innebär bl.a att:

- Kommunen ska ställa marknadsmässiga avkastningskrav på bolaget
- Kommunen normalt inte ska skjuta till medel för att täcka underskott i verksamheten
- Kommunen ska ta ut marknadsmässiga borgensavgifter och räntor på lån

Kommunal borgen innebär ofta att ingen annan säkerhet krävs (kommunala bostadsföretag besparas genom kommunal borgen kostnader för pantbrevsuttag). Räntekostnaderna blir lägre och lån kan i vissa fall erhållas vilket kanske inte varit fallet utan kommunal borgen. Den fördel det innebär för ett kommunalt bostadsaktiebolag att inte behöva ställa pant som säkerhet måste kompenseras för att inte riskera att betraktas som stöd. Det sker genom en anpassning av borgensavgiftens storlek.

Ekonomisk bedömning

För Herrljunga kommunkoncern har en ändrad borgensavgift ingen ekonomisk påverkan. Däremot uppstår det en intäkt för kommunen samt en kostnad för bostadsbolaget. Borgensavgiften är satt i en nivå som kommer att skapa likvärdiga förutsättningar mellan Herrljungabostäder AB och privata aktörer, allt i enlighet med lagstiftningens intensioner.

KS § 7 DNR KS 300/2016 387

Beviljande av bidrag till utbildningsinsats från Nämndemannaföreningen vid Alingsås Tingsrätt

Sammanfattning

Ansökan om bidrag till utbildningsinsats för nämndemän har inkommit 2016-12-08 från Nämndemannaföreningen vid Alingsås Tingsrätt. Föreningen söker bidrag om 500 kr per mandat och år för innevarande mandatperioden 2016-2019, som i sin helhet ska utbetalas vid inledningen av mandatperioden.

Herrljunga kommun har fem valda nämndemän för denna mandatperiod. Det totala bidraget som ansökes om är 10 tkr. Kostnaden föreslås belasta kommunfullmäktiges konto.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-01-10
Ansökan om bidrag från Nämndemannaföreningen vid Alingsås Tingsrätt, inkommen 2016-12-08

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

1. Kommunfullmäktige beviljar bidrag om 10 tkr till Nämndemannaföreningen vid Alingsås Tingsrätt för mandatperioden 2016-2019.
2. Kostnaden föreslås belasta kommunfullmäktiges konto.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beviljar bidrag om 10 tkr till Nämndemannaföreningen vid Alingsås Tingsrätt för mandatperioden 2016-2019.
2. Kostnaden föreslås belasta kommunfullmäktiges konto.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Marie Nordqvist

Tjänsteskrivelse
2016-01-10
DNR KS 300/2016 387

Ansökan om bidrag till utbildningsinsats från Nämndemannaföreningen vid Alingsås Tingsrätt

Sammanfattning

Ansökan om bidrag till ubtildningsinsats för nämndemän har inkommit 2016-12-08 från Nämndemannaföreningen vid Alingsås Tingsrätt. Föreningen söker bidrag om 500 kr per mandat och år för innevarande mandatperioden 2016-2019, som i sin helhet ska utbetalas vid inledningen av mandatperioden.

Herrljunga kommun har fem valda nämndemän för denna mandatperiod. Det totala bidraget som ansökes om är 10 tkr. Kostnaden föreslås belasta kommunfullmäktiges konto.

Beslutsunderlag

Ansökan om bidrag från Nämndemannaföreningan vid Alingsås Tingsrätt, inkommen 2016-12-08

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beviljar bidrag om 10 tkr till Nämndemannaföreningen vid Alingsås Tingsrätt för mandatperioden 2016-2019.
Kostnaden belastar kommunfullmäktiges konto.

Emelie Cergic Boberg
Kanslichef

Expedieras till:	Nämndemannaföreningen vid Alingsås Tingsrätt
För kännedom till:	Ekonomiavdelningen

Ärende 9

2016 -12- 08
Beteckning
KS 300/2016
387

Alingsås 2016 12 07

Skrivelse till kommunerna inom Alingsås Tingsrätts domsaga med vädjan om ekonomiskt bidrag.

Det svenska systemet med nämndemän som dömande i rättsprocessen har till och från varit ifrågasatt. En utredning gjordes så sent som 2014. Den enda egentliga förändringen blev att domstolsverket åläggs att utbilda nämndemännen. Det medförde att vi nu, både "gamla" och nyvalda nämndemän kallades till en kvälls introduktionsutbildning i hur rättssystemet är uppbyggt och fungerar och vilken roll en nämndeman har.

Det händer att vi i media möter beskrivningar om hur en nämndeman befunnits vara jävig och därigenom förorsakat att en rättegång måste göras om, med allt det innebär i kostnader och påfrestningar för parterna.

Det man som enskild samhällsmedborgare sällan möter är nämndemannens roll i rättssystemet. Många har inte klart för sig att t ex i Tingsrätten är det rättens ordförande, en juristdomare som tillsammans med tre nämndemän dömer.

Nämndemännen ska och får inte ha juristexamen. De skall ha goda kunskaper samt insikt i det svenska rättssamhället. Med förankring i den allmänna rättsuppfattning som råder, analysera och ta ställning. Som ni förstår är det ett krävande och intressant uppdrag.

Vad vill vi då uppnå med den här skrivelsen till er kommuner inom Alingsås Tingsrätts Domsaga?

Vi har ambitionen att komplettera den utbildning som domstolsverket erbjuder. Vi vill förmedla kunskap om barnkonventionen, om hederskulturens effekter, om våld i nära relationer m m. Likaväl som bättre insikter om innebörden av olika påföljder och t ex vad frivårdens olika program omfattar.

Därför gör vi nu som en del andra nämndemannaföreningar runt om i landet: Vi ber om ett litet ekonomiskt bidrag för kunskapsinhämtning, i de former som är lämpliga med tanke på nämndemännens fria roll och risken för jäv, att täcka faktiska kostnader vid utbildning. Vi ber om ett bidrag om 500 Skr per nämndemannamandat och år, att i sin helhet utbetalas vid inledningen av de mandatperioder som gäller för vårt uppdrag. Innevarande mandatperiod omfattar 2016 t o m 2019. Det skulle göra en stor skillnad för kvalité och kontinuitet i gruppen nämndemän vid Alingsås Tingsrätt.

Om intresse finns skulle vi även vilja erbjuda kommunernas valberedningar ett möte då vi ger en fullödig information om vad uppdraget innebär och hur villkoren ser ut.

Nämndemannaföreningen vid Alingsås Tingsrätt

Torbjörn Gustafsson
Ordf.

Ingamaj Wallertz Olsson
Vice Ordf.

Föreningens org. Nr. 802460-3899
Adress: Nämndemannaför.
Tingshuset
44133 Alingsås
Plusgiro 4313247-1

KS § 205 DNR KS 176/2016 730

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2016-09-30

Sammanfattning

Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Socialnämnden ska även rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Av de två rapporterade ärendena inom äldreomsorgen är ett verkställd insats (4 månader) och det andra har avslutats på den enskildes egen begäran då det inte är aktuellt att flytta. Individ och familjeomsorgens två rapporterade ärenden är båda ännu inte verkställda beslut och tiden från datum för beslut har överskridit tre månader vilket innebär att dessa ärenden ska rapporteras. Av de rapporterade ärendena enligt LSS är tre rapporterade verkställda och ett är avslutat, insatsen är inte längre aktuell.

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 127/2016-11-01
Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS 2016-09-30

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut:

1. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att lägga rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2016-09-30 till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige lägger rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2016-09-30 till handlingarna.

SN § 127 DNR SN 40/2016

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut SOL och LSS per 2016-09-30

Sammanfattning

Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Socialnämnden ska även rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Av de två rapporterade ärendena inom äldreomsorgen är ett verkställd insats (4 månader) och det andra har avslutats på den enskildes egen begäran då det inte är aktuellt att flytta.

Individ och familjeomsorgens två rapporterade ärenden är båda ännu inte verkställda beslut och tiden från datum för beslut har överskridit tre månader vilket innebär att dessa ärenden ska rapporteras.

Av de rapporterade ärendena enligt LSS är tre rapporterade verkställda och ett är avslutat, insatsen är inte längre aktuell.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-10-17
Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS 2016-09-30

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att lägga rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2016-09-30 till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att lägga rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2016-09-30 till handlingarna.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

HERRLJUNGA KOMMUN
Socialförvaltningen

2016-10-18

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut[1] enligt SOL och LSS 2016-09-30

SOCIALTJÄNSTLAGEN – SOL

Äldreomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Särskilt boende	2016-05-10		Vuxen	Kvinna
Särskilt boende	2016-05-25		Vuxen	Kvinna

Handikappomsorg

Individ och familjeomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Kontaktfamilj	2016-06-09		Ungdom	Pojke
Familjehem	2016-06-07		Vuxen	Man

LAG OM STÖD OCH SERVICE TILL VISSA FUNKTIONSHINDRADE – LSS

Handikappomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Korttidsvisteles	2015-12-01		Ungdom	Pojke**
Boende för barn och ungdom	2016-03-01		Ungdom	Pojke
Kontaktperson	2016-03-04		Vuxen	Man
Korttidsvistelse	2016-04-18		Ungdom	Flicka

I tjänsten

Heléne Backman Carlsson
SAS/Kvalitetssamordnare

** Rapport kvarstår från föregående kvartal*
*** Rapport gjord två kvartal*
**** Rapport gjord tre kvartal*
***** Rapport gjord fyra kvarta kvartal*

[1] Beslut är, per definition, verkställda om verkställighet har skett inom 3 (tre) månader från beslutsdatum.

KS § 6 DNR KS 290/2016 711

Tillsyn över försäljning av receptfria läkemedel

Sammanfattning

Socialnämnden föreslår för kommunfullmäktige att uppdra åt nämnden att ansvara för kontrollen av försäljning av receptfria läkemedel enligt 20 § lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.

Idag ansvarar bygg- och miljönämnden för dessa ärenden men såväl bygg- och miljöförvaltningen som socialförvaltningen ser samordningsvinster i att socialnämnden tar över ansvaret. Uppgiften skulle ingå i alkoholhandläggarens uppdrag. Nämndens alkoholhandläggare innehar detta uppdrag i övriga kommuner inom det kommunala samarbete som finns avseende alkoholhandläggning och har en god kunskap om uppdraget. Tillsynen kommer att ske i samband med att handläggaren gör tillsyn av folköl och tobak.

Hanteringen av receptfria läkemedel finns idag inte inskrivet i något reglemente. Förvaltningen föreslår därför att detta ska tas i beaktande vid nästa revidering av nämndernas reglementen.

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 142/2016-11-29

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut:

1. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att uppdra åt nämnden att ansvara för kontrollen av försäljning av receptfria läkemedel enligt 20 § lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.
2. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att skriva in ansvaret för receptfria läkemedel vid nästa revidering av reglementena.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige uppdrar åt socialnämnden att ansvara för kontrollen av försäljning av receptfria läkemedel enligt 20 § lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.
2. Kommunfullmäktige skriver in ansvaret för receptfria läkemedel i socialnämndens reglemente.

SN § 142 DNR SN 102/2016

Tillsyn över försäljning av receptfria läkemedel

Sammanfattning

Socialnämnden föreslår för kommunfullmäktige att uppdra åt nämnden att ansvara för kontrollen av försäljning av receptfria läkemedel enligt 20 § lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.

Idag ansvarar bygg- och miljönämnden för dessa ärenden men såväl bygg- och miljöförvaltningen som socialförvaltningen ser samordningsvinster i att socialnämnden tar över ansvaret. Uppgiften skulle ingå i alkoholhandläggarens uppdrag. Nämndens alkoholhandläggare innehar detta uppdrag i övriga kommuner inom det kommunala samarbete som finns avseende alkoholhandläggning och har en god kunskap om uppdraget. Tillsynen kommer att ske i samband med att handläggaren gör tillsyn av folköl och tobak.

Hanteringen av receptfria läkemedel finns idag inte inskrivet i något reglemente. Förvaltningen föreslår därför att detta ska tas i beaktande vid nästa revidering av nämndernas reglementen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2016-11-16

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden föreslår för kommunfullmäktige att uppdra åt nämnden att ansvara för kontrollen av försäljning av receptfria läkemedel enligt 20 § lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.
- Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att skriva in ansvaret för receptfria läkemedel vid nästa revidering av reglementena.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden föreslår för kommunfullmäktige att uppdra åt nämnden att ansvara för kontrollen av försäljning av receptfria läkemedel enligt 20 § lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.
2. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att skriva in ansvaret för receptfria läkemedel vid nästa revidering av reglementena.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNFULLMÄKTIGE
Kent Johansson

Ordförandeskrivelse
2017-02-06
DNR KS 1/2017 111

Utökning av valberedning för resterande del av mandatperioden
Val av ledamöter samt ersättare för resterande del av mandatperioden

Sammanfattning

Arbetet med att hitta en sjätte revisor har tagit tid och visat att en större valberedning med det kontaktnät det medför, på ett påtagligt sätt ökat möjligheten att få fram kandidater för politiska uppdrag i kommunen. För att ge bättre förutsättningar för valberedningen med större kontaktnät och snabbare resultat, skulle beredningen för resterande tid av mandatperioden behöva utökas till det ursprungliga antalet, 9 + 9 ledamöter/ersättare. Den lilla valberedning vi nu har, 3 + 3, skulle då behöva utökas genom att välja nya 6 + 6 ledamöter och ersättare. Den sittande beredningen har aktivt bidragit till att ta fram de kandidater som föreslås i förslaget.

Den utökade valberedningen föreslås bestå av de förtroendevalda som idag utgör beredningen, och som även fortsättningsvis innehar samma poster som ordförande och vice ordförande. Ersättarna föreslås bli ledamöter i den utökade gruppen;

Ledamöter	Ersättare
Gunnar Andersson (M)	Ove Severin (KD)
Anette Rundström (S)	Finn Svensson (L)
Maria Hjalmarsson (-)	

Övriga kandidater föreslås på fullmäktige 2017-02-14.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att utöka valberedningen till 9 ledamöter och 9 ersättare för resterande del av mandatperioden.

Kent Johansson
Kommunfullmäktiges ordförande

Ärende 14

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN
Rättsenheten

Meddelande
2016-12-29

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2017 -01- 02
Dnr 5/2016
Beteckning 111

Kommunfullmäktige i Herrljunga kommun
Box 201
524 23 Herrljunga

Angående utseende av ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Klas Svensson, som den 19 december 2016 har utsetts till ersättare för ledamot för Centerpartiet i kommunfullmäktige i Herrljunga kommun, har i skrivelse som kommit in till Länsstyrelsen uppgett att han inte har för avsikt att vara ersättare i kommunfullmäktige. Handlingen överlämnas till kommunfullmäktige i Herrljunga kommun för behandling.

Cecilia Ekman
Länsjurist

Bilaga
Skrivelse från Klas Svensson

Kopia till
Klas Svensson

Ärende 14

201

MERKLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2017 -01- 02
Dnr 5/2016 Beteckning 111

Till Valprövningsnämnden

Dnr: 201-42478-2016

Jag har lämnat Centerpartiet och avser inte att vara ersättare för ledamot i kommunfullmäktige.

Klas Svensson
Eggvena Ågården 4
44792 VÅRGÅRDA
personnr: [redacted]

161222 Eggvena

Klas Svensson

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Göteborg
2016 -12- 27

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2016 -12- 21
Dnr 5/2016 Beteckning 111

Meddelande 1

Länsstyrelsen i
Västra Götalands län

PROTOKOLL
2016-12-19

Dnr: 201-42478-2016

Ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Länsstyrelsen utser ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 6 december 2016 till och med den 14 oktober 2018.

Kommun: Herrljunga
Parti: Centerpartiet
Ny ersättare: Klas Svensson
Avgången ersättare: Leif Marstorp

Den som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Herrljunga

Ledamot	Ersättare
Thorbjörn Holgersson	1. Christer Amnehammar
Andreas Molin	2. Niclas Emanuelsson
Johnny Carlsson	3. Klas Svensson *
Uno Sanfridsson	
Pia Bondesson	

Bevis utfärdas för de som berörs av beslutet.

Den som vill överklaga detta beslut kan göra det skriftligen hos Valprövningsnämnden.

Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen, 403 40 GÖTEBORG inom tio dagar efter dagen för detta beslut.

Cecilia Ekman

Kopia till
Kommun
Ny ersättare
Parti

Händelser

Herrljunga Kommun

2017-02-01 Mirjana Lind

Urval: Händelse - Händelsedatum: '2016-01-01...2016-12-31'; Händelsekategorikod: 'BES'; Organnamn: 'Kommunfullmäktige'; Ärendets status: 'Handläggs'

Händelse

Diarienummer	Datum	Paragraf	Status	Ärenderubrik	Handläggare
KS-2015-192:9	2016-02-09	3	Handläggs	Demokrati 2016-2017	NIBRE
KS-2014-54:18	2016-02-09	9	Handläggs	Motion om konstgräsplan i Herrljunga och Mörlanda.	NIBRE
KS-2016-5:2	2016-02-09	13	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-5:3	2016-02-09	14	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2015-237:2	2016-02-09	15	Handläggs	Medborgarförslag angående juldekorationer vid Mörlanda och Stationsvägen i Ljung	MILID
KS-2016-16:2	2016-02-09	16	Handläggs	Medborgarförslag - Utegym i Annelund	MILID
KS-2014-54:19	2016-02-09	18	Handläggs	Motion om konstgräsplan i Herrljunga och Mörlanda.	NIBRE
KS-2016-101:2	2016-03-08	34	Handläggs	Motion - Avskaffa delade turer	MILID
KS-2016-5:6	2016-03-08	35	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-5:7	2016-03-08	36	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-64:3	2016-04-05	46	Handläggs	Framtidens Herrljunga – Vision 2035	NIBRE
KS-2016-5:11	2016-04-05	53	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-5:12	2016-04-05	54	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-5:13	2016-04-05	55	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-5:15	2016-05-10	70	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-166:6	2016-06-14	77	Handläggs	Budget 2017 och verksamhetsplan 2018-2019 för Herrljunga kommun	LIRU
KS-2016-176:3	2016-06-14	88	Handläggs	Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS, 2016 (samlingsakt)	MILID
KS-2016-201:4	2016-09-06	92	Handläggs	Antagande av riktlinjer för färdtjänst	
KS-2016-5:21	2016-09-06	100	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-5:22	2016-09-06	101	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-5:23	2016-09-06	102	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-246:16	2016-11-08	106	Handläggs	Delårsbokslut/Delårsrapport för Herrljunga kommun 2016	LIRU
KS-2016-166:20	2016-11-08	107	Handläggs	Budget 2017 och verksamhetsplan 2018-2019 för Herrljunga kommun	LIRU

Händelse

Diarienummer	Datum	Paragraf	Status	Ärenderubrik	Handläggare
KS-2016-146:11	2016-11-08	110	Handläggs	Revidering av kostpolitiskt program	VILUN
KS-2016-176:7	2016-11-08	114	Handläggs	Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS, 2016 (samlingsakt)	MILID
KS-2016-5:27	2016-11-08	119	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-5:26	2016-11-08	118	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-251:2	2016-11-08	120	Handläggs	Motion om fler parkbänkar/bänkar längst gångvägarna	MILID
KS-2016-252:2	2016-11-08	121	Handläggs	Motion om annonsering/marknadsföring av Allmänhetens frågestund	MILID
KS-2016-254:2	2016-11-08	123	Handläggs	Motion om tiggeri i Herrljunga kommun	MILID
KS-2016-201:7	2016-12-06	128	Handläggs	Antagande av riktlinjer för färdtjänst	DH
KS-2015-192:24	2016-12-06	129	Handläggs	Demokrati 2016-2017	aegus
KS-2016-5:30	2016-12-06	130	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-5:31	2016-12-06	132	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID
KS-2016-5:32	2016-12-06	133	Handläggs	Val till nämnder, styrelser, utskott och arbetsgrupper 2016. //Avsägelser av uppdrag. Entlediganden. Samlingsakt	MILID

KS § 4 DNR KS 166/2016 942

Information om budget 2017-2019

Sammanfattning

Beslutad budget har i samarbete mellan ekonomiavdelningen och kommunikation gjorts om till ett annat format. Inga ändringar har gjorts utifrån de beslut som tagits, dock har texter tillkommit, såsom - kommunstyrelsens ordförande har ordet, omvärldsanalys samt lite mer ingående analyser av budgeterad periods siffror och nyckeltal på en övergripande nivå.

Underlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-01-12
Budget 2017-2019

Informationen läggs till handlingarna.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE-
FÖRVALTNING
Linda Rudenwall

Tjänsteskrivelse
2017-01-12
DNR KS 166/2016 942

Budget 2017-2019 – nytt format och lite fler texter

Sammanfattning

Beslutad budget har i samarbete mellan ekonomiavdelningen och kommunikation gjorts om till ett annat format. Inga ändringar har gjorts utifrån de beslut som tagits, dock har texter tillkommit, såsom - kommunstyrelsens ordförande har ordet, omvärldsanalys samt lite mer ingående analyser av budgeterad periods siffror och nyckeltal på en övergripande nivå.

Produktion av den det nya formatet beräknas vara klart först den *20/1* och läggs direkt ut i handlingarna när den är klar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-01-12
Budget 2017-2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen lägger informationen till handlingarna.

Linda Rudenwall
Ekonomichef

Meddelande 3

BUDGET och verksamhetsplan 2017–2019

Herrljunga kommun

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet 4

Förvaltningsberättelse

Samhällsekonomisk utveckling 6
Befolkningsutveckling 9
Planeringsförutsättningar 10
Vision och övergripande mål 11
Ekonomisk analys 14
Avslutande kommentarer 19

Ekonomisk budget

Resultaträkning 20
Balansräkning 21
Investeringsbudget 22
Skattefinansierade investeringsutgifter 23
Nämndernas kommunbidrag 24

Nämndernas budget

Kommunfullmäktige, revision, valnämnd och krisledningsnämnd ... 26
Kommunstyrelsen 28
Bildningsnämnden 36
Socialnämnden 47
Tekniska nämnden 52
Bygg- och miljönämnden 58

Kommunstyrelsens ordförande har ordet...

Vår vision att växa till 10 000 invånare 2020 symboliserar den positiva trend som jag vill ska prägla vår kommun, med stark framtidstro och en positiv anda. Visionen att växa ska också vara tydlig i budget för 2017 och framtidsbudget 2018–2019.

Inför budget 2017 står vi inför stora utmaningar när det gäller investeringar. Herrljunga kommun växer i antal, vilket ställer ökade krav på en väl utbyggd samhällsservice. I en omvärld som förändras i allt snabbare takt, är svårigheten att lägga en budget som täcker de behov som finns idag. Det är inte lättare att planera och prognosticera för framtiden samt täcka upp för kommande behov. Enligt SKL:s prognos kommer skatteunderlaget att växa kraftfullt under de närmaste åren. Den starka tillväxten ger oss bra förutsättningar att investera i nödvändiga byggnader för våra verksamheter inom både bildnings- och socialnämndens ansvarsområden. Det finns även utrymme att satsa på den så viktiga fritidsverksamheten och våra föreningar. En faktor som måste vägas in i vår budget är om befolkningsökningen i vår kommun växer snabbare än skatteunderlaget. Med nuvarande befolkningsökning ser jag inte att det är ett problem. Budgetförutsättning gällande investeringsnivå är att vi ska klara de av kommunfullmäktige uppsatta finansiella målen med bibehållen skattesats.

Den starka tillväxten ger oss bra förutsättningar att investera i nödvändiga byggnader för våra verksamheter inom både bildnings- och socialnämndens ansvarsområden.

Det är med stor tillfredställelse som jag vill uppmärksamma den breda politiska överenskommelse som träffats mellan Centerpartiet, Nya Moderaterna, Kristdemokraterna, Kommunens väl, Socialdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet gällande investeringar i skolans byggnader på Horsby. Uppgörelsen ger också en signal till både personal och våra invånare att vi politiker kan enas kring stora och viktiga insatser i vårt samhällsbyggande. En investering med hanterbara investeringsnivåer över flera år, som inte anstränger vår ekonomi mer än vad som ryms inom våra finansiella mål. Nya och ändamålsenliga lokaler anpassade för pedagogisk verksamhet innebär också att vi kan avskaffa dyra tillfälliga modullösningar.

Pågående investering i förskola/skola samt kök och matsal i Molla beräknas vara färdigställd under 2017. En aktiv satsning på vår södra kommundel i linje med våra intentioner att skapa en levande kommun med en attraktiv landsbygd, där närhet till barnomsorg och skola är en viktig del av landsbygdsutvecklingen i vår kommun. Jag vill också ge en eloge till de föreningar med Mörlanda bowling i spetsen som engagerar sig i bowlinghallens utveckling och utbyggnad. Här finns ett stort intresse engagemang och en utvecklingspotential som tillvaratagen gagnar hela vår kommun.

Låt oss tillsammans fortsätta att utveckla vår kommun i samma positiva anda som nu råder med breda politiska överenskommelser. Enade är vi starka i en attraktiv kommun med stark framtidstro och stora utvecklingsmöjligheter.

Johnny Carlsson (C) | Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Samhällsekonomisk utveckling

Den svenska ekonomin har i år nått konjunkturell balans och konjunkturen fortsätter stärkas in i nästa år. Det innebär ökningstal för BNP, sysselsättning och skatteunderlag som är starkare än normalt. På längre sikt ser det inte lika ljust ut.

Kostnaderna för kommunernas och landstingens verksamhet växer från och med 2017 snabbare än skatteunderlaget. I SKL:s kalkyl för 2018–2020 hålls den kommunala sektorns resultat på 1 % av skatter och bidrag genom att låta kommunalskatten stiga i betydande grad.

För hushållens del blir resultatet vikande reala inkomster per invånare. Statens finansiella sparande fortsätter samtidigt att förbättras och 2020 beräknas den offentliga sektorns samlade finansiella sparande motsvara 1 % av BNP. Det ger ett visst utrymme för överföringar från staten till kommunsektorn.

Mot konjunkturell balans

Den svenska ekonomin har under de senaste två åren utvecklats väl, med en snabbt stigande produktion och sysselsättning parallellt med en vikande arbetslöshet. Ekonomin har därmed återhämtat det fall i resursutnyttjandet som skedde i samband med finanskrisens utbrott hösten 2008. Konjunkturläget idag kan beskrivas vara i konjunkturell balans.

Den sammantagna utvecklingen under denna åtta år långa lågkonjunktur skiljer sig på flera sätt från tidigare perioder av lågt resursutnyttjande. Tillväxten i omvärlden har varit osedvanligt svag, vilket inneburit att också utvecklingen av svensk export har varit dämpad. Inhemsk efterfrågan har därmed kommit att spelat en större roll för återhämtningen än vad som vanligtvis brukar vara fallet.

En annan skillnad mot tidigare lågkonjunkturer är produktivitetens svaga utveckling. Tillväxten i svensk ekonomi har under de senaste åren i högre grad än tidigare baserats på en ökad sysselsättning.

Trots långsam produktivitetstillväxt har inflationen varit låg. Sjunkande räntor och en svagare utveckling av råvaru- och energipriser är två orsaker till detta, men också lönerna har ökat mindre än normalt. Svag löneutveckling men samtidigt svag prisutveckling har inneburit att reallönerna utvecklats ungefär som tidigare. Och detta alltså trots en betydligt långsammare produktivitetsutveckling.

Den svaga utvecklingen av produktiviteten är Sverige inte ensamt om. Även i andra länder har produktivitetens utveckling försvagats, vilket inneburit att BNP överlag har utvecklats väsentligt långsammare än tidigare.

Inhemsk efterfrågan stärker konjunkturen

Den svenska exportens förhållandevis klena utveckling mellan 2008–2016 beror i huvudsak på en relativt svag ekonomisk utveckling i vår omvärld. I de länder med störst betydelse som mottagare av svensk export växte BNP i genomsnitt med endast 1,1 % årligen mellan 2008 och 2016, vilket kan jämföras med genomsnittlig årlig tillväxt på 2,4 % mellan 2000 och 2008.

Det är mycket tack vare utvecklingen av inhemsk efterfrågan som svensk ekonomi har tagit sig upp ur den lågkonjunktur som följde på finanskrisen. Särskilt under de två senaste åren har inhemsk efterfrågan ökat mycket snabbt (2,9 respektive 4,0 % 2014 och 2015). Ökningstalen är en bra bit över historiskt genomsnitt och i år beräknas inhemsk efterfrågan växa ytterligare något snabbare.

Det är mycket tack vare utvecklingen av inhemsk efterfrågan som svensk ekonomi har tagit sig upp ur den lågkonjunktur som följde på finanskrisen.

De senaste årens kraftfulla utveckling av inhemsk efterfrågan sammanhänger till stor del med snabbt växande investeringar. Inte minst byggnadsinvesteringarna och däribland bostadsinvesteringarna har ökat mycket snabbt. I år och nästa år beräknas också kommunsektorns investeringar öka rejält.

Den inhemska efterfrågan har under senare tid också drivits på av en ytterligt stark utveckling av offentlig konsumtion. Såväl statlig som kommunal konsumtion ökar kraftigt, inte minst i år, till följd av det stora antalet asylsökande.

Svensk ekonomi åren 2018–2020

Efter en åtta år lång lågkonjunktur har den svenska ekonomin i år nått konjunkturell balans. En fortsatt snabb utveckling av inhemsk efterfrågan gör att konjunkturen förstärks ytterligare och den svenska ekonomin glider in i ett tillstånd av allt knappare resurser med tilltagande pris- och löneinflation som följd.

För åren 2018–2020 har ingen egentlig prognos gjorts. Bedömningen för dessa år utgår i stället från antagandet om att den svenska ekonomin efter en kortare period av högkonjunktur återgår till konjunkturell balans. Det gör att tillväxttalen för BNP åren 2018–2020 blir väsentligt lägre jämfört med åren 2015–2017 då konjunkturläget stadigt förbättrades. Utvecklingen åren 2018–2020 ligger mer i linje med hur BNP har utvecklats historiskt.

Efter årets starka uppgång i offentlig konsumtion blir ökningstalen framöver mer dämpade. Uppbromsningen åren 2017–2019 beror till stor del på en nedgång i antalet asylsökande. I förhållande till BNP fortsätter dock den

offentliga konsumtionen att växa förhållandevis snabbt och inte minst då den kommunala konsumtionen. Kommunsektorns kostnader växer också snabbare än skatteunderlaget.

I SKL:s kalkyl för 2018-2020 hålls den kommunala sektorns resultat på 1 % av skatter och bidrag genom att låta kommunalskatten stiga. SKL räknar i kalkylen med att kommunernas och landstingens skatter höjs med drygt 2 kronor åren 2018–2020. Dessa omfattande skattehöjningar tillsammans med en svagare utveckling på arbetsmarknaden gör att tillväxten i hushållens inkomster blir starkt begränsad dessa år. I reala termer och räknat per invånare minskar de.

Kommunernas ekonomi

Kommunernas resultat för 2015 uppgick till 15 miljarder. Det är ett resultat som ligger en bra bit över sektorns tumregel för god ekonomisk hushållning. Genom det starka demografiska trycket 2016–2017, ökade pensionskostnader och bromsad skatteunderlagsutveckling 2018–2020 menar SKL att det ändå krävs åtgärder som motsvarar en skattehöjning på 1,30 kronor 2020, för att klara ett resultat på 1 % av skatter och generella statsbidrag. En skattehöjning på den nivån är inte trolig, utan SKL räknar med att kommunerna kommer att genomföra effektiviseringar för att klara delar av betinget. Ekonomicheferna i kommunerna har fått frågan om vilka verksamheter som hittills under 2016 har ökat/minskat påtagligt jämfört med utfallet 2015.

Två av tre kommuner svarar att de haft påtagliga kostnadsökningar i en eller flera verksamheter. Få kommuner pekar på verksamheter med kraftiga kostnadsminskningar. Försörjningsstödet är den verksamhet som flest kommuner angett uppvisar påtagliga kostnadsminskningar. Andelen kommuner är dock bara 6 %. De tio kommuner som tagit emot relativt sett flest flyktingar uppger i betydligt större utsträckning att kostnaderna ökar påtagligt för förskola, grundskola, vuxenutbildning och försörjningsstöd.

Investeringar – en utmaning

Kommunkoncernernas sammantagna investeringsvolym har ökat under en längre tid. I löpande priser har de ökat från 72 miljarder kronor år 2007 till 105 miljarder år 2015 (45 %). Kommunernas och kommunkoncernernas investeringar är på ungefär samma nivå 2015 som 2014. I de kommunala budgeterna planeras dock för en klart högre investeringsnivå de kommande två åren. De kommunala bolagen svarar för den större delen av kommunernas investeringar. Investeringsnivån kommer troligen att fortsätta öka under de kommande åren. Detta beror bland annat på att många av de bostäder och verksamhetsfastigheter som byggdes under 1960- och 1970-talen behöver renoveras eller ersättas av nya enheter. En annan förklaring är att Sveriges befolkning ökar

snabbt samtidigt som urbaniseringen tilltar. En ökad investeringsvolym innebär både ökade avskrivningar och ökade driftskostnader som kommer att ta ett allt större utrymme i kommunens driftbudget.

Befolkningsutveckling

Herrljunga kommun har i sin vision ”Växtkraft 10 000” satt som mål att år 2020 ska det bo 10 000 invånare i kommunen. Under den senaste 10-årsperioden har kommunen haft en positiv befolkningstillväxt där antalet invånare ökat med totalt 106 personer (2005-2015). Befolkningen i Herrljunga uppgick den 31 december 2015 till 9 349 personer. Befolkningen ökade ytterligare första halvåret 2016 och uppgick den 30 juni 2016 till 9 395 personer, en ökning med 46 personer.

SCB’s prognos bygger bland annat på kommunens inrapporterade siffror om bostadsbyggande. Befolkningsprognosen spår stora förändringar i Herrljunga kommuns befolkningsstruktur. Prognosen är en ökning i alla befolkningskategorier, mest i kategorierna 0-18 och 65+. Personer som är 65 år eller äldre förväntas öka med ca 320 personer och personer upp till 18 år förväntas att öka med ca 300 personer fram till 2036. Om utfallet blir enligt prognos ser kommunen stora utmaningar i ökade kostnader/svagare skatteunderlag.

Planeringsförutsättningar

Skattesatsen

Den totala kommunala skattesatsen i Sverige i medeltal är oförändrad år 2017; 20,75 %. För kommunerna i Västra Götalands län uppgår den genomsnittliga skattesatsen för 2017 till 21,3 %. Den kommunala skattesatsen för Herrljunga kommun uppgår för 2017 till 21,94 vilket är oförändrat jämfört med 2016. Inför 2015 sänktes skatten med 22 ören och under 2016 var skatten oförändrad.

Skatteintäkter

Skatteintäkter för åren 2017-2019 är baserad på SKL:s skatteprognos (publicerad den 26 februari 2016). Skatteunderlagsprognosen är för år 2017 beräknad på att Herrljunga kommun har 9 392 invånare den 1/11 2016. Marginalintäkten per invånare är beräknat till 55 tkr.

KPI (konsumentprisindex)

Kommunbidraget exklusive personalkostnader har räknats upp med 1,0 %.

Löneökning

I budgeten ligger en central lönepott för 2017 som är beräknad på den samlade lönekostnaden. Uppräkningen är beslutat till 2,7 %.

Internränta

Internräntan uppgår till 2,5 % och ligger fast under hela budgetperioden.

Avskrivnings- och kapitalkostnader

Beräkningarna baserar sig på investeringsutfallet 2015, budgeterade investeringar 2016, förslag till ombudgeteringar från 2015, tilläggsäskanden för Horsby samt det investeringsförslag som förvaltningen tagit fram för åren 2017–2019.

Komponentavskrivningar

I budgeten 2017–2019 har hänsyn tagits till gällande regelverk för komponentavskrivningar. Förenklat innebär detta att vissa underhållskostnader avseende fastigheter och vägar omklassifiseras från drift till investeringar. Vidare kommer investeringar i fastigheter och vägar att delas upp på ett antal komponenter med varierande livslängdsantaganden.

Personalsociala kostnader

PO-pålägget för 2017–2019 är beräknat till 38,43 % av lönesumman 2017 vilket är en mindre förändring mot 2016 års siffror. I PO-pålägget ingår Arbetsgivaravgifterna enligt lag som beräknas för budgetperioden 2017–2019 till 31,42 % av lönesumman samt avtalspensionerna motsvarande 7,01 %.

Vision och övergripande mål

Herrljunga kommuns vision

Den övergripande visionen, Växtkraft 10 000 anger vägen till Herrljungas långsiktiga framgång. Där anges att Herrljunga kommun år 2020 har 10 000 invånare. Tillväxten av antalet invånare är väsentligt för att Herrljunga kommun ska kunna utvecklas och fortsätta vara en bra kommun för sina invånare och företagare.

Som begrepp fångar *Växtkraft 10 000 – Våga, vilja,växa* essensen av vad arbetet med visionen och dess genomförande handlar om; en uthållig och påtaglig växtkraft ska leda till att Herrljunga kommun blir en än mer framgångsrik kommun samt uppnår det övergripande målet om 10 000 invånare år 2020.

Inriktningsmål och prioriterade mål 2017

Kommunens vision *Växtkraft 10 000 – Våga, vilja,växa* och dess övergripande inriktningsmål är vägledande för kommunens verksamheter men den ligger även till grund för kommunens ägardirektiv för de kommunala bolagen.

Nämnderna har antagit ett antal prioriterade mål med målindikatorer samt mätetal, vilka utgår från antagna inriktningsmål. I detta budgetdokument framgår inriktningsmålen samt nämndernas prioriterade mål. För målindikatorer samt mätetal hänvisas till nämndernas budgetdokument.

Som begrepp fångar ”Växtkraft 10 000 – våga, vilja, växa” essensen av vad arbetet med visionen och dess genomförande handlar om...

Nämnd	Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva! Prioriterade mål
KS	Antal bostäder, lägenheter och småhus ska öka.
KS	Andel av befolkningen inom åldersgruppen 25-40 år ska öka.
BN	Alla barn och elever ska känna sig trygga och kunna utvecklas så att de kan förverkliga sina drömmar med tro på sig själva.
SN	En välmående arbetsplats ska präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.
TN	Försäljningen av tomter för bostadsändamål ska öka.
TN	Så många som möjligt i kommunen ska ha ett aktivt fritidsliv.
BMN	Serviceföretag ska vara säkra ur hälsoskyddssynpunkt.
BMN	Herrljunga kommun ska ha en väl fungerande räddningstjänst.

Nämnd	Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun! Prioriterade mål
KS	Tätorter och byar planeras och bebyggs på ett sådant sätt att energi och bränslen kan användas effektivt.
KS	Natur- och kulturvärden tas till vara och utvecklas.
BN	All pedagogisk verksamhet arbetar med frågor om hållbarhet och miljöansvar.
SN	En välmående arbetsplats ska präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.
TN	Kommunens fastighetsdrift ska bli mer energieffektiv.
TN	Andelen hållbara livsmedelsinköp ska öka.
BMN	Antal bostäder inom 1 km från Herrljunga tågstation ska öka.
BMN	Gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Nämnd	Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla! Prioriterade mål
Alla	Förbättra integrationsarbetet med positiva effekter på samhällsutveckling genom medverkan och delaktighet av anställda och medborgare.
KS	Andel medborgare som rekommenderar andra att flytta till Herrljunga ska öka.
BN	Alla barn och elever ska utveckla förmågan att arbeta i demokratiska arbetsformer.
BN	Förskola, fritidshem och skola som präglas av god tillgång och hög kvalitet.
SN	En välmående arbetsplats ska präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.
TN	Lyfta fram och marknadsföra marknaden och torgen i Herrljunga.
TN	Förvaltningens anställda ska vara goda ambassadörer för förvaltningen och kommunen.
BMN	Antalet bostäder i kommunen ska öka.
BMN	Antalet attraktiva bostadsområden i kommunen ska öka.

Nämnd	Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv! Prioriterade mål
KS	Samarbetet gymnasieskola - näringsliv ska stärkas.
KS	Företagsklimatet ska förbättras.
BN	Barn och elever ska stimuleras redan i tidiga år för att utveckla ett entreprenöriellt lärande.
BN	Invånare i kommunen ska ha ett minskat beroende av försörjningsstöd.
SN	En välmående arbetsplats ska präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.
TN	Köp av industrimark ska underlättas.
TN	Industrimark ska marknadsföras.
BMN	Underlätta för företag att följa miljöbalken.
BMN	Underlätta för företag att använda förnybar energi och att använda energi effektivare.

Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi! Prioriterade mål
Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2 % av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.
Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat.
För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70 %.

Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet! Prioriterade mål
Antalet sjukfrånvarodagar ska minska.
Andelen heltid för tillsvidareanställda ska öka.

Ekonomisk analys

Herrljunga kommun budgeterar ett resultat för 2017 på 11,4 mkr. Relateras kommunens budgeterade resultat till skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas kommunens resultat hamna på 2,2 %. Resultatet för 2018 och 2019 budgeteras även de åren till 2,2 %.

Herrljunga kommuns investeringsutgift beräknas för 2017 uppgå till 39,6 mkr vilket fortfarande är en relativt hög investeringsnivå historiskt sett. För åren 2018 och 2019 är investeringarna budgeterade till 28,5 mkr respektive 32,1 mkr. Totalt för budgetperioden beräknas kommunen investera 100,2 mkr. Kommunen kommer inte att kunna självfinansiera 2017 års investeringsutgifter då självfinansieringsgraden beräknas till 86,6 %. Självfinansieringsgraden har dock ökat mot föregående års budget. För hela budgetperioden beräknas självfinansieringsgraden till 109 %.

Modell för finansiell analys

Utifrån 2017–2019 års budgeterade resultat- och balansräkning samt investeringsbudget lämnas här en kortfattad ekonomisk analys vilken utgår från fyra ekonomiska perspektiv. Dessa perspektiv är *resultat*, *kapacitet*, *risk* och *kontroll*.

Mål för ”God ekonomisk hushållning”

Herrljunga kommun har antagit tre finansiella mål som tillsammans skapar grundförutsättning för att uppnå det som kommunallagen kallar för ”God ekonomisk hushållning”. Dessa tre mål utgörs av:

- Resultatmål: Det årliga resultatet ska i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag långsiktigt uppgå till minst 2 %.
- Soliditeten: Ska långsiktigt uppgå till minst 70 %.
- Investeringar: Nettoinvesteringarna ska under en rullande femårsperiod finansieras av egna medel (årligt resultat + avskrivningskostnader).

Den ekonomiska analysen tar sin utgångspunkt i dessa tre finansiella mål.

Resultat

Resultatutveckling

Under 2000-talet har Herrljunga kommun redovisat negativa resultat vid fem tillfällen. I början av 2000-talet har resultatnivån legat på en relativt sett låg nivå men har under senaste åren förbättrats. Under de senaste 5 åren (2011-2015) har resultaten förbättrats och uppgår i snitt till 1,6 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

För åren 2013–2105 har resultatnivån legat över 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, dvs. det finansiella resultatmålet för dessa tre år har infriats. Under åren 2012, 2013 och 2015 har återbetalningar från AFA-försäkring återbetalats till kommunen, vilket i denna uppställning förbättrat 2015 års resultat med 3,8 mkr.

Tabell 1: Resultatutveckling

Resultatutveckling	Resultat 2014	Resultat 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Resultat (mkr)	10,5	10,5	10,9	11,4	11,6	11,9
Resultat/skatter & statsbidrag	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2

För budgetperioden 2017–2019 uppgår resultatnivån till 2,2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag vilket innebär att det finansiella resultatmålet är uppnått för budgetperioden. För 2017 uppgår resultatet till 11,4 mkr, för 2018 till 11,6 mkr och för 2019 till 11,9 mkr. Dessa resultatnivåer är nödvändiga för att kunna finansiera kommunens budgeterade investeringsutgifter men även kommande pensionsutbetalningar.

Andel av skatteintäkter

En viktig förutsättning för en god ekonomi är att verksamhetens nettokostnader inte ökar mer än vad kommunens främsta intäktskälla – skatteintäkter och generella statsbidrag gör. I tabell 2 framgår en bra följsamhet mellan utvecklingen av verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter och generella statsbidrag. Under redovisad budgetperiod 2017–2019 har skatteintäk-

ter och generella statsbidrag en något lägre procentuell utveckling än nettokostnaderna. Kommunen följer dock resultatmålet.

Tabell 2: Årlig förändring av verksamhetens nettokostnader respektive skatteintäkter och generella statsbidrag uttryckt i %.

Förändring %	Resultat 2014	Resultat 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Nettokostnader	7,6	3,3	4,3	2,9	2,5	2,3
Skatter&statsbidrag	5,3	3,2	4,3	1,8	2,4	2,4

En annan förutsättning för en god ekonomi är att verksamhetens nettokostnader långsiktigt understiger 98 % av skatteintäkterna och generella statsbidrag.

Av tabell 3 framgår att verksamhetens nettokostnader i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag befunnit sig på en bra nivå, strax under 98 %. För budgetperioden 2017–2019 ökar andelen nettokostnader i förhållande till skatter och generella statsbidrag. Både verksamheternas nettokostnader och avskrivningarna i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag ökar under budgetperioden.

Den negativa förändringen i avskrivningskostnaderna beror på att kommunens investeringsutgifter haft en snabbare ökningstakt i % än vad som gäller för skatteintäkter och generella statsbidrag. Stora investeringsåtaganden kommer succesivt att minska det finansiella utrymmet för verksamhetens nettokostnader.

Tabell 3: Kostnader i förhållanden till skatteintäkter och generella statsbidrag

Kostnader	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Nettokostnad	-94,1	-94,0	-94,0	-94,6	-94,3	-94,4
Avskrivningar	-3,9	-4,0	-4,0	-4,5	-4,8	-4,9
Finansiellt netto	0,2	0,1	0,2	0,0	0,2	0,2
Totalt netto	**-97,8**	**-97,9**	**-97,8**	**-99,1**	**-98,9**	**-99,1**

Investeringsnivå och självfinansieringsgrad

Ett finansiellt mål är att kommunen ska kunna finansiera investeringsutgifterna med egna medel. För enstaka år kan denna målsättning vara svår att uppnå, däremot är det väsentligt att kommunen under en rullande femårsperiod kan självfinansiera alla investeringsutgifter, vilket tar bort behov av extern upplåning och då även räntekostnader.

Under perioden 2010–2015 har kommunen totalt sett haft förmågan att finansiera investeringsutgifterna med egna medel. Även för budgetperioden 2017–2019 klarar kommunen av målet att självfinansiera budgeterade investeringsutgifter. För året 2017 uppgår självfinansieringsgraden till 87 % %, för 2017 och 2018 ligger självfinansieringsgraden över 100 %. För den löpande femårsperioden, 2015 – 2019 ligger självfinansieringsgraden i genomsnitt på 113,6 %, vilket är över målsättningen om 100 %.

Kapacitet

Soliditet och skuldsättningsgrad

Soliditeten uttrycker betalningsförmågan på lång sikt eller uttryckt på annat sätt, hur stor andel av tillgångsmassan som är finansierad via det egna kapitalet. Skuldsättningsgraden visar hur mycket av tillgångsmassan som inte är finansierad via det egna kapitalet.

Av tabell 4 framgår att soliditeten för budgetperioden 2017–2019 kommer att ligga kvar på en hög nivå. Soliditeten är budgeterad att i jämn takt öka under perioden. Skuldsättningsgraden ökar lite mer under 2017 för att sedan minska något igen under år 2019. En förklaring till ökningen för året 2017 är att det finns ett upptaget budgeterat lån på 20 000 tkr för året. Det externa lånet visar att det enskilda årets investeringsnivå inte kommer att kunna finansieras av egna medel.

Tabell 4: Soliditet och skuldsättningsgrad

	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Soliditet	75,5	73,6	77,6	74,2	75,8	77,2
Skuldsättningsgrad	24,3	26,4	22,4	25,8	24,1	22,8

Risk

Likviditet

Likviditeten visar på hur betalningsförmågan ser ut på kort sikt och mäts genom att likvida medel (bank + korta fordringar) ställs i relation till korta skulder.

Herrljunga har en idag en betryggande likviditet. Under de senaste fem åren har likviditeten pendlat mellan drygt 40 % till knappt 100 %. Orsaken till de senaste årens förbättrade likviditet beror på dels höga årsresultat samtidigt som investeringsutgifterna inte varit allt för höga. Tillsammans har detta skapat ett positivt kassaflöde vilket förstärkt likviditeten. För budgetperioden 2017–2019 sjunker likviditeten drastiskt ner till knappt 40 %, vilket kan förklaras i de investeringsnivåer kommunen planerat under perioden.

Borgensåtaganden

Kommunen har borgensåtaganden som för 2015 uppgick till dryga 340 mkr. Den övervägande delen av borgensåtaganden avser Kommuninvest, kommunens dotterbolag Herrljunga Bostäder AB samt Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. En mindre andel är riktade mot föreningar.

Under 2015 har kommunens borgensåtaganden ökat. Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler har startat upp byggnation av lokaler för uthyrning industrin samt att Herrljunga kommun ingått en solidarisk borgen med Kommuninvest.

Kontroll

Budgetavvikelse

En viktig del för att nå och bibehålla ”God ekonomisk hushållning” är att det finns en god budgetföljsamhet i kommunen. Det är många olika faktorer som påverkar ett årsresultat. Vissa poster har kommunen begränsade möjligheter att påverka. Hit hör skatteunderlagets utveckling vars förändring i första hand hänger samman med den samhällsekonomiska utvecklingen. Det mest väsentliga är dock påverkbart och handlar framför allt om hur nämnderna kan hålla verksamheterna nettokostnader inom tilldelade kommunbidrag.

Framförallt redovisar budgetavvikelsen för kommunbidragen för åren 2010–2012 stora avvikelser. Under de senaste åren har budgetföljsamheten på ett påtagligt sätt förbättrats. Bra uppföljningar och snabbt agerande vid befarade underskott har på ett påtagligt sätt förbättrat budgetföljsamheten och därmed ekonomin.

”Under de senaste åren har budgetföljsamheten på ett påtagligt sätt förbättrats.”

Avslutande kommentarer

Under de senaste åren har budgetföljsamheten för både kommunen i sin helhet men även för nämnderna förbättrats. Årsresultaten har kunnat stärkas, självfinansieringsgraden på investeringar ökat och soliditeten har stärkts. Med andra ord har de finansiella mål som kommunfullmäktige antagit i stor utsträckning kunnat infrias, vilket är viktigt för att Herrljunga kommun ska kunna leva upp till målsättningen om ”God ekonomisk hushållning”.

För budgetperioden 2017–2019 är alla de tre finansiella målen uppnådda. Resultatnivån och soliditeten är budgeterade så att de finansiella målen uppnås. Självfinansieringsgraden är lägre under 2017, men ökar under de senare två åren och målet uppfylls på en rullande femårsperiod. Sammantaget kan det konstateras att budgeten för 2017–2019 är i balans, vilket skapar trygghet och arbetsro.

För åren framöver finns anledning att förvänta sig en ökad ekonomisk belastning för de kommunala verksamheterna till följd av förändringar i demografin. Befolkningsprognosen pekar på en allt äldre befolkning och därmed också på sikt ökade vårdbehov. Förskoleverksamheten har under senaste år vuxit och kommer att fortsätta växa. Under 2015 och 2016 har vi sett en flyktingvåg över Europa och Sverige. Även om de nyanlända på längre sikt kommer att vara en viktig resurs, kommer flyktinginvandringen i det korta perspektivet vara en utmaning för kommunen. Vi vet också att kommunens pensionskostnader inom något år kommer att öka med ytterligare några miljoner kronor. Dessa förändringar är på sikt både utmaningar och möjligheter för kommunen.

Avslutningsvis kan konstateras att budgeten för 2017–2019 klarar balanskravet som innebär att de budgeterade intäkterna måste överstiga de budgeterade kostnaderna. De budgeterade resultaten uppgår till 2,2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag för hela budgetperioden. Detta innebär att balanskravet är uppfyllt.

”Årsresultaten har kunnat stärkas, självfinansieringsgraden på investeringar ökat och soliditeten har stärkts.”

Ekonomisk budget

Resultaträkning

tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Verksamhetens nettokostnader	-455 241	-474 546	-472 998	-485 962	-496 423	-507 290
Planenliga avskrivningar	-19 284	-20 230	-19 502	-22 928	-25 315	-26 457
Verksamhetens nettokostnader	**-474 525**	**-494 776**	**-492 500**	**-508 890**	**-521 738**	**-533 747**
Skatteintäkter	372 525	392 371	390 663	405 022	415 724	426 257
Generella statsbidrag	111 705	112 446	107 603	108 780	110 662	112 417
Extra statsbidrag				6 170	6 170	6 170
Finansiella intäkter	863	1 200	1 582	900	900	900
Finansiella kostnader	-110	-300	-227	-625	-110	-110
Årets resultat	**10 458**	**10 941**	**7 121**	**11 357**	**11 608**	**11 887**
Resultat i % av skatteintäkter	2,2 %	2,2 %	1,4 %	2,2 %	2,2 %	2,2 %
Investeringsnivå	-27 326	-54 800	-44 192	-39 585	-28 450	-32 050
Ombudgetering från 2015		-12 639				
Investeringsäskanden Horsby		-33 000				
Egna tillförda medel	29 742	31 171	26 623	34 285	36 923	38 344
Finansiellt över- resp underskott	2 416	2 811	-17 569	-5 300	8 473	6 294
Externa lån	0	0	17 569	22 869	14 396	8 102
Kommunbidrag	**-477 443**	**-490 391**	**-490 226**	**-505 593**	**-515 462**	**-526 947**
Kapitalkostnad - avskrivningar	19 284	20 230	19 502	22 962	25 086	25 977
Kapitalkostnad - Internränta	4 792	7 465	7 494	9 139	9 023	9 250
Gemensamma intäkter/kostnader	-1 874	-11 850	-9 768	-12 470	-15 070	-15 570
Avskrivningar	-19 284	-20 230	-19 502	-22 928	-25 315	-26 457
Verksamhetens nettokostnader	-474 525	-494 776	-492 500	-508 890	-521 738	-533 747
Gemensamma kostnader						
Pensionsutbetalningar	-8 900	-8 600	-8 600	-8 900	-9 500	-10 000
Utvecklingsmedel				-3 000	-3 000	-3 000
Bankkostnader				-70	-70	-70
Hantering av överskott				0	-2 000	-2 000
Pensionskostnader	-1 000					
Medfinansiering E20	-2 750	-2 750	-2 750			
Medfinansiering E20, sparbanken	800	0	800	0	0	0
Rabatt lagstadgade arb giv avg	3 600	0	0			
Deponi Tumberg	2 500	0	0			
Semesterlöneskuld		-500	-500	-500	-500	-500
Återbetalning AFA	3 876					
Gemensamma kostnader	**-1 874**	**-11 850**	**-11 050**	**-12 470**	**-15 070**	**-15 570**

Balansräkning

tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
TILLGÅNGAR						
Materiella anläggningstillgångar	264 055	305 683	288 745	363 399	366 534	372 127
Finansiella anläggningstillgångar	149 030	143 000	149 000	150 000	150 000	150 000
Summa anläggningstillgångar	**413 085**	**448 683**	**437 745**	**513 399**	**516 534**	**522 127**
Bidrag till statlig infrastruktur	**6 289**	**400**	**2 776**	**500**	**500**	**500**
Förråd/exploatering	3 364	2 200	2 300	2 200	2 200	2 200
Kortfristiga fordringar	42 770	25 000	25 000	30 000	30 000	30 000
Kassa och bank	64 853	40 000	40 000	5 000	5 000	5 000
Summa omsättningstillgångar	**110 987**	**67 200**	**67 300**	**37 200**	**37 200**	**37 200**
SUMMA TILLGÅNGAR	**530 361**	**516 283**	**507 821**	**551 099**	**554 234**	**559 827**
EGET KAPITAL,	-					
AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-					
Summa eget kapital	**390 184**	**401 125**	**397 305**	**408 662**	**420 270**	**432 157**
(därav årets resultat)	10 458	10 941	7 121	11 357	11 608	11 887
(därav RUR)	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Avsättningar för pension	7 414	6 200	9 100	7 500	7 600	7 700
Övriga avsättningar	18 000	15 000	26 500	15 200	15 200	15 200
Summa avsättningar	**25 414**	**21 200**	**35 600**	**22 700**	**22 800**	**22 900**
Långfristiga skulder	9 126	18 326	0	20 000	0	0
Kortfristiga skulder	105 637	75 632	74 916	99 737	111 164	104 770
Summa skulder	**114 763**	**93 958**	**74 916**	**119 737**	**111 164**	**104 770**
SUMMA EGET KAPITAL,						
AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**530 361**	**516 283**	**507 821**	**551 099**	**554 234**	**559 827**
Nyckeltal						
Soliditet	73,6 %	77,7 %	78,2 %	74,2 %	75,8 %	77,2 %
Självfinansieringsgrad	108,8 %	31,0 %	60,2 %	86,6 %	129,8 %	119,6 %
Resultat genom skatteintäkter	2,2 %	2,2 %	1,4 %	2,2 %	2,2 %	2,2 %
Investeringar	35 783	100 439	44 192	39 585	28 450	32 050
Avskrivningar	-19 300	-20 230	-19 502	-22 928	-25 315	-26 457

Investeringsbudget

Skattefinansierade investeringsutgifter	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Markköp	700	1 000	1 000	1 000
IT-Hårdvara centrala nätverket	900	0	0	0
IT-Infrastruktur licenser	0	900	900	900
IT-Centrala licenser	0	500	900	900
IT-Servers för utökad lagringskapacitet	1 000	0	0	0
Konstgräsplan Herrljunga	0	0	5 000	0
Konstgräsplan Annelund/Mörlanda	5 500	0	0	0
Delsumma kommunstyrelsen	**8 100**	**2 400**	**7 800**	**2 800**
Inventarier	1 000	1 000	1 000	1 000
Lekplatser fsk/skola upprustning	300	300	300	300
Inventarier vid Horsby förskola och skola	0	750	750	0
Förskola Molla (samt skola, kök o matsal)	19 939	0	0	0
Horsby förskola/skola/kök och matsal	35 950	0	0	0
Förstudie - ombyggnad av Mörlanda förskola/skola		200	0	0
Ombyggnad Altorpskolan	0	0	3 000	4 500
Delsumma Bildningsnämnden	**57 189**	**2 250**	**5 050**	**5 800**
Mobillås	1 500	0	0	0
Digitala larm	600	0	0	0
HVB-Boende, ensamkommande flyktingbarn	0	600	0	0
Stödboende för ensamkommande flyktingbarn	0	120	0	0
Hemgården, gamla hemtjänstlokaler	0	2 000	0	0
Inventarier	400	500	500	500
Nyckelskåp	0	500	0	0
Förstudie LSS boende	0	0	200	0
Hagen etapp 3	1 831	0	0	0
Hagen etapp 4	7 510	0	0	0
Hagen etapp 5	0	0	0	7 500
Hemgården	1 250	0	0	0
Hemgården larm	0	1 000	0	0
Arkiv	0	300	0	0
Delsumma socialnämnden	**13 091**	**5 020**	**700**	**8 000**
Inventarier	0	150	0	0
In- och utalarmeringssystem	1 000	0	0	0
Bilkärror	100	0	0	0
Släck/tankbil Annelund	0	3 000	0	0
Vatten/skumtank	0	0	0	1 000
Räddningsmaterial	0	200	200	200
Delsumma Bygg och miljönämnden	**1 100**	**3 350**	**200**	**1 200**

Skattefinansierade investeringsutgifter	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Maskiner fastighetsskötsel	200	200	200	200
Verksamhetsanpassningar	1 000	1 000	1 000	1 000
Säkerhetshöjande åtgärder	0	1 000	700	1 000
Städ och tvättmaskiner	250	250	250	250
Byte maskiner i kök enligt utbytesplan	300	0	0	0
Eggvena skola, soprum	200	0	0	0
GC-väg 181/183 söderut	500	0	0	0
Asfaltering	1 000	1 000	1 000	1 000
Mindre gatuanläggningar	1 000	2 000	1 000	1 000
Upprustning allmänna lekplatser	200	200	200	200
Upprustning av torget	0	0	0	800
Lekplats Mörlanda	0	250	0	0
Idrottshall	0	50	0	0
Kyldisk reception/café i simhallen	0	50	0	0
Ventilation sporthallen, Svea 8	250	0	0	0
Dusch och omkl. Rum sporthallen, Svea 8	500	0	0	0
Inventarier redskap till idrottshallen	50	50	0	0
Redskap simhallen	800	0	50	0
Redskap Mörlandahallen	0	50	0	0
Takbyte Hagens äldreboende	6 440	0	0	0
Gamla skolbyggn. Od, underhållsarbeten	0	0	0	0
Reinvesteringar fastigheter	0	6 400	7 300	5 800
UPS, batteribackup	0	165	0	0
Solceller Hagens äldreboende	0	2 000	0	0
EPC projekt	0	8 900	0	0
Ombyggnad Eggvena skola - kök	1 000	0	0	0
		0	0	0
Utbyggnad bowlinghall Mörlanda				
Delsumma Tekniska nämnden	**13 690**	**23 565**	**11 700**	**11 250**
Summa skattefinansierade inv. utg.	**93 170**	**36 585**	**25 450**	**29 050**
Avgiftsfinansierade investeringsutgifter				
Omlastningsstation Tumberg	1 000	0	0	0
Summa avgiftsfinansierade inv. utg.	**1 000**	**0**	**0**	**0**
Exploateringsinvesteringar				
Kvarteret Linden	250			
Exploatering	0	3 000	3 000	3 000
Exploatering Horsby	6 019			
Summa exploateringsinvesteringar	**6 269**	**3 000**	**3 000**	**3 000**
Summa Investeringar	**100 439**	**39 585**	**28 450**	**32 050**

Nämndernas kommunbidrag

Kommunbidraget är till för att utveckla kommunen i enlighet med gällande vision och mål 2015–2020 *Växtkraft 10 000 - Våga, vilja, växa*. Detta innebär att kommunbidraget ska finansiera genomförandet av de verksamhetsmål som utifrån visionen är politiskt tagna. Kommunbidraget ska också garantera att kommunförvaltningen levererar de välfärdstjänster som kommuninvånarna efterfrågar inom skolan och omsorgen, men även inom kultur, fritid och samhällsbyggnadsområdet. En budget i balans är ett tydligt finansiellt mål. För att uppnå detta fordras att kommunledning och verksamhetsansvariga utifrån löpande uppföljningar också arbetar med verksamhets- och ekonomistyrning.

Resursfördelningsmodellen fastställer nämnder och styrelsers kommunbidrag för 2017. Resursfördelningsmodellen utgår ifrån fastställda planeringsförutsättningar i KPI, procentuell löneuppräkning, verksamhetsförändringar, internränta etc. För 2017 gäller uppräkning med KPI, 1 % och lönerevision med 2,7 %. Det tillgängliga kommunbidraget fastställdes i kommunfullmäktiges novemberbeslut till 505 593 tkr. Se tabell nedan.

Verksamhet	Kommunbidrag 2016	Kommunbidrag 2017
Kommunfullmäktige, valnämnd, revision	1 588	1 595
Kommunstyrelsen	34 749	32 501
Bildningsnämnden	230 500	237 415
Socialnämnden	182 559	193 680
Tekniska nämnden	16 203	18 563
Bygg- och miljönämnden	13 849	14 319
Lönerevidering 2016	7 324	0
Lönerevidering 2017		7 520
Förändrad kap.kostn. 2016	3 619	0
Förändrad kap.kostn. 2017		0
Summa	**490 391**	**505 593**

Budgeterat kommunbidrag uppgår till 505,6 mkr, vilket jämfört med 2016 års kommunbidrag är uppräknat med 15,2 mkr eller 3,1 %. En förklaring till varför kommunstyrelsens kommunbidragsram är lägre 2017 än 2016 är att utvecklingsmedel som kommunstyrelsen under året tar löpande beslut om ligger som en gemensam kostnad 2017.

Gemensamma kostnader/intäkter

Budgeten för gemensamma kostnader och intäkter avser intäkter och kostnader som berör hela kommunen. Tabellen nedan visar de gemensamma kostnader och intäkter som budgeterats för 2016 och 2017. Den stora förändringen i de gemensamma intäkterna och kostnaderna mot föregående år är att kommunen valt att lägga utvecklingsmedel som kommunstyrelsen förfogar över i denna budget, vilket tidigare låg i kommunbidraget under kommunstyrelsens andel. Föregående år fanns istället nettokostnader för medfinansiering E20, som inte tagits upp för 2017.

Gemensamma intäkter/kostnader, tkr	2016	2017
Pensionsutbetalningar	-8 600	-8 900
Utvecklingsmedel	0	-3 000
Bankkostnader	0	-70
Förändr semesterlöneskuld	-500	-500
Medfinansiering E20	-1 950	0
Totalt	**-11 050**	**-12 470**

Nämndernas budget

Kommunfullmäktige, revision, valnämnd och krisledningsnämnd

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges ledamöter är direktvalda genom allmänna val. Som kommunens högsta beslutande organ fastställer fullmäktige budget, årsredovisning samt beslutar om ansvarsfrihet för nämnder och styrelse. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell natur eller av större vikt för kommunen men även om mål och riktlinjer för kommunens verksamheter och organisation.

Kommunfullmäktiges sammanträden är offentliga. Allmänheten kan lämna in frågor samt förslag till fullmäktige. Dessa bereds och hanteras på samma sätt som de motioner som ledamöterna lämnar. Sammanträdena anslås på anslagstavla och annonseras i lokala medier. Val till kommunfullmäktige sker vart fjärde år. Senaste valet var i september 2014.

Revision

Revisorerna och lekmannarevisorerna (revisionen) är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och företag. Revisionen har en central roll när det gäller att säkerställa insynen i och kontrollen av all verksamhet som kommunen ansvarar för. Den har därmed en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Revisionen kan skänka legitimitet och förtroende åt verksamheten, men också vara förmedlare av väsentlig och nödvändig kritik. Med sina insatser kan revisionen också generera bidrag till förbättring och utveckling.

Revisionen utgörs av sex förtroendevalda revisorer utsedda av fullmäktige med uppgift att granska styrelse och nämnder. Revisionen utgör ett av fullmäktiges kommunaldemokratiska instrument för att utvärdera, effektivisera och kontrollera den kommunala verksamheten. Revisionens ändrade roll, inriktning och ökade betydelse återspeglas i kommunallagen från 1 juli 2006.

Revisorerna beslutar hur revisionsarbetet ska organiseras och genomföras och upprättar årligen en plan över sitt arbete med vissa utvalda granskningsområden med utgångspunkt i väsentlighet och risk. Revisionen bedömer om nämndernas interna kontroll är tillfredställande och om bokslutet är rättvisande och uppfyller kraven om god redovisningssed. Revisionsarbetet utgår från innebörden i god revisionssed som bland annat omfattar förtroende, oberoende, objektivitet, helhetssyn, samverkan, öppenhet och kommunikation.

Valnämnd

Valnämnden ansvarar för genomförandet av allmänna val. Det gäller val till riksdag, regions- och kommunfullmäktige och sker vart fjärde år. Val till EU-parlamentet sker vart femte år.

Valnämnden består av 5 ledamöter och 5 ersättare. Nämnden fullgör kommunens uppgifter enligt Vallagen (2005:837) och Kommunallagen (1991:900). För att kunna fullgöra sina uppgifter ska valnämnden i viss utsträckning ha tillgång till personal i den omfattning som behövs.

Val till EU-parlamentet har genomförts i maj och val till riksdag, region och kommunfullmäktige genomfördes i september 2014.

Krisledningsnämnd

I kommunen ska finnas en nämnd för att fullgöra uppgifter under extra ordinära händelser samt de övriga uppgifter som regleras i lagen om extraordinära händelser i fredstid hos kommuner och landsting.

Nämnden träder i funktion först i samband med extra ordinär händelse.

En extra ordinär händelse kännetecknas av att den:

- Avviker från det normala.
- Innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner.
- Kräver skyndsamma åtgärder.

Planeringen inför en extra ordinär händelse är en uppgift för den normala organisationen. Kommunen ska för varje mandatperiod fastställa en plan för hur extra ordinära händelser ska hanteras.

Ekonomi

DRIFT, netto	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017
Kommunfullmäktige	855	767	902	902
Revision	624	656	668	675
Valnämnd	339	28	18	18
Summa	**1818**	**1451**	**1588**	**1595**
Kommunbidrag	1900	1444	1588	1595
Resultat	82	-7	0	0

Kommunfullmäktige, revision och valnämnd har i budget 2017 tilldelats en ram på 1 595 tkr. Det är en ökning med 7 tkr jämfört med föregående års budget. Kommunfullmäktige har i sin budget en politisk prioritering om totalt 100 tkr som avser demokratiberedning.

Kommunstyrelsen

Ansvar och uppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen har samordningsansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning med uppdrag att övergripande leda och styra den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planeringen och uppföljningen av hela den kommunala verksamheten. Styrelsen avger kommunens yttranden till regeringen och andra myndigheter samt bereder kommunfullmäktiges ärenden.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för omvärldsbevakning och utveckling av kommunal och regional verksamhet.

Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för den ekonomiska förvaltningen och för samordning av övergripande ekonomisk planering. Kommunstyrelsen har genom sin uppsiktsplikt ansvar för den kommunövergripande uppföljningen under året och i bokslut.

Kommunstyrelsen ansvarar för ägarstyrningen av den kommunala verksamhet som bedrivs i bolagsform. Ägarstyrningen bedrivs genom formella ägardialoger och informella möten med berörda bolagspresidier, ägardirektiv med mera.

Organisationsförändring

Kommunstyrelsen genomgick en organisationsförändring i början av 2015. Förändringen kan delas upp i två delar, dels infördes gemensamma servicenämnder och dels flyttade en del verksamhet från kommunstyrelsen till bildningsnämnden och tekniska nämnden. 2016 är andra året med den nya ansvarsfördelningen vilket har renodlat kommunstyrelsens ansvar med uppsiktsplikt.

Gemensamma servicenämnder

Två gemensamma servicenämnder inrättades 1 januari 2015 mellan Herrljunga kommun och Vårgårda kommun. En servicenämnd består av verksamheterna ekonomi och personal och har Vårgårda kommun som huvudman. Den andra består av verksamheterna it, växel och telefoni och har Herrljunga som huvudman. 2016 är andra året med den nya ansvarsfördelningen. Omorganisationen har genomförts på ett tillfredsställande vis. Fortfarande finns vissa förbättringsbehov. Bedömningen är att genomförandet behöver tre år på sig för att uppnå de effekter som avsikten var vid organisationsförändringen.

Verksamhetsbeskrivning

Kommunledning

Verksamhet kommunledning har en övergripande roll att leda och styra kommunens verksamhet mot uppsatta mål. Kommunledning ansvarar för att säkerhetsarbete och samordning genomförs i kommunen. Kommunledning ansvarar också för samarbetet med myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Kommunledning ansvarar för näringslivsutveckling som sker genom ett samarbete med Fokus Herrljunga. Under kommunledning bedrivs det lokala och gemensamma folkhälsoarbetet samt den översiktliga samhällsplaneringen.

Administration och kommunikationsenheten

Avdelningen består av verksamheterna administration och kommunikation. Arbetet fortgår med att säkerställa att den digitala nämndadministrationen fungerar väl och att förbättra medborgardialogen samt den interna och externa kommunikationen. Arbetet med att ta fram en ny hemsida med användarvänligare profil och bättre innehåll fortskrider.

Det övergripande målet är att upprätthålla en rättssäker, transparent och effektiv nämnds- och ärendeadministration. Enheten har det strategiska uppdraget kring utveckling av kommunikation och medborgardialog samt ansvarar för

centralarkivet och övergripande arkivfrågor. Arkivföring i kommunarkiv och förtroendemannaregister tillhör också enhetens funktioner.

Enheten stödjer även kommunstyrelsen i arbetet att upprätta kommunövergripande riktlinjer och styrdokument. Enheten är systemägare för det kommunövergripande ärendehanteringssystemet och ansvarar för support, utbildning i och utveckling av detta system. Centraliseringen av registratorsfunktionen har slutförts.

Servicenämnd: IT/Växel/Telefoni

Servicenämnden IT/Växel/Telefoni inrättades den 1 januari 2015. Nämndens arbetsuppgifter finns reglerat i reglementet som antogs av kommunfullmäktige den 17 juni 2014. Nämnden ska skapa förutsättningar för en fördjupad demokrati och förbättrad medborgarservice genom att öka användarvänligheten för kommunala IT/Växel- och telefonitjänster.

Nämnden ska vara en gemensam resurs för att stödja verksamhetsutveckling med hjälp av IT i samtliga verksamhetsområden i de båda kommunerna. Nämnden ska svara för att den tekniska IT-säkerhetsnivån är rätt. Nämnden ska verka för en rationell, ekonomisk och säker hantering av IT/Växel/Telefoni i kommunerna genom att ansvara för infrastruktur knutna till IT-tjänster samt av verksamheterna kravställda tjänster kopplade till dessa.

Herrljunga kommun är huvudman och den gemensamma nämnden ingår i dess organisation.

Servicenämnd: Ekonomi/Personal

Servicenämnden för ekonomi och personal inrättades den 1 januari 2015. Nämndens arbetsuppgifter finns reglerat i reglementet som antogs av kommunfullmäktige den 17 juni 2014. Nämnden ska vara en gemensam ekonomi- och personalresurs för samtliga verksamhetsområden i de båda kommunerna.

Nämnden ska bidra till kvalitetshöjning och optimera effektivisering av den kommunala verksamheten så att resurserna räcker längre. Nämnden ska möjliggöra för kommunerna att långsiktigt säkerställa kostnads- och kompetenseffektivitet till efterfrågad kvalité inom kommunala ekonomi- och personaladministrativa tjänster. Nämnden ska öka attraktionskraften för kommunen som arbetsgivare för att på så sätt locka och behålla kompetent personal.

Vårgårda kommun är huvudman och den gemensamma nämnden ingår i dess organisation.

Verksamheten under 2017

Kommunledning
Arbetet med att skapa bästa möjliga klimat för företagande och utveckling fortsätter. Fokus kommer att ligga på aktiviteter som förbättrar tillgången på kompetens i vår kommun, både genom nära samarbete företag och skola och genom att verka för en ökad inflyttning.

En ny kommuntäckande översiktsplan avses antas av kommunfullmäktige i september 2017. En fördjupad översiktsplan för Herrljunga tätort utarbetas parallellt. Planprogrammet beräknas antas under våren 2017.

Administration och kommunikationsenheten

Verksamhetsåret 2017 ska enheten fortsätta sitt arbete med att utveckla Herrljunga kommuns medborgardialog, med fokus på hemsida och kommunikationsplan i syfte att förbättra kommunikationsflödet internt såväl som externt. När den nya hemsidan är lanserad och i drift kommer tid att läggas på större satsningar vad gäller profilering, annonsering och deltagande i sociala medier – de kommunikationskanaler som växer snabbast i dagsläget.

Servicenämnd: IT/Växel/Telefoni

Organisationen
Arbetet med att sätta samman de två kommunernas organisationer till en enhet har i stort sett genomförts. Vi har slagit samman växelfunktionen för de båda kommunerna med placering i Herrljunga, detta har gett ett gott resultat. Servicedesk är nu placerad i Herrljunga, och vi arbetar numer i samma system för inrapportering av incidenter.

Det gemensamma nätet
Det gemensamma datanätet är installerat och i drift. IT/Växel/telefoni, Ekonomi och personal kan nu jobba på ett enkelt sätt ifrån båda kommunerna.

Ekonomin
Vi kommer under 2016 och 2017 att arbeta fram avtal med verksamheterna vilket medför en bättre kontroll av de ekonomiska transaktionerna till servicenämnden.

Leverans av tjänster
Under 2016 och 2017 kommer vi att beskriva vår leverans i form av tjänster som ska vara tydlig ut till verksamheterna, där vi får en tydlig bild av vad som förväntas av IT/Växel och telefoni.

Processer
ITIL är en process standard som används av IT organisationer, vi kommer att fortsätta implementera delar av denna modell under 2017. Processer som vi kommer att använda oss av är: Incident (händelser), Problem (temporära lösningar) och Change (förändringsarbete).

Servicenämnd: Ekonomi och personal

Ekonomiavdelningen kommer under nästkommande år fortsätta sitt arbete med att gå igenom och se över processerna för att få en så förutsägbar och liknande verksamhet som möjligt. Grundinställningen hos ekonomiavdelningen är att arbeta proaktivt, ge stöd till chefer, politiker och övriga intressenter inom kommunen samt utveckla de processer, rutiner och arbetssätt som avdelningen idag arbetar utefter.

Personalavdelningen satsar resurser på att försöka att få ner andelen sjukskrivna, genom till exempel samarbete mellan företagshälsovård, vårdcentral och arbetsgivare. Arbetet är långsiktigt och man avser att satsa extra på dessa områden under 2017. Under 2017 kommer också ett antal utbildningstillfällen att starta inom olika områden för nya, erfarna och tilltänkta chefer. Chefsutbildningen med dess olika moduler ska vara återkommande varje år.

Folkhälsoarbetet

Grundbulten i att förbättra barn och ungas uppväxtvillkor bygger på samverkan mellan socialtjänst, skola, kultur och fritid, polis, närvårdsamverkan med flera. Barn och föräldrar ska uppleva att insatser och åtgärder hänger ihop och skapar en helhet oavsett aktör.

För att kunna göra det ska vi utveckla vår samverkan utifrån olika perspektiv, inom ramen för det ryms både främjande, förebyggande och riktade insatser.

En samverkansöverenskommelse mellan polis och kommun antas våren 2017. Förhoppningsvis ska den vara ett konkret stöd och en inspiration till en långsiktig och stabil samverkan. Om polis och kommun samordnar sina insatser kan det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet bli mer verksamt och parternas resurser användas mer effektivt. Just detta är syftet med samverkan – att åstadkomma något mer än vad den ena parten ensam kan åstadkomma, att tillsammans skapa ett mervärde.

Ekonomi

Ekonomiska förutsättningar

Kommunstyrelsens budgetram för 2017 är 32 501 tkr vilket är en minskning med 1 650 tkr jämfört med föregående år. Budgetens förändring mot föregående år kan härledas till följande områden:

- Politiska prioriteringar om 3 000 kr lyfts ur denna budget för att läggas på gemensamma intäkter/kostnader. KS är fortfarande beslutande över medlen, det läggs på ett annat kostnadsställe för att lättare kunna följa upp medlen.
- Kapitalkostnader för konstgräsplan läggs år 2017 under KS budget, vilket höjer kapitalkostnaden till totalt dryga 1 300 tkr.
- Löneökningar enligt tidigare fastställda beslut.
- Indexuppräkning enligt tidigare fastställda beslut.

Budgetfördelning

DRIFT Belopp netto (tkr)	Budget 2016	Budget 2017	Budget-förändring
Kommunstyrelsen	6 975	4 180	-2 795
Kommunledning	7 319	8 262	943
A.K.-enheten	3 913	3 976	63
IT/Växel/Telefoni	5 741	6 212	471
Ekonomi	4 627	4 581	-46
Personal	5 214	5 290	76
Summa	**33 789**	**32 501**	**-1 288**

Kommunstyrelsens budgetfördelning har byggts på hur budgettilldelningen ser ut. Samtliga verksamheter har fått kompensation för löneökningar och inflation enligt resursfördelningsmodellens riktlinjer. Minskningen i budgeten jämfört med föregående år är bland annat att man tagit bort de politiska prioriteringarna och lagt dem på gemensamma kostnader/intäkter. De politiska prioriteringarna kan på detta sätt följas upp bättre. De politiska prioriteringarna är för 2017 satt till totalt 3 000 tkr.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens budget består framförallt av arvoden och ersättningar för kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande samt kommunstyrelsens ledamöter, partistöd, utbildningsinsatser för kommunstyrelsen, geografiskt informationssystem (GIS) och feriejobb. I budgeten för kommunstyrelsen ligger även en kapitalkostnad.

Budgeten för 2017 uppgår till 4 180 tkr vilket är en minskning med 2 795 tkr jämfört med 2016. Minskningen beror på att potten för politiska prioriteringar lyfts ut och lagts under gemensamma kostnader/intäkter. Bortsett från de politiska prioriteringarna har alltså kommunstyrelsens budget ökat med totalt 205 tkr.

Värt att notera är att medlen för politiska prioriteringar även fortsättningsvis styrs av kommunstyrelsen även om de lagts på kontot för gemensamma kostnader/intäkter.

Kommunledning

Kommunledningens budget ökar med 943 tkr vilket härleds till löneökningar samt ökade kostnader för inköp av tjänst. Ytterligare kostnader som påverkar kommunledningens budget är ökade kapitalkostnader för konstgräsplan. Kommunledningens budget består av fyra delar. Kommunledning gemensamt, folkhälsa, strategisk planering samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Kommunlednings gemensamt har budget för bland annat kommunchef, överförmyndare, avgift till kommunförbund och centrala utredningar. Totalt uppgår budgeten till 7 350 tkr.

Folkhälsa är delvis bidragsfinansierad då kommunen får ett bidrag för att bedriva det arbetet. Budgeten uppgår till totalt 317 tkr netto.

I budgeten för strategisk planering beräknas i huvudsak kostnader för framtagande och uppdatering av översiktsplanen. Total budget för denna verksamhet är 595 tkr.

Kostnaderna för MSB är helt bidragsfinansierat och har således en nettobudget på noll kronor.

Administration- och kommunikationsenheten

Administration- och kommunikationsenhetens budget består framförallt av personalkostnader samt inköp av kontorsmaterial, plattor, annonsering etc. Budgeten för denna enhet uppgår till totalt 3 976 tkr för år 2017.

Servicenämnd: IT/Växel/Telefoni

Servicenämnden för IT/Växel/Telefoni har en budget på totalt 14 677 tkr, vilket är en ökning på totalt 617 tkr. Den ökade budgeten härleds till lönerevidering, uppräkning KPI samt kapitalkostnadspott. Herrljungas budget för IT/växel/telefoni uppgår till 5 700 (5 229) tkr, vilket är en ökning med 471 tkr. Utöver den del av budgeten som avser de gemensamma kostnaderna för servicenämnden för IT/växel/telefoni, så tillkommer även budgeten för

receptionen, motsvarande 512 tkr. Totalt ger detta en budget för IT/växel/telefoni som uppgår till 6 212 tkr för 2017.

Tabellen nedan visar de gemensamma investeringar som planeras i budget för 2017. Nytt för år 2017 är att de kommunspecifika investeringarna som planeras för 2017 läggs under respektive kommunchefs budget för Herrljunga och Vårgårda.

Belopp netto (tkr)	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
IT - Hårdvara centrala nätverket	900	900	0	0	0
IT- Infrastruktur licenser	0	0	900	900	900
IT- Centrala licenser	0	0	500	900	900
IT Servers utökad lagr.kap.	1 000	1 089	0	0	0
S:a investeringar egna	**1 900**	**1 989**	**1 400**	**1 800**	**1 800**
TOTALA INVESTERINGAR	**1 900**	**1 989**	**1 400**	**1 800**	**1 800**

Servicenämnd: Ekonomi och personal

Servicenämndens ekonomienhet har en total budget på 10 312 (10 674) tkr för 2017. Det innebär en minskning med 362 tkr jämfört med budget 2016. Den minskade totala budgeten kan härledas till en ramväxling som gjorts gällande upphandling och inköp. Herrljungas budget för ekonomienheten uppgår till 4 580 (4 627) tkr, vilket är en minskning med 47 tkr mot budget 2016. Gemensamma kostnader för servicenämnden fördelas efter befolkningsantalet per sista november 2015. Det innebär en fördelning på 54,2 % till Vårgårda kommun och 45,8 % till Herrljunga kommun.

Servicenämndens personalenhet har en total budget på 12 397 (12 313) tkr för 2017. Det innebär en ökning med 84 tkr jämfört med budget 2016. Den ökade budgeten består av de generella uppräkningar som görs inför nytt budgetår. Herrljungas budget för personalenheten uppgår till 5 288 tkr.

Gemensamma kostnader för servicenämnden fördelas efter befolkningsantalet per sista november 2015. Det innebär en fördelning på 54,2 % till Vårgårda kommun och 45,8 % till Herrljunga kommun.

Bildningsnämnden

Med ett framtidsorienterat fokus på utbildningsområdet har ett antal utvecklingsområden identifierats nationellt. För vissa utvecklingsområden finns riktade statsbidrag som kan sökas, vilket görs av bildningsförvaltningen. För andra utvecklingsområden, är det ovisst hur den statliga finansieringen kommer att se ut.

Fram till 2025 prognostiseras nationellt en lärarbrist om 65 000 lärare. Något som kommer att få konsekvenser i Herrljunga och som kommer att påverka lönekostnadsutvecklingen de närmaste åren.

I Herrljunga kommun är flera skolor i behov av omfattande om- och tillbyggnader. Ett behov av förskoleutbyggnad finns också i Herrljunga tätort, där flera tillfälliga avdelningar kommer att ersättas med lokaler av god kvalitet och varaktighet för att säkerställa tillgången till förskola. Dessa behov kommer att tas omhand genom beslutet om genomförande av om- och tillbyggnad av Horsby. Byggnationen planeras vara klar under 2020.

Bildningsförvaltningen arbetar systematiskt för att förbättra måluppfyllelsen i grundskolan och statsbidrag för tidiga insatser i lågstadiet har sökts. För detta har en rekryteringsstrategi tagits fram. Även fritidshemmen omfattas av en mindre satsning under 2017.

Ansvar och uppdrag

Nämndens uppdrag är att tillhandahålla utbildnings- och kulturverksamhet för kommunens invånare på uppdrag av kommunfullmäktige. Detta gör nämnden genom att driva verksamheterna förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola och gymnasieskola enligt den skolstruktur som kommunfullmäktige har beslutat. Gymnasiesärskola bedrivs inte i egen regi, utan platser köps utanför kommunen. Kommunal vuxenutbildning bedrivs i en gemensam organisation med Vårgårda som huvudman och utbildningen är förlagd till båda kommunerna. Nämndens kulturverksamheter innebär ett övergripande kulturansvar samt ett ansvar för bibliotek och musikskola. Till detta kommer också ett ansvar för fritidsgårdsverksamheten.

Kommunfullmäktige är huvudman för skolverksamheten och har utifrån inriktningsmål fastställt prioriterade mål för Bildningsnämnden samt fördelat ekonomiska resurser till nämnden i form av kommunbidrag. Nämnden har verksamhetsansvaret inför kommunfullmäktige, som i sin tur har huvudmannaansvaret inför staten. Statens uppdrag innebär att huvudmannen har ett ansvar för att utbildningen genomförs enligt de statliga styrdokumenten så att mål och riktlinjer i skollag och förordningar kan uppfyllas. Bildningsnämndens verksamheter har också att hantera en dubbel styrning genom att staten ställer krav på huvudmannen direkt, men också krav som går förbi huvudmannen direkt till rektorer och lärare.

Nämnden har ansvar för att bedriva ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete vid sina verksamheter.

Verksamhetsbeskrivning

Gemensamt

Under gemensamt ryms verksamheterna Bildningskontoret, Bildningsnämnden och Elevhälsan. Bildningskontoret består av en stab med bildningschef som också har det samordnande ansvaret för nämndens verksamheter.

Tillgång till elevhälsa ska finnas för elever i skolverksamheten från förskoleklass till gymnasieskola och elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan, som leds av verksamhetschef, syftar till att öka välbefinnandet bland eleverna och fokus ligger på det förebyggande och hälsofrämjande arbetet samt att stödja eleverna att nå utbildningens mål.

Under verksamhetschef för elevhälsan finns också öppna förskolan som ingår i det förebyggande och främjande samarbetet i familjecentralen och vänder sig till vårdnadshavare med barn i förskoleåldern. Familjecentralen är ett samarbete mellan bildnings- och socialnämnd tillsammans med barnmorskemottagningen (BMM), Närhälsan (vårdcentral) och barnavårdscentralen (BVC). Verksamheten ska också ses som ett komplement till förskolan och vänder sig med aktiviteter och tidiga insatser till barn upp till 6 år. Verksamheten förutsätter deltagande av vuxen med ansvar för barnet.

Bildningsnämnd omfattar nämndens ledande och styrande politiska del. Nämnden har kontakt med verksamheten genom kontaktpolitiker.

Bildningsnämnden fullgör huvudmannens ansvar för bildningsförvaltningens verksamheter som i vardagen leds och samordnas av bildningschefen. I bildningsförvaltningens stab finns en utvecklingsledare och två handläggare.

Förskola

Förskoleverksamheten är organiserad i två områden; Innerby och Ytterby och varje område leds av en förskolechef. Verksamheten omfattar förskola i egen regi samt i annan huvudmans regi under benämningen gemensamt. Förskoleverksamheten har en god spridning i kommunen och i Ytterby område är förskola knutet till varje skola.

Verksamhetens uppdrag är att erbjuda alla barn som har rätt till förskola en verksamhet där omsorg, utveckling samt lärande bildar en helhet och lägger en god grund för fortsatt utbildning. Förskolan ses som första delen i utbildningssystemet.

Pedagogisk omsorg i form av familjedaghem erbjuds de föräldrar som önskar denna verksamhet och är ett komplement till förskola. Verksamheten bedrivs av dagbarnvårdare och finns i Ljung. Pedagogisk omsorg omfattar också verksamhet i annan huvudmans regi.

Grundskola

Omfattar förskoleklass- och grundskoleverksamhet både i egen regi och i annan huvudmans regi samt skolskjuts för grundskola och grundsärskola. Herrljunga kommuns grundskolor är organiserade i fem mindre enheter; Eggvena, Eriksberg, Od, Hudene och Molla samt tre större enheter; Altorp, Horsby och Mörlanda. Eggvena, Eriksberg, Od och Hudene utgör rektorsområdet Fyrskolorna. Molla/Mörlanda bildar ett rektorsområde och Horsbyskolan är indelad i skolenheter F-3 samt 4-6. De små enheterna samt Horsby och Mörlanda bedriver undervisning från förskoleklass till årskurs 6 medan Altorp är kommunens högstadieskola med årskurs 7-9. Med ett antal mindre enheter får skolverksamheten en geografisk spridning i kommunen.

Grund- och gymnasiesärskola

Omfattar grundsärskola och gymnasiesärskola i egen och i annan huvudmans regi. Verksamhetens uppdrag är att ge de elever som har rättigheten att mottas i särskola en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar och så långt som möjligt motsvarar den utbildning som ges i grundskolan respektive gymnasieskolan. Grundsärskola bedrivs inkluderat i grundskolan för elever i åk 1-4 och för elever i åk 5-9 finns grundsärskolan organiserad vid Altorpskolan. Platser i gymnasiesärskolan köps i annan kommun.

Fritidshem

Fritidshemsverksamheten kompletterar utbildningen i förskoleklass, grundskola och grundsärskola och ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda en meningsfull fritid och rekreation. Fritidshem finns vid samtliga grundskolor utom Altorpskolan. Jämfört med andra kommuner har Herrljunga kommun en mycket stor andel av elever från förskoleklass till och med åk 6 i fritidshemsverksamheten.

Gymnasieskola

Omfattar gymnasieskola i egen regi och i annan huvudmans regi samt elevresor för gymnasieskola och gymnasiesärskola. Verksamhetens uppdrag är att ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Den interna verksamheten vid Kunskapskällan har ett programutbud bestående av dels små specialiserade yrkesprogram med goda samarbeten förankrade i det lokala näringslivet, dels ett flertal små studieförberedande program. Vid Kunskapskällan finns idag åtta nationella program varav fyra är yrkesförberedande.

Eleverna samläser i hög utsträckning programövergripande ämnen, vilket krävs för att göra det stora programutbudet möjligt.

Komvux

Kommunal vuxenutbildning tillhandahåller utbildning på grundläggande nivå och gymnasial nivå, samt utbildning i svenska för invandrare (SFI) och särskild utbildning för vuxna. Sedan höstterminen 2013 bedrivs utbildningen i en gemensam organisation med Vårgårda som huvudman och med verksamhet förlagd i Herrljunga och Vårgårda. Genom detta samarbete kan ett större och mer kvalitativt utbildningsutbud erbjudas.

Musikskola

Musikskolan bedriver instrumentalundervisning för barn och ungdomar i kommunen från 7 år till och med den termin man fyller 25 år. Även vuxna erbjuds undervisning i mån av plats. Undervisningen sker dels i egna lokaler som är anpassade för ändamålet men också på några av kommunens grundskolor. De första åren på musikskolan undervisas stråk- och blåselever i grupp. Terminsavgift dels för undervisning, dels för instrumenthyra, tas ut. Många publika arrangemang sker varje år och är en naturlig del av musikskolans verksamhet. Samarbeten med andra aktörer i branschen sker och musikskolans lokaler hyrs ut till olika externa musikgrupper.

Bibliotek

Folkbiblioteksverksamheten är organiserad i ett huvudbibliotek i Herrljunga tätort och ett filialbibliotek i tätorten Ljung. Biblioteken är tillgängliga för alla. Biblioteket ska främja litteraturens ställning och intresset för läsning, bildning, upplysning och utbildning.

Biblioteket ägnar särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar, för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning. Andra prioriterade grupper är personer med funktionsnedsättning och personer som har annat modersmål än svenska. Biblioteket arrangerar eller medverkar till varierande kulturprogram för barn och vuxna. Biblioteket erbjuder tillfällen, i form av Internet-drop-in, för personer som behöver stöd för att kunna använda datorer och digital informationsteknik.

Fritidsgård

Fritidsgården är en öppen verksamhet dit ungdomar kan gå. Verksamheten är öppen för alla från det man börjar åk 7 till dess att man fyller 19 år. Fritidsgården är en neutral plats där man känner samhörighet och kan växa som människa, utan krav på prestation. Ungdomarna själva är med och utformar verksamheten i syfte att skapa en meningsfull fritid. Verksamhet bedrivs i Herrljunga och Annelund.

Verksamheten under 2017

Gemensamt

Bildningsförvaltningen har sökt statsbidrag för Lågstadielyftet, fritidshemslyftet och för Mindre barngrupper i förskolan. Lågstadielyftet syftar till att ge förutsättningar för att öka lärarbemanningen i förskoleklass och åk 1-3 med syfte att stärka basfärdigheterna läsa, skriva och räkna. Fritidshemslyftet syftar till att öka bemanning och vuxentätheten i fritidshemmen. Statsbidraget för mindre barngrupper i förskolan kan endast erhållas om barnantalet i grupperna minskar och för att klara detta har åtgärder vidtagits inför läsåret 2016/2017.

Lärarlönelyftet är en statlig satsning för att öka läraryrkets attraktivitet och bidra till en positiv löneutveckling. Bildningsförvaltningen har tilldelats statsbidrag för läsåret 2016/2017, vilket innebär att de lärare som bedöms särskilt kvalificerade enligt reglerna tar del av en extra löneökning.

Legitimationskravet som trädde i kraft i de flesta skolformer 2015-07-01, blir en utmaning att klara då vissa behörigheter är mycket svårrekryterade.

Elevhälsans centrala professioner kan stärkas genom statsbidragstilldelning och här planeras för ansökan om statsbidrag.

Samtliga förskoleområden och rektorsområden har nu en lokalt knuten specialpedagog. Detta förväntas påverka förutsättningarna för att i högre utsträckning stödja barns och elevers utveckling genom extra anpassningar och/eller särskilt stöd. Sedan en tid tillbaka pågår inom hela förvaltningen ett långsiktigt arbete kring att utveckla tillgängligheten inom verksamheterna.

De flesta skolenheter i grundskolan deltar i Skolverkets satsning, Läslyftet, under läsåret 2016/2017. Det långsiktiga syftet med Läslyftet är att öka måluppfyllelsen i skolan genom att lärarna deltar i kompetensutveckling för att stärka det språkutvecklande arbetet i alla ämnen och alla åldrar. Målet är också att öka elevernas måluppfyllelse i alla ämnen. För deltagandet har Bildningsförvaltningen sökt och beviljats riktat statsbidrag.

Förskola

Projekteringen av ny förskola i Herrljunga tätort kommer att lösas inom ramen för ett samlat grepp på Horsby där totalt åtta avdelningar för förskoleverksamhet kommer att så klart under våren 2018. Enstaka placeringar med barnomsorg på obekväm tid förväntas under 2017.

I Ytterby förskoleområde kommer en ny förskola i Molla att tas i bruk hösten 2017. Tillsammans med de nyligen startade avdelningarna i Ytterby område prognostiseras för att tillgång och efterfrågan är i fas.

Grundskola, grundsärskola

Det systematiska kvalitetsarbetet resulterar i en förbättring av uppföljningar och analyser av de mål skolan har att förhålla sig till. Underlagen består bland annat av trivselenkäter kring ”mjuka” frågor och sammanställningar och analyser av dessa samt av motsvarande för elevernas måluppfyllelse. I analyserna av resultaten identifieras utvecklingsområden med insatser både på förvaltnings- och skolnivå.

Under ett antal år har grundskola, grundsärskola liksom övriga verksamheter arbetat med att utveckla tillgängligheten i förskola och skola för att göra den mer inkluderande för alla barn och elever. Planeringen av detta arbete har delvis skett i samarbete med SPSM, Specialpedagogiska skolmyndigheten. Utvecklingsarbetet har haft som mål att öka kunskapen hos personalen kring elever i behov av stöd samt elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt att förse personalen med användbara metoder och redskap att i det vardagliga arbetet möta alla elever.

En samverkan mellan grundskolans senare år och det lokala näringslivet utvecklas vidare under de kommande åren. Syftet är bland annat att synliggöra tillverkningsindustrin och därigenom möjliggöra att alla ungdomar kan göra väl underbyggda programval till gymnasieskolan.

Gymnasieskolan

Kunskapskällan deltar i ett kvalitetsutvecklingsarbete tillsammans med övriga gymnasieskolor i Boråsregionen. Arbetet syftar till att göra Boråsregionen till en bildningsregion som ger samtliga gymnasieelever goda förutsättningar för framtida studier och arbete. Skolans eget arbete med att utveckla verksamheten har fördjupats och några prioriterade områden har arbetats fram och gemensamt valts ut i det systematiska kvalitetsarbetet.

Kunskapskällan fortsätter att vidareutveckla sin profilering kring de fyra ledorden; Internationellt fokus, Miljö och Hållbarhet, Entreprenörskap och Retorik. Ledorden knyter samman utbildningen vid samtliga program och förbereder ungdomarna för ett vuxenliv där de kan förverkliga sina framtidsdrömmar.

Samverkan mellan näringslivet och Kunskapskällan kommer att vidareutvecklas, bland annat i syfte att skapa en större medvetenhet om de kompetenser som efterfrågas av tillverkningsindustrin.

Komvux

Ett tillsvidareavtal har tecknats för den gemensamma vuxenutbildningsorganisationen med Vårgårda som huvudman. Bildningsnämndens presidium ingår i samrådsgruppen som träffas ett par gånger om året och fungerar som samrådande organ för hantering av vuxenutbildningsfrågor.

Musikskola

Musikskolan kommer under 2017 att tydliggöra mål, vision och riktlinjer i syfte att utveckla verksamheten. Musikskolan ska bidra till att stärka det lokala kulturlivet och bidra till kommunens attraktivitet och utveckling. Ett område att utveckla är hur musikskolans olika musikkurser kan integreras och samverka på ett målinriktat sätt med kommunens olika skolverksamheter under skoltid.

Bibliotek

Läskunnigheten och läslusten ska fortsatt stimuleras genom läsfrämjande insatser för barn och ungdom. Möjligheter och tillfällen att utöva och öva sig i muntligt berättande ska fortsätta att skapas, för biblioteksspersonal, föreningsanslutna och övriga, barn och vuxna.

Fritidsgård

Fritidsgården har som mål att erbjuda en verksamhet som är mer attraktiv för tjejer. Fritidsgården strävar efter att ha en bred verksamhet som gör att många vill besöka verksamheten. Ungdomarna ska känna att de har en meningsfull fritid.

Ekonomi

Bildningsnämndens budgetram för 2017 är 237 415 vilket är en ökning med 6 915 tkr jämfört med föregående år. Budget ökningen härleds till nedanstående faktorer:

Område	Summa (tkr)
Lönerevidering 2016	3 171
Lönerevidering 2016 (jan-mars 2017)	1 057
Kapitalkostnad 2016	91
Kapitalkostnad 2017	131
Politiska prioriteringar	0
KPI uppräkning	798
Volymförändringar	1 592
Ramväxlingar	75
Totalt	6 915

Bildningsnämndens budget ökar med 6 915 tkr. Inkluderat i den totala budgeten är att 2017 kommer Bildningsnämnden att få en extra budget tilldelning som baseras på lönerevision vilket räknas med 1 057 tkr. Medel för löneökning 2017 är i väntan på att fastställas från Kommunfullmäktige.

Kapitalkostnaden för 2017 är inkluderad med 131 tkr, vilket ska fattas beslut om på KF.

Bildningsnämndens budget minskar med 400 tkr under området politiska prioriteringar. Det beror på att den tidigare satsningen om frukost i skolan är borttagen.

Bildningsnämndens budget ökar med 798 tkr för KPI uppräkning. Summan har tilldelats enligt ekvationen Budget minus Löner multiplicerat med 1 %. KPI uppräkningen ska kompensera för 2017 års inflation.

Bildningsnämndens budget ökar med 1592 tkr för volymförändringar.

Nationella beslut påverkar Bildningsnämnden positivt med 75 tkr. Hänsyn har tagits till de förändringar som har skett i kommunens tilldelning av generella statsbidrag.

Barn-/elevpeng

Bildningsnämnden höjer barn/elevpengen med mellan 2,0 och 3,5 %. Höjningen ligger i linje med 2016 års lönerevision för pedagogisk omsorg, fritidshem och grundskola. Eftersom barn-/elevpeng även täcker kostnader som följer inflationsnivån (0,7 %), får dessa verksamheter ett större handlingsutrymme kommande år. Störst ökning sker på grundskolan 1-3 och 4-6. Med en ökning på 3,5 % hänger samman med lönerevisionen där lärare i de yngre årskurserna var en prioriterad grupp.

Landsbygdsstödet ökar marginellt från 20,2 till 24,4 tkr per elev, se nedan. Tidigare år gjorde man en prioritering att höja landsbygdsstödet och den förblir ungefär densamma för 2017. Detta för att skapa kontinuitet och långsiktighet i arbetet i kommunens mindre skolor.

Landsbygdsstöd utgår till de minsta enheterna och kompenserar för ett elevantal som är lägre än 50 elever i årskurs 1-6. Stödet utgår med 24,4 tkr för de elever som saknas för att komma upp till 50 elever. Exempel: En skola har 47 elever i årskurs 1-6. Landsbygdstöd utgår enligt 50-47=3. 3x24,2=72,6.

Fritidshemspengen delas upp i en peng för elever med lov- och garantiplats. Förändringen som skedde 2016 handlar om att fördela fritidshempengen mer rättvist utifrån hur många timmar eleverna är där. Förändringen leder till en uppräkning av den totala rörliga ersättningen med 3,0%, men en förändring i resursallokeringen. Fritidshemspengen för elever som är där på heltid omfattas av 417 elever och höjs med 3 % från 26,3 tkr till 27,1 tkr. 113 elever omfattas av lov- och garantiplats och får en ersättning på 9,3 tkr.

Programpeng

Programpeng används för att fördela resurser till gymnasiet. Programpengen skiljer sig från barn-/elevpeng eftersom programpengen ska täcka samtliga kostnader på gymnasiet. Medan barn-/elevpeng består av två delar, undervisning och läromedel, består programpengen av sex delar, undervisning, läromedel, elevhälsa, måltider, lokalkostnader och administration.

Undervisning, administration och elevhälsa har räknats upp med den faktiska löneökningen för 2016. Det innebär en uppräkning med i genomsnitt 2,6%.

När uppräkning av delarna är gjorda samt multiplicerade med antal elever på respektive program så jämförs kostnaderna med de budgeterade kostnaderna. Vid denna jämförelse fanns flera avvikelser mot den interna budgeten. Det beror på att antalet elever på våra olika program förändras från år till år samt att den interna budgeten förändrats något.

Vi ser inga stora förändringar i programpriset. Förändringarna i programpriserna leder inte till en minskad eller ökad budget för gymnasiet jämfört med om programmen enbart räknats upp med KPI, löneökning samt avtal.

Mer information om barn-, -elev, -och programpeng finns i dokumentet *Resursfördelning 2017* som antogs av bildningsnämnden i augusti 2016.

Budgetfördelning

Kommentar till budgetfördelning

Stora delar av Bildningsnämndens budget fördelas genom barn, elev och programpeng multiplicerat med den aktuella volymen. Förändringar i barn, elev och programpeng och volymer får därmed en stor påverkan på budgettilldelningen. Verksamheter och kostnader som inte omfattas av barn, elev och programpeng har fått kompensation för den faktiska löneökningen och inflation. Undantag är kapitalkostnader, skolskjutsar, interkommunala kostnader/intäkter och dylikt där prognos ligger till grund för budgettilldelning.

För att kunna hantera oförutsedda kostnader 2017 har ambitionen varit att återigen skapa en buffert likt tidigare år. Budgeten är fördelad så att bildningsnämnden har en centralbuffert på närmare 2,1 mnkr utefter fördelning. Besparingen ska ses som en buffert utifrån ett riskperspektiv.

Driftbudget (tkr)	Budget 2016 exkl löneökning	Budget 2016 inkl löneökning	Budget 2017	Budget-förändring
Gemensamt	14 083	14 202	15 155	1 072
Förskolan	56 527	57 278	55 952	-575
Fritids	14 213	15 084	15 054	841
Grundsärskolan	3 814	3 884	3 570	-244
Grundskolan	88 075	89 477	9 2005	3 930
Gymnasiesärskolan	2 075	2 075	1 861	-214
Gymnasieskolan internt	27 869	28 201	27 208	-661
Gymnasieskolan externt	11 632	11 632	12 214	582
Komvux	5 086	5 086	5 071	-15
Fritidsgård	579	590	591	12
Musikskola	2 025	2 076	2078	53
Bibliotek	4121	4 177	4150	29
Allmän kulturverk		401	405	4
Summa verksamhet	**230 500**	**233 762**	**235 312**	**4 812**

*Budgeten innebär en avvikelse på 2103 utifrån fördelning på 237 415 tkr.

Volymer

Bildningsnämnden budgeterar för en volymökning på 83,5 barn/elever. Störst förändring sker i fritidsverksamheten som beräknas öka med 33 barn.

Förskolans volymer förväntas ligga relativt stilla med en liten minskning för barn mellan 1-3 och barn mellan 4-5. Prognosen för 2016 är att volymantalet inte når upp till den budgeterade nivån för 2016. Det innebär att förskolans volymer beräknas öka mellan 2016 och 2017 även om det inte syns i de budgeterade volymerna. Pedagogisk omsorg fortsätter att minska och under 2017 beräknas 25,5 barn där 17 barn går på kooperativet Knattebo.

För fritidshem beräknas en volymökning på 33 barn. Ökningen har egentligen redan skett under 2016, men var då ej budgeterad för. Under 2017 beräknas volymerna ligga kvar på den höga nivå som etablerats under 2016.

Elevantalet beräknas öka med 32 i grundskolans verksamhet. Elevantalet beräknas sjunka i de yngre åldrarna medan årskurs 4-6 ökar med 40,5 elever.

Budgeterade volymer ligger i linje med tilldelningen från demografimodellen.

Ålder/årskurs	Budget 2016	Budget 2017	Skillnad
Förskolan 1-3 inkl. kooperativ	193	197	4
Förskolan 4-5 inkl. kooperativ	282	266	-16
Pedagogisk omsorg 1-3	17	9,5	-7,5
Pedagogisk omsorg 4-5	22	16	-6
Fritidshem	502	535	33
Barn Förskoleklass	100	120	20
Elever årskurs 1-3	316,5	292	-24,5
Elever årskurs 4-6	285,5	326	40,5
Elever årskurs 7-9	298	314	16
Elever kunskapskällan	232	243	11*
Totalt	**2223**	**2 306,5**	**83,5**

*Ökningen beror på elever som går på IMSPR

Socialnämnden

Ansvar och uppdrag

Socialnämnden har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning. Socialtjänsten omfattar myndighetsutövning - utredning och beslut om insatser för enskilda individer inom äldreomsorg, personer med funktionsnedsättning samt inom individ- och familjeomsorg.

Socialnämnden arbetar också med förebyggande verksamhet och deltar i samhällsplaneringen i kommunen. Insatserna utförs med stöd av en omfattande lagstiftning som till exempel Socialtjänstlagen, Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, Hälso- och sjukvårdslagen, Färdtjänstlagen och Alkohollagen.

Samhällets socialtjänst ska på demokratins och solidaritetens grund främja människors- ekonomiska och sociala trygghet,

- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och gruppers egna resurser.

Verksamheten ska bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet.

Verksamhetsbeskrivning

Förvaltningsledning

Uppdraget för förvaltningsledningen är att leda och styra verksamheten i enlighet med de lagar, riktlinjer och beslut som fattas.

Stab

Staben är en stödfunktion till de olika verksamheterna inom socialförvaltningen och förser nämnden med information och beslutsunderlag. Stabens huvuduppgifter är att omvärldsbevaka samt på uppdrag av förvaltningsledning utreda och bereda ärenden. Från den 1 september 2016 är staben en egen enhet och ansvarar också för avgiftshantering, skuldsanering, bemanningsenheten samt att utreda, fatta beslut och följa upp behov av att använda särskilt anordnade transporter för personer med funktionsnedsättning enligt Lag om färdtjänst samt Lag om riksfärdtjänst.

Bistånd

Verksamhetens uppdrag är att utreda, fatta beslut och följa upp:

- Hjälp och stöd till äldre personer och personer med funktionsnedsättning enligt Socialtjänstlagen.
- Insatser för särskilt stöd och särskild service till vissa funktionsnedsatta enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Verksamheten ansvarar för avtal med kontaktpersoner och för att köpa platser inom LSS i de fall kommunen inte själv har möjlighet att tillgodose behovet av omsorg.

Vård och omsorg

Verksamhetens uppdrag är att ge stöd och hjälp till främst äldre personer så att de tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Insatserna ska utformas så att de stärker den enskildes möjlighet att leva ett tryggt och självständigt liv. Insatser ges i form av hemtjänst, hemsjukvård (sjuksköterskeinsats, rehabinsats och hjälpmedel) dagverksamhet, avlösning, samt korttidsverksamhet. Då behoven inte kan tillgodoses i den ordinarie bostaden finns möjlighet att ansöka om vård och omsorgsboende. Det är Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen samt kommunala riktlinjer som reglerar stödet.

Socialt stöd

Verksamheten består av många olika verksamhetsområden och regleras av olika lagstiftningar; Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om vård av unga (LVU), Lagen om vård av missbrukare (LVM), Föräldrabalken (FB), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) och Lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT).

Kommuninvånare med funktionsnedsättning kan efter individuell behovsbedömning få stöd och insatser enligt LSS. Insatserna ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet med målet att den enskilde får möjlighet att leva som andra. Den enskilde ska tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Individ- och familjeverksamheten utreder ärenden gällande barn, unga, vuxna och familjer samt utreder ansökan om och utbetalning av försörjningsstöd enligt gällande riktlinjer. Familjerätt innefattar ärenden som faderskap, umgänge och vårdnad om barn. Social beredskap, familjerådgivning, ungdomsmottagning, familjecentral samt grupper för kvinnor, män och barn bedrivs i samarbete med andra kommuner. Verksamheten bedriver öppenverksamhet Psykiatri. Det finns även tre boenden för ensamkommande flyktingbarn.

Introduktionsenheten ansvarar för mottagning av nyanlända flyktingar med uppehållstillstånd i Herrljunga kommun. Verksamheten finansieras av statliga medel från Migrationsverket.

Sysselsättning omfattar Arbetsmarknadsenheten (AME), daglig verksamhet enligt LSS samt Korttidstillsyn LSS. AME organiserar och bedriver olika former av arbetsprövnings- och praktikplatser inom kommunen och på företag.

Verksamheten under 2017

Nämnd och förvaltningsledning

Under hösten 2016 tillträdde två nya verksamhetschefer. Under våren 2017 kommer arbetet med att sätta in dessa i arbetet samt bygga ledningsgruppen pågå. Arbetet med att stötta enhetscheferna kommer fortsätta. Implementeringen av socialtjänstplanen ska slutföras under 2017.

Bistånd

Bedömningar, beslut och beställningar utvecklas vidare i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer, detta för att öka den enskildes delaktighet och självbestämmande. Det är ett fortsatt arbete på uppföljningar både för att säkerställa att man jobbar mot de uppsatta målen och att för att resurser används på allra bästa sätt.

Lagen om skuldsanering ändras 1 november och fler kan söka. Detta tillsammans med att Kronofogden arbetar mera aktivt innebär att ärendena kommer att öka. Detta innebär en risk för längre handläggningstider.

Vård och omsorg

Arbetet med de olika arbetsgrupperna och kompetensutveckling av dessa kommer ske under 2017. Målet är att stärka grupperna och förbättra deras samspel samt höja kvaliteten genom högre kompetens bland personalen.

Under hösten 2016 påbörjades renoveringen av de hygienutrymmen som är underkända av arbetsmiljöverket på A-sidan på Hemgården. Denna renovering kommer fortsätta under våren 2017 och ska vara klar senast juni 2017. Hagen etapp 4 kommer att påbörjas och färdigställas under 2017.

Inom hemtjänsten kommer arbetet med förbättringsarbetet fortsättas. Nattpatrullens organisering kommer att ses över vad avser samarbetet mellan undersköterskor och sköterskor. Nyckelhantering inom hemtjänsten och på boenden kommer genomlysas. Inom sjuksköterskegruppen och rehabpersonal kommer de arbeta med ansvarsområden för att kompetens höja inom den egna gruppen men även utåt mot enheterna.

Socialt stöd

HVB-boenden för ensamkommande

Verksamheterna kommer vid sidan av att arbetet med att integrera ungdomarna i det svenska samhället inriktas på att hantera en situation innebärande att många av de placerade ungdomarna kommer att få avslag från Migrationsverket. Personalen behöver förberedas på detta arbete, rutiner kommer att arbetas fram och tid på verksamhetsmöten kommer att avsättas för att förbereda arbetsgrupperna.

IFO Vuxen

Tanken att det under år 2017 ska visa sig att det arbete som har lagts ner för att optimera processerna dels inom organisation och dels mellan organisationen och dess externa samarbetspartners, har gett resultat. Det har gjorts förändringar och det har lagts ned mycket arbete för att skapa bra förutsättningar dels för att arbeta med målgrupperna inom den egna öppenvården och dels att få personer i egen försörjning. Arbetet med att förbättra riktlinjer, rutiner, dokumentation samt handläggning kommer att fortsätta.

IFO barn och familj

Den stora utmaningen för denna enhet är att behålla och rekrytera personal, på en hårt konkurrensutsatt marknad. En stabil och kompetent enhet är en förutsättning för att kunna fortsätta bedriva vård på hemmaplan framför heldygnsvård. Familjehem har under lång tid kunna beredas barn och ungdomar i stället för vård på institution samt placeringar har kunnat avvärjas tack vare den egna öppenvården.

Arbetet med att förbättra riktlinjer, rutiner, dokumentation samt handläggning kommer att fortsätta. Arbetet med att göra enheten mer kunskapsbaserad kommer att fortlöpa.

Sysselsättning

Antalet deltagare har minskat avsevärt, dels på grund av minskat inflöde och dels genom att flera deltagare har fått sysselsättning. Den rådande konjunkturen är givetvis en stor faktor i detta sammanhang. Enhetens stora utmaning är att anpassa sig till dessa förhållanden, att arbeta med rätt frågor och rätt samarbetspartners.

Funktionshinder

Gruppbostaden Ringvägen har sedan en tid tillbaka en låg beläggning. Det är mycket angeläget att se över möjligheterna att öka beläggningen på denna gruppbostad, måhända är det möjligt att sälja platser till andra kommuner. Arbetet med att optimera metoder och arbetssätt är även av yttersta vikt. Även gällande denna verksamhet är det till viss del svårt att rekrytera personal med rätt utbildning och erfarenhet.

Ekonomi

Organisatorisk fördelning

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 201608	Budget 2017
Nämnd	437	456	552	512	560
Medel för återbetalning			370	230	70
Förvaltningsledning	9 486	9 256	11 444	10 069	5 690
Stab*					7 645
Bistånd	15 169	10 790	12 620	10 920	11 580
Vård och omsorg	101 086	107 702	107 945	112 195	112 980
Socialt stöd	52 998	51 787	53 924	54 214	55 155
Summa	**179 176**	**179 992**	**186 855**	**188 140**	**193 680**
Kommunbidrag	175 015	181 064	186 855	186 855	193 680
Resultat	**-4 161**	**1 072**	**0**	**-1 285**	**0**

*Ny enhet, budgeteras separat fr 2017

Fördelning per verksamhet

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 201608	Budget 2017
Nämnd		456	922	742	630
Miljö och hälsoskydd		141	108	108	110
Social vsh gemensamt		9934	15 885	14 360	16 454
Vård och omsorg		111997	110 868	114 388	117 174
Funktionsnedsättning		28473	28 999	27 599	29 735
Färdtjänst		2128	2 740	2 740	2 770
IFO		25092	24 978	25 948	23 997
Flyktingmottagande		0	0	0	0
Arbetsmarknadsåtgärder		1771	2 355	2 255	2 810
Summa	**179176**	**179 992**	**186 855**	**188 140**	**193 680**
Kommunbidrag	175 015	181 064	186 855	186 855	193 680
Resultat	**-4 161**	**1 072**	**0**	**-1 285**	**0**

Kommentar till fördelning av kommunbidrag

Den reviderade ramen har fördelats enligt tabell ovan med följande förutsättningar; uppräkning har skett med KPI 1 % gällande intäkter och kostnader exkl personalkostnader. Medel för löneökningar tillskjuts nämnderna efter löneförhandling. Tillskjutna medel enligt resursfördelningsmodellen för demografiska förändringar tillfaller vård och omsorg. Politiska prioriteringar som tilldelades socialnämnden har tilldelats socialt stöd för att stärka upp boendestöd. Medel för habiliteringsersättning har tillskjutits socialt stöd samt bistånd från nämndens avsatta medel för återbetalning av underskott.

Då en ny enhet har tillkommit har medel omfördelats i budget 2017, 5 860 från Förvaltningsledning, 1 195 tkr från Bistånd samt 590 tkr från Vård och omsorg. I kolumnerna 2016 och tidigare kvarstår den gamla fördelningen. Fördelning har gjorts till varje ansvarsområde. Stimulansmedel inom äldreomsorgen för att öka bemanningen kvarstår. För 2017 handlar det om ca 2 200 tkr. Detta är inräknat i budgeten för Vård och omsorg.

Tekniska nämnden

Ansvar och uppdrag

- Tekniska nämnden är väghållare för kommunens gatunät samt ansvarar för drift och underhåll av kommunens gator, vägar, broar, fastigheter, allmänna platser, gatubelysning och parkmark. Ansvaret innefattar även kommunal parkeringsövervakning och förändring i lokala trafikföreskrifter samt flaggning och dekorering av allmänna platser.
- Tekniska nämnden ansvarar för bidrag till enskilda vägar och vägsamfälligheter samt kommunens trafik- och trafiksäkerhetsarbete.
- Nämnden ansvarar för projektering, upphandling och genomförande av fastigheter och anläggningar i samband med beslutade investeringar.
- Nämnden tillhandahåller måltider till kommunens förvaltningar samt tillhandahåller vaktmästeri, lokalvård, fordons- och tvättservice.
- Nämnden ansvarar för kommunens verksamhetslokaler, inklusive drift och underhåll, samt hyr externa lokaler åt andra förvaltningar.
- Nämnden handlägger ärenden angående statligt och kommunalt bostadsstöd.
- Nämnden handlägger ärenden angående försäljning av tomter för bostadsändamål och ansvarar för den kommunala tomtkön.

- Nämnden handlägger ärenden angående marknadsverksamheten och torghandeln i Herrljunga.
- Nämnden handlägger och genomför mark- och fastighetsaffärer på uppdrag av kommunstyrelsen.
- Nämnden ska verka för att utveckla renhållningskollektivet och ansvarar för renhållning, avfallshantering, återvinning och behandling av hushållsavfall.
- Nämnden ansvarar för kommunens fritidsverksamhet och handlägger ärenden gällande kommunalt bidrag till föreningar.

Verksamhetsbeskrivning

Nämnd och förvaltningsledning

Ledning, uppföljning samt rapportering av förvaltningens verksamhetsområden säkerställs inom denna funktion. Verksamheter som projekt, administrativ hantering av ärenden, markförsörjning, skog, bostadsanpassning och fastighetsreglering ingår. Även strategiskt ansvar för fritids- och föreningsfrågor.

Fastighet

Fastighetsenheten förvaltar i dagsläget ca 68 000 m2 BTA lokalyta. Enheten ansvarar för underhåll, drift och skötsel av fastighetsbeståndet samt bistår verksamheterna med vaktmästeritjänster. Vidare ansvarar enheten även för skalskydd, lås och larm samt byggnadstekniskt brandskydd.

Gata och park

Enheten för gata och park innehåller väghållning av kommunala gator och allmänna platser, gatubelysning, trafiksäkerhet, trafikföreskrifter, handläggning av och bidrag till enskilda vägar. Detta inkluderar såväl drift och underhåll som investeringar samt koordinering med regionala och nationella infrastruktur- och trafikrelaterade program. Även förvaltning av park- och grönytor samt upprätthållande av skogsbruksplan med tillhörande skogsbruk ingår.

Internservice

Kommunens internservice syftar till att stödja andra förvaltningar och möjliggöra för dem att fokusera på sitt huvudsakliga uppdrag. Arbetet ska genomföras med stort kundfokus. Centraliserad internservice säkerställer en enhetlig service för kommunens samtliga användare samt effektiv resursanvändning för kommunen som helhet.

Lokalvård

Genom att använda rätt städmetoder, material och övrig utrustning skapas en effektiv lokalvård i kommunens samtliga förvaltningar. Lokalvården utförs på uppdrag av respektive förvaltning.

Måltider

Måltidsservice ska leverera kostnadseffektiv service av hög kvalitet till beställande förvaltningar och dess gäster i form av måltider. Måltiderna uppfyller livsmedelsverkets rekommendationer för respektive målgrupp inom förskola, skola, vård- och omsorg.

Verksamheten ska tillsammans med köpande förvaltningar verka för att höja måltidskvaliteten utifrån kundens och gästens önskemål. I uppdraget ingår även att följa och implementera det kostpolitiska programmet. Då Måltidsservice står för kommunens livsmedelsinköp ska enheten verka för att öka andelen ekologiska och närproducerade livsmedel.

Tvätt

I kommunens tvätteri tvättas all tvätt som kommunen genererar så som lakan, handdukar och arbetskläder. Även kläder från de som bor på särskilt boende tvättas.

Fritid

Nämnden handlägger bidrag till föreningar och har ett strategiskt ansvar för utveckling av fritidsverksamheten i kommunen samt kontakten med föreningar.

Sim- och idrottshallen bedriver aktiviteter för alla kommunens innvånare, har öppet sju dagar i veckan under september-april och under maj-augusti med begränsat öppethållande. Det bedrivs simundervisning för alla elever i kommunen från förskoleklass upp till årskurs sex. Det bedrivs simskola, babysimkurser och vattengympa. Simhallen hyrs ut till simföreningar, konstsim och privatpersoner samt till lägerverksamhet. I huset finns även ett gym med gruppträning, ”Sportlife”, som drivs av simhallen.

Idrottshallen och Mörlandahallen hyrs ut på dagtid till skolan och på kvällstid och helger hyrs den ut till föreningar, evenemang med mycket publik och privatpersoner samt till lägerverksamhet.

Renhållning

Renhållningsavdelningen ansvarar för ett miljöriktigt omhändertagande av hushållsavfall. Kommunens renhållningsverksamhet är avgiftsfinansierad. Renhållningsavdelningen ansvarar för kommunens två bemannade återvinningscentraler (ÅVC) som tar emot grovsopor och farligt avfall. Tumbergs

avfallsanläggning drivs och ägs gemensamt med Vårgårda kommun. På anläggningen finns en avslutad deponidel som ska sluttäckas innan 2025.

Verksamheten under 2017

Nämnd och förvaltningsledning

Exploateringen av Södra Horsby etapp 1 färdigställdes i slutet av 2016. Under 2017 kommer försäljningen av tomter förhoppningsvis ta fart och området kommer bebyggas. Samtidigt behöver arbetet med att planera för kommunens nästa större bostadsområde komma igång på allvar.

Fastighet

Under 2017 fortsätter arbetet med implementeringen av nytt fastighetssystem. Samarbetet med räddningstjänst ska förtydligas och övertagandet av larm kommer fortskrida. EPC projektet fortsätter i syfte att minska energianvändningen. Nybyggnationen av Molla skola/förskola fortsätter likaså projekteringen av Horsby skola/förskola.

Lokalresursplanen ska revideras i början på 2017. Grunden för planen är kommunens prognos för befolkningsutveckling i olika åldersgrupper och lokalresursplanen ligger till grund för kommunens kommande investeringsplanering.

Gata och park

Liksom tidigare behöver kommunen fortsatt satsa på att gradvis förbättra underhållet av kommunens gatunät. Detta innebär att parallellt sköta både förebyggande underhåll och avhjälpande underhåll. Gatuunderhållet kommer tydliggöras till följd av den underhållsutredning som genomfördes under 2016.

Inom trafikområdet finns flera utvecklingsområden som behöver fokuseras på under 2017. Arbetet med att uppdatera lokal trafikföreskrifter (LTF), byta ut slitna skyltar för gatunamn och vägvisning samt utvärdering av så kallade ITS (intelligenta trafiksystem) åtgärder, så som hastighetspåminnare och ljusvarning vid övergångställe, är några exempel.

Arbetet med att sköta kommunens parker och naturmark på ett kostnadseffektivt och estetiskt tilltalande sätt fortsätter. Samtidigt har ett behov av områden för de lite äldre barnen identifierats och under året kommer det behov behöva tydliggöras.En ny lekplats vid Mörlanda planeras att uppföras under 2017.

Internservice

Lokalvård

Nya interna kundavtal börjar gälla från jan 2017, med syftet att förtydliga innehållet av vad som ingår i lokalvårdstjänsten. Nytt avtal på städmaskiner kommer att börja gälla våren 2017. Nuvarande leverantör har varit enda leverantör under lång tid, vilket har lett till en renodlad maskinpark. Detta har varit effektivt för lokalvården. En ny upphandling kan få stor påverkan på verksamheten beroende på vem som vinner upphandlingen.

Arbetet med att byta ut tvättmaskiner fortskrider, i samband med det installeras även doseringsutrustning för att effektivisera tvätten av microdukar och moppar. Fler städytor tillkommer genom ombyggnationer i Molla och på Horsbyskolan och i samband med det kommer det att bli förändringar i ett antal städområden. Det kommer uppkomma ett behov av nyrekrytering framöver beroende på ökade städområden samt pensionsavgångar.

Måltider

Det pågår en fortsatt översyn av utrustningen i köken för att kunna producera måltider på ett hållbart och ekonomiskt sätt. I Hudene sker en utökning av verksamheten med en ny förskoleavdelning, här ligger man nu på gränsen till vad som klarar av att produceras på befintlig yta och utrustning så en översyn sker i nuläget.

Arbetet med att hitta och knyta till oss mindre och lokala leverantörer av livsmedel fortsätter under året och det är i nuläget påskrivet avtal med 6 lokala producenter och det är fler på gång. Projektet med Horsby inklusive det nya köket och matsalen fortsätter enligt plan, samtidigt som det nya köket i Molla fortsätter enligt plan och beräknas tas i bruk hösten 2017.

Tvätt

Tvätten kommer under 2017 jobba för ökad effektivitet genom att söka nya utmaningar och kunder inom området .

Fritid

Olika sätt att förbättra tillgängligheten samt dialogen med medborgarna kommer att ses över under 2017. De befintliga tekniska systemen kommer gås igenom för att identifiera förbättringspotential. Det kommer även genomföras en översyn av riktlinjer för taxor och prissättning.

Till kommunens friluftsområde, Orraholmen, planeras en ny vägdragning. Förhoppningen är att arbetet kan färdigställas under 2017.

Renhållning

Entreprenaden gällande insamling av kärl- och säckavfall startade den 1 oktober 2016. Största förändringen i den nya entreprenaden är att kommunen erbjuder abonnemang där utsorterat matavfall samlas in för produktion av biogas. De abonnenter som valt abonnemang matavfall ska senast den 31 mars 2017 erhållit sina nya kärl för utsorterat matavfall. Sluttäckningen av etapp 1 på Tumbergs nedlagda deponi kommer projekteras vintern 2016-2017 för att påbörjas under 2017.

Ekonomi

Skattefinansierad verksamhet

DRIFT	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
Belopp netto (tkr)				
Nämnd	-299	-270	-270	-304
Gemensamt	-1 398	-1 309	-188	-1 475
Fastighet	2 467	-426	1 693	2 400
Gata o Park	-9 631	-10 092	-11 951	-11 359
Internservice (Måltidsservice, Lokalvård och Tvätt)	372	0	-90	0
Fritidsverksamhet	-7 085	-6 993	-7 343	-7 825
Summa	**-15 574**	**-19 090**	**-18 149**	**-18 563**
Nettokostnad	-15 574	-19 090	-18 149	-18 563
Kommunbidrag	18 870	19 090	19 090	18 563
Resultat	**3 296**	**0**	**941**	**0**

Kommunbidraget är fördelat enligt 2016 års fördelning. Notera att i budgeten för 2016 ligger lönerevideringen för 2016 samt kapitalkostnadspotten för 2016 utfördelad. Anledningen till att budgeten för 2017 inte ser ut att räknas upp särskilt mycket beror på att komponentavskrivningarna på 2 400 tkr nu ligger inlyft i budgeten, därför vägs lönerevideringar, KPI och kapitalkostnadspotter upp av detta belopp. Budgetfördelningen inom nämnden kan komma att justeras något. Gemensamt innefattar bostadsanpassning, mark, skog, förvaltningsledning samt personalkaffe.

Taxefinansierad verksamhet, renhållning

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017
Renhållningsverksamhet	-288	135	-300	-300
Summa	**-288**	**135**	**-300**	**-300**
Nettokostnad	-288	135	-300	-300
Kommunbidrag	0	0	0	0
Resultat	**-288**	**135**	**-300**	**-300**

Renhållningen budgeteras för att nollställa det positiva egna kapitalet.

Bygg- och miljönämnden

Ansvar och uppdrag

Bygg- och miljönämndens uppdrag omfattar myndighetsutövning enligt miljöbalken, livsmedelslagen, plan- och bygglagen samt räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor.

Förvaltningens uppgift är att, på nämndens uppdrag, vara kommunens tillsynsmyndighet enligt miljöbalken och livsmedelslagen, handlägga ansökningar om tillstånd/bygglov, bedriva fysisk detaljplanering och räddningstjänst. Nämnden svarar även för kart- och mätverksamhet, adressregister, energirådgivning och för det geografiska informationssystemet GIS.

Verksamhetsbeskrivning

Miljöenheten

Nämnden har i uppdrag att övervaka efterlevnaden av framför allt miljöbalken och livsmedelslagen men även några andra lagar. Detta ansvar omfattar delområdena miljöskydd, hälsoskydd, livsmedel och naturvård. Förutom tillsynsansvaret har nämnden också informationsansvar inom sitt arbetsområde gentemot företag och allmänheten.

Miljöskydd

Tillsyn av efterlevnad av miljöbalken och dess förordning sker inom till exempel lantbruk, industriföretag, bensinstationer, avloppsreningsverk, tandläkare, små avlopp m fl. Inom miljöskyddsområdet ligger också tillsynsansvar för förorenade områden med pågående verksamhet och tillsyn vid sanering i samband med miljöolyckor. Nämnden handlägger också anmälningar och ansökningar av de verksamheter som har anmälnings eller tillståndsplikt samt handlägger eventuella klagomål riktade mot företag och privatpersoner inom detta område.

Hälsoskydd

Tillsyn av efterlevnad av miljöbalken och dess förordning sker inom till exempel skolor, förskolor, daghem, simhallar, verksamheter med risk för blodsmitta, solarier, hyresbostäder m fl. Nämnden handlägger också ansökningar av de verksamheter som har anmälningsplikt samt handlägger eventuella klagomål riktade mot verksamheter inom detta område.

Livsmedel

Kontroll av efterlevnad av livsmedelslagen sker inom restauranger, skolkök, dagligvaruhandeln m fl. Nämnden handlägger också registreringar och godkännanden av livsmedelsverksamheter samt handlägger eventuella klagomål riktade mot verksamheter inom detta område.

Naturvård
Tillsyn av efterlevnad av miljöbalken sker inom eventuella kommunala naturreservat. Enheten tar prover på badvattenkvalitén i två badsjöar och övervakar flera miljömässiga parametrar i flera sjöar. Avverkningsanmälningar granskas och besvaras vid behov.

Informationsansvaret
Information till företag och allmänhet. Det kan t ex handla om vägledning i ärenden, information om hur ansökningar eller anmälningar går till samt sakkunskap. Nämnden får dock aldrig arbeta konsultativt och ta fram lösningar på problem eller göra undersökningar som nämnden sedan själva ska godkänna eller granska.

Plan- och byggenheten

Nämndens uppdrag är bland annat att sörja för kommunens detaljplanering. Bygg- och miljönämnden är även beslutande myndighet i frågor, som regleras i plan- och bygglagstiftningen.

Planverksamhet
Bygg- och miljöförvaltningen verkställer framtagandet av detaljplaner. Handläggning av detaljplaner är reglerad i lag. Omfattningen är beroende av byggandet och beslut av kommunstyrelsen.

En del detaljplaner betalas av externa brukare. När det gäller detaljplaner för exploateringsprojekt svarar kommunstyrelsen direkt för externa kostnader.

Bygglov, bygganmälan
Denna verksamhet är reglerad i lag. Omfattningen styrs av byggandet och kan variera mellan olika år.

Tillsyn
Förutom byggande omfattar nämndens tillsynsansvar obligatorisk ventilationskontroll, skyddsrum och hissar samt tillämpningen av bestämmelserna om strandskydd.

Mätning, beräkning och kartering det vill säga MBK-verksamheten
Inom nämndens ansvar ligger ajourföring av primärkartan samt av byggnads- och adressregister enligt avtal med Lantmäterimyndigheten. Dessa register är en del av en för hela riket gemensam databas.

Rådgivning och service
Plan- och bygghandläggare tillhandahåller rådgivning i frågor som gäller detaljplaner, lokalisering, utformning, färgsättning, arkitektur, planlösning, byggnadsteknik och byggnadsjuridik samt energirådgivning.

Rådgivningen är en viktig verksamhet med syfte att förebygga dåliga lösningar, fel, konflikter och tvister, som i förlängningen ger onödiga kostnader för både kommunen och den enskilde.

Geografiskt informationssystem, GIS
Ansvaret för underhåll och utveckling av system som ger tillgänglighet till databaser och information med geografisk anknytning ligger på nämnden.

Räddningstjänsten

Nämnden ansvarar för räddningsinsatser vid olyckshändelse och verkar för att hindra överhängande fara för olyckshändelse samt för att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljö. Man ansvarar även för frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor som hanteras i kommunen.

Den kommunala räddningstjänsten regleras av Lagen om skydd mot olyckor, Lagen om extraordinära händelser, Lagen om brandfarlig vara, förordningar samt av kommunfullmäktige fastställda handlingsplaner, dels förebyggande och dels operativt. Lagstiftningen styr hur samhällets räddningstjänst ska organiseras och bedrivas. Förutom den övergripande verksamheten, som främst syftar till administrativa arbetsuppgifter i egenskap av en politisk styrd kommunal verksamhet, kan Räddningstjänstens uppdrag delas i tre kategorier.

Förebyggande
En stor del av det förebyggande arbetet är myndighetsbaserat i form av tillståndsgivning och tillsynsarbete enligt Lag om skydd mot olyckor samt Lag om brandfarliga och explosiva varor. En annan del är länken mellan kommunens sotningsentreprenör, där Räddningstjänsten ger medgivande till egen sotning samt övrig samverkan med andra kommunala förvaltningar och myndigheter, främst i brandskyddsrelaterade frågor. Den viktigaste delen i det förebyggande arbetet är vår skyldighet att stötta den enskilde i att leva upp till dennes skyldigheter enligt lagen. Det sker främst genom rådgivning, riktade kampanjer och utbildning.

Operativt
Stor arbetsinsats där vi dygnet runt årets alla dagar upprätthåller en beredskap för invånarna i kommunen. En beredskap som ska finnas tillhands om något händer den enskilde i samhället. En annan stor del av det operativa arbetet är att hålla kvalitén och säkerheten uppe på materiel och fordon. Internutbildningsverksamheten tar även mycket arbetstid. Antalet insatser varierar från år till år men målet är att de ska minska. Samarbete med sjukvården vid IVPA-uppdrag gör att vi breddar vårt uppdrag och kompetensområde. Räddningstjänsten har gränslös samverkan (närmaste station blir larmad) med Alingsås-Vårgårdas Räddningstjänstförbund (Alivar), Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (Särf) och Räddningstjänsten Falköping-Tidaholm.

Efterföljande åtgärder
Räddningstjänsten ska följa upp de insatser som man är ute på och i skälig omfattning ta reda på orsakerna till olyckan, olycksförloppet samt hur insatsen har genomförts. Det är även viktigt ur arbetsmiljösynpunkt att personalen bearbetar traumatiska upplevelser samt att de drabbade ges rimligt stöd.

Övrig verksamhet
Avtal finns internt i kommunen gällande prov av brandlarmsanläggningar.

Verksamheten under 2017

Bygg- och miljönämndens verksamhet är i sort sett löpande från år till år. Under hösten 2016 påbörjades en översyn av organisationen. Eventuellt kommer en förvaltningschef att anställas på heltid, vilket kommer att belasta byggenhetens lönekonto. Miljöenheten får en enhetschef som belastar miljöenhetens lönekonto. Detta finns i dagsläget inte med i ramen och justeras vid nästa nämnd om rekryteringen går bra och förändringen verkställs.

Ekonomi

DRIFT Belopp netto (tkr)	**Bokslut 2014**	**Bokslut 2015**	**Budget 2016**	**Prognos 2016**	**Budget 2017**
Nämnden	-179	-167	-203	-203	-208
Miljöenheten	-855	-997	-1 316	-1 287	-1 345
Plan - och Byggenheten	-2 020	-1 004	-1 462	-1 300	-1 495
Räddningstjänsten	-11 600	-11 093	-11 025	-11 295	-11 271
Summa	**-14 654**	**-13 261**	**-14 006**	**-14 085**	**-14 319**
Kommunbidrag	15 490	13 720	14 006	14 006	14 319
Resultat	**836**	**459**	**0**	**-79**	**0**

Fördelningen av kommunbidraget är baserad på 2016 års fördelning. Notera att i ovanstående tabell är 2016 års lönepott samt kapitalkostnadspott utfördelade i kolumnen för budget 2016.

2016 års budget är justerad för lönerevidering 2016 samt jan-mars 2017 med totalt 139 tkr. Motsvarande justering för utfördelningen av kapitalkostnadspotten för 2016 och 2017 är tillagd, 319 tkr. Utöver detta är även en kostnadsökning för nettokostnader, förutom personalkostnader samt kapitalkostnader, tillagd med 12 tkr. Dessa 12 tkr motsvarar en kostnadsuppräkning med 1 %.

Totalt leder detta till att 2017 års budget är utökad med 313 tkr, jämfört med budgeten för 2016 (inklusive utfördelad lönepott samt kapitalkostnadspott).

Meddelande 3

Våga
vilja
växa

Följ oss på...

www.herrljunga.se
www.vastsvarige.se/herrljunga
www.facebook.com/herrljungakommun
www.twitter.com/herrljungakom
Instagram: herrljungakommun

HERRLJUNGA KOMMUN

herrljunga.se

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Protokoll från Västra Götalandsregionen

Protokoll från regionfullmäktige den 29 november 2016

Tid: Den 29 november 2016 kl. 9.30–17.10
Plats: Sessionssalen, Kommunhuset, Vänersborg

Närvarande

Ledamöter och tjänstgörande ersättare framgår av bilaga A.
Närvarande ersättare som inte tjänstgjort framgår av bilaga A.

Justerare

Per Tenggren (S) och Magnus Berntsson (KD) med Jonas Andersson (L) som ersättare.

Datum och ort för justering

Den 12 december 2016 kl. 14.00 på Residenset i Vänersborg

Regionfullmäktiges förhandlingar leddes av ordförande Joakim Larsson (MP) under § 183-188 och 202-225,

1:e vice ordförande Per Tenggren (S) ledde fullmäktiges förhandlingar under § 189-190,

2:e vice ordförande Magnus Berntsson (KD) ledde fullmäktiges förhandlingar under § 191-201.

Underskrifter

Sekreterare: _____
Elisabet Ericson

Ordförande: _____
Joakim Larsson

Justerare: _____
Per Tenggren

Justerare: _____
Magnus Berntsson

Protokoll från regionfullmäktige, 2016-11-29

§ 200

Valkretsindelning för Västra Götalands läns landsting

Diarienummer RS 2016–02769

Beslut

1. Valkretsarna för val till regionfullmäktige (landstingsfullmäktige) i Västra Götalands läns landsting ska vara de samma som vid val till riksdagen.

Sammanfattning av ärendet

Genom en ändring av vallagen är varje landsting från och med 1 januari 2015 en enda valkrets vid **val till landstingsfullmäktige**, om inte fullmäktige beslutar att dela in landstinget i två eller flera valkretsar.

Regionstyrelsen har föreslagit att valkretsarna för val till regionfullmäktige (landstingsfullmäktige) ska vara de samma som vid val till riksdagen, det vill säga

- Göteborgs kommun
- Västra Götalands läns västra valkrets (Ale, Alingsås, Härryda, Kungälvs, Lerums, Lilla Edets, Mölndals, Partille, Stenungsunds, Tjörns och Öckerö kommuner),
- Västra Götalands läns norra valkrets (Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelanda, Lysekils, Melleruds, Munkedals, Orusts, Sotenäs, Strömstads, Tanums, Trollhättans, Uddevalla, Vänersborgs och Åmåls kommuner),
- Västra Götalands läns södra valkrets (Bollebygds, Borås, Herrljunga, Marks, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamns och Vårgårda kommuner),
- Västra Götalands läns östra valkrets (Essunga, Falköpings, Grästorps, Gullspångs, Götene, Hjo, Karlsborgs, Lidköpings, Mariestads, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholms, Töreboda och Vara kommuner),

Om regionfullmäktige vill besluta att dela in landstinget i två eller flera valkretsar ska detta beslut fattas senast den 31 oktober året före det valår då den nya indelningen ska gälla för första gången. För att gälla ska beslutet vara fastställt av länsstyrelsen. Dessförinnan ska kommunerna ha fått tillfälle att yttra sig. Länsstyrelsen fastställer senast 30 april valåret hur många fasta valkretsmandat som varje valkrets ska ha.

Beredning

Regionstyrelsen beslutade om remiss av förslaget till **samtliga kommuner** den 26 april 2016.

Svar har inkommit från 37 kommuner, varav 34 tillstyrker/har inga synpunkter eller inget att erinra, 3 kommuner avstår eller lämnar inte yttrande.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Protokoll från regionfullmäktige, 2016-11-29

Regionstyrelsen behandlade ärendet den 8 november 2016.

Beslutsunderlag

- Regionstyrelsens beslut 2016-11-08, § 283
- Tjänsteutlåtande daterat 2016-10-21

Skickas till

Länsstyrelsen
Samtliga kommuner för kännedom

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
JL	PT	MG	Britt-Marie Gustafsson

SN § 136 DNR SN 51/2016

Budget 2017-2019

Sammanfattning

Den 4 oktober tog socialnämnden beslut om Budget 2017-2019 innehållande organisation, mål samt ekonomisk fördelning på en övergripande nivå. Socialnämnden beslutade också att förvaltningen skulle återkomma med en detaljerad budget på verksamhetsnivå. I bifogad bilaga finns både kommunbidrag fördelat på verksamhetsnivå och också en mer detaljerad fördelning på ansvarsområde. Varje verksamhetsområde har beskrivit aktiviteter för hur målen ska uppnås.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2016-11-21
Budget 2017-2019 (bilaga 1 SN § 136/2016-11-29)

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Detaljerad budget 2017-2019 godkänns enligt bilaga.

Inger Gustavsson (L) föreslår följande tillägg:

- Socialnämndens arbetsutskott uppdras att inför nästa sammanträde utreda möjligheterna att lägga fram följande åtgärder som ett enskilt ärende:
  - Att under första halvåret 2017 införa anhörigstöd.
  - Att påbörja uppsökande verksamhet under 2017.
  - Att påbörja kompetensutveckling speciellt inom demensvård.

Magnus Fredriksen (S), Carina Fredriksen (S) och Auli Karnehed (SD) yrkar bifall till Inger Gustavssons förslag till tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Ordförande frågar om Inger Gustavssons förslag till tilläggsyrkande antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Detaljerad budget 2017-2019 godkänns enligt bilaga.
2. Socialnämndens arbetsutskott uppdras att inför nästa sammanträde utreda möjligheterna att lägga fram följande åtgärder som ett enskilt ärende:
   - Att under första halvåret 2017 införa anhörigstöd.
   - Att påbörja uppsökande verksamhet under 2017.
   - Att påbörja kompetensutveckling speciellt inom demensvård.

Expedieras till:
För kännedom till: Kommunstyrelsen

Meddelande 5

Bilaga 1 SN § 136/2016-11-29

DIARIENUMMER:	2016-51
FASTSTÄLLD/INSTANS:	2016-10-04 / SN
VERSION:	1
SENAST REVIDERAD:	2016-11-29
GILTIG TILL:	2017-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Socialchef

Budget 2017-2019

Socialnämnden

Driftbudget

Investeringsbudget

Verksamhetsplan

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Ansvar och uppdrag ... 2
Organisationsskiss ... 2
Verksamhetsbeskrivning ... 3
Vad händer i verksamheten under 2017? ... 4
Mål ... 6
Inriktningsmål och prioriterade mål ... 6
Ekonomi ... 9
Drift ... 9
Investeringar ... 12
Endast till nämnd ... 14
Nämnd och förvaltningsledning ... 14
Mål ... 14
Ekonomi ... 14
Centralt stöd ... 15
Mål ... 15
Ekonomi ... 15
Bistånd ... 16
Mål ... 16
Ekonomi ... 17
Vård och omsorg ... 18
Mål ... 18
Ekonomi ... 18
Verksamhetsmått/Nyckeltal ... 19
Socialt stöd ... 20
Mål ... 20
Ekonomi ... 21
Verksamhetsmått/Nyckeltal ... 22

RR MG

Ansvar och uppdrag

Socialnämnden har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning. Socialtjänsten omfattar myndighetsutövning - utredning och beslut om insatser för enskilda individer inom äldreomsorg, personer med funktionsnedsättning samt inom individ- och familjeomsorg. Socialnämnden arbetar också med förebyggande verksamhet och deltar i samhällsplaneringen i kommunen. Insatserna utförs med stöd av en omfattande lagstiftning som till exempel Socialtjänstlagen, Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, Hälso- och sjukvårdslagen, Färdtjänstlagen och Alkohollagen.

Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människors- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och gruppers egna resurser.
Verksamheten skall bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet.

Organisationsskiss

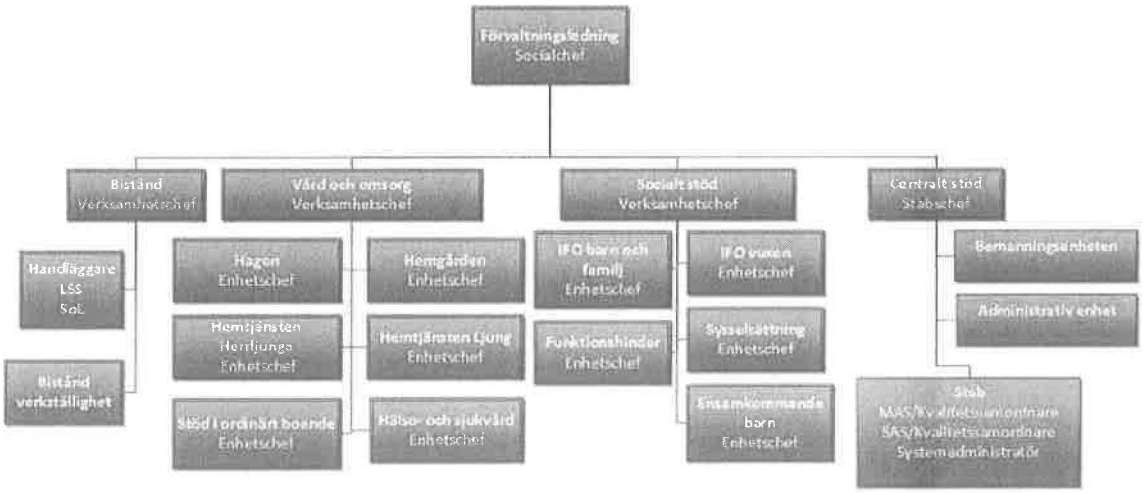

Verksamhetsbeskrivning

Förvaltningsledning

Uppdraget för förvaltningsledningen är att leda och styra verksamheten i enlighet med de lagar, riktlinjer och beslut som fattas.

Stab

Staben är en stödfunktion till de olika verksamheterna inom socialförvaltningen och förser nämnden med information och beslutsunderlag. Stabens huvuduppgifter är att omvärldsbevaka samt på uppdrag av förvaltningsledning utreda och bereda ärenden. Från 20160901 är stab en egen enhet och ansvarar också för avgiftshantering, skuldsanering, bemanningsenheten samt att utreda, fatta beslut och följa upp behov av att använda särskilt anordnade transporter för personer med funktionsnedsättning enligt Lag om färdtjänst samt Lag om riksfärdtjänst

Bistånd

Verksamhetens uppdrag är att utreda, fatta beslut och följa upp:

- Hjälp och stöd till äldre personer och personer med funktionsnedsättning enligt Socialtjänstlagen
- Insatser för särskilt stöd och särskild service till vissa funktionsnedsatta enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Verksamheten ansvarar för avtal med kontaktpersoner och för att köpa platser inom LSS i de fall kommunen inte själv har möjlighet att tillgodose behovet av omsorg.

Vård och omsorg

Verksamhetens uppdrag är att ge stöd och hjälp till främst äldre personer så att de tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Insatserna ska utformas så att de stärker den enskildes möjlighet att leva ett tryggt och självständigt liv. Insatser ges i form av hemtjänst, hemsjukvård (sjuksköterskeinsats, rehabinsats och hjälpmedel) dagverksamhet, avlösning, samt korttidsverksamhet. Då behoven inte kan tillgodoses i den ordinarie bostaden finns möjlighet att ansöka om vård och omsorgsboende. Det är Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen samt kommunala riktlinjer som reglerar stödet.

Socialt stöd

Verksamheten består av många olika verksamhetsområden och regleras av olika lagstiftningar; Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om vård av unga (LVU), Lagen om vård av missbrukare (LVM), Föräldrabalken (FB) , Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS), Lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT).

Kommuninvånare med funktionsnedsättning kan efter individuell behovsbedömning få stöd och insatser enligt LSS. Insatserna ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet med målet att den enskilde får möjlighet att leva som andra. Den enskilde ska tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Individ- och familjeverksamheten utreder ärenden gällande barn, unga, vuxna och familjer samt utreder ansökan om och utbetalning av försörjningsstöd enligt gällande riktlinjer. Familjerätt innefattar ärenden som faderskap, umgänge och vårdnad om barn. Social beredskap, familjerådgivning, ungdomsmottagning, familjecentral samt grupper för kvinnor, män och barn bedrivs i samarbete med

andra kommuner. Verksamheten bedriver öppenverksamhet Psykiatri .Det finns även tre boenden för ensamkommande flyktingbarn.

Introduktionsenheten ansvarar för mottagning av nyanlända flyktingar med uppehållstillstånd i Herrljunga kommun. Verksamheten finansieras av statliga medel från Migrationsverket.

Sysselsättning omfattar Arbetsmarknadsenheten (AME), daglig verksamhet enligt LSS samt Korttidstillsyn LSS. AME organiserar och bedriver olika former av arbetsprövnings- och praktikplatser inom kommunen och på företag.

Vad händer i verksamheten under 2017?

Nämnd och förvaltningsledning

Under hösten 2016 tillträder två nya verksamhetschefer. Under våren 2017 kommer arbetet med att sätta in dessa i arbetet samt bygga ledningsgruppen pågå. Arbetet med att stötta enhetscheferna kommer fortsätta. Implementeringen av socialtjänstplanen ska slutföras under 2017.

Bistånd

Bedömningar, beslut och beställningar utvecklas vidare i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer, detta för att öka den enskildes delaktighet och självbestämmande. Det är ett fortsatt arbete på uppföljningar både för att säkerställa att man jobbar mot de uppsatta målen och att för att resurser används på allra bästa sätt.

Lagen om skuldsanering ändras 1 november och fler kan söka. Detta tillsammans med att Kronofogden arbetar mera aktivt innebär att ärendena kommer att öka. Detta innebär en risk för längre handläggningstider.

Vård och omsorg

Arbetet med de olika arbetsgrupperna och kompetensutveckling av dessa kommer ske under 2017. Målet är att stärka grupperna och förbättra deras samspel samt höja kvaliteten genom högre kompetens bland personalen.

Under hösten 2016 påbörjas renoveringen av de hygienutrymmen som är underkända av arbetsmiljöverket på A-sidan på Hemgården. Denna renovering kommer fortsätta under våren 2017 och ska vara klar senast juni 2017. Hagen etapp 4 kommer att påbörjas och färdigställas under 2017.

Inom hemtjänsten kommer arbetet med förbättringsarbetet fortsättas. Nattpatrullens organisering kommer att ses över vad avser samarbetet mellan undersköterskor och sköterskor. Nyckelhantering inom hemtjänsten och på boenden kommer genomlysas. Inom sjuksköterskegruppen och rehabpersonal kommer de arbeta med ansvarsområden för att kompetens höja inom den egna gruppen men även utåt mot enheterna.

Socialt stöd

HVB-boenden för ensamkommande

Verksamheterna kommer vid sidan av att arbetet med att integrera ungdomarna i det svenska samhället inriktas på att hantera en situation innebärande att många av de placerade ungdomarna kommer att få

avslag från Migrationsverket. Personalen behöver förberedas på detta arbete, rutiner kommer att arbetas fram och tid på verksamhetsmöten kommer att avsättas för att förbereda arbetsgrupperna.

IFO Vuxen

Tanken att det under år 2017 ska visa sig att det arbete som har lagts ner för att optimera processerna dels inom organisation och dels mellan organisationen och dess externa samarbetspartners, har gett resultat. Det har gjorts förändringar och det har lagts ned mycket arbete för att skapa bra förutsättningar dels för att arbeta med målgrupperna inom den egna öppenvården och dels att få personer i egen försörjning.

Arbetet med att förbättra riktlinjer, rutiner, dokumentation samt handläggning kommer att fortsätta.

IFO Barn och Familj

Den stora utmaningen för denna enhet är att behålla och rekrytera personal, på en hårt konkurrensutsatt marknad. En stabil och kompetent enhet är en förutsättning för att kunna fortsätta bedriva vård på hemmaplan framför heldygnsvård. Familjehem har under lång tid kunna beredas barn och ungdomar i stället för vård på institution samt placeringar har kunnat avvärjas tack vare den egna öppenvården.

Arbetet med att förbättra riktlinjer, rutiner, dokumentation samt handläggning kommer att fortsätta. Arbetet med att göra enheten mer kunskapsbaserad kommer att fortlöpa.

Sysselsättning

Antalet deltagare har minskat avsevärt, dels på grund av minskat inflöde och dels genom att flera deltagare har fått sysselsättning. Den rådande konjunkturen är givetvis en stor faktor i detta sammanhang. Enhetens stora utmaning är att anpassa sig till dessa förhållanden, att arbeta med rätt frågor och rätt samarbetspartners.

Funktionshinder

Gruppbostaden Ringvägen har sedan en tid tillbaka en låg beläggning. Det är mycket angeläget att se över möjligheterna att öka beläggningen på denna gruppbostad, måhända är det möjligt att sälja platser till andra kommuner.

Arbetet med att optimera metoder och arbetssätt är även av yttersta vikt.

Även gällande denna verksamhet är det till viss del svårt att rekrytera personal med rätt utbildning och erfarenhet.

PR MA

Mål

Inriktningsmål och prioriterade mål

1. **Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!**

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2015	Prog 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
1:1 En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Öppna jämförelser-äldreomsorg. Delaktighet i utförande och tid inom Hemtjänst och säbo	80%		85%		
	Öppna jämförelser – äldreomsorg. Förtroende för personalen inom Hemtjänst och säbo	96%		100%		
	SoL och LSS avvikelser på grund av utebliven insats minskar	58%	52%	40%		
	Jag är nöjd med min nuvarande arbetssituation	3,26		3,6		

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2015	Prog 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
2:1 En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Arbetet känns meningsfullt	4,42		4,5		

AR MA

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2015	Prog 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
3:1 En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Bra rutiner när nya medarbetare börjar	3,02		3,5		
	Öppna jämförelser-äldreomsorg. Andel enskilda/närstående som upplever ett bra bemötande i kontakten med personal inom hemtjänst och säbo	93%		100%		
3:2 Förbättra integrationen av nyanlända med positiva effekter på samhällsutveckling genom medverkan och delaktighet av anställda och medborgare	Återkommer med centralt beslutad målindikator					

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2015	Prog 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
4:1 En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Antal praktikplatser	5-10	5	5		

5. Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2015	Prog 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.	Avvikelse från driftbudget.	+0,6%	-0,7% -1 285 tkr	0	0	0

AR 29

5:2 Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat.	Avvikelse från investeringsbudget.	-58%	+44%	0	0	0
5:3 För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70%.	Följs endast upp kommunövergripande.	-	-	-	-	

Herrljunga kommun i egenskap av att vara arbetsgivare.

6. Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet.

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2015	Prog 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska.	Minskat antal sjukfrånvarodagar per anställd.	61,4 -3,9%	-5%	-10%		
	Total sjukfrånvaro i %	7,5%	8,2%	5%		
	Antal personer som har 3 eller fler sjukfrånvarotillfällen/år	93	105	80		
6:2 Andelen heltid för tillsvidareanställda ska öka	Andel heltid tillsvidareanställda	50%	48%	50%		
	Andel medarbetare som är nöjda med sin sysselsättningsgrad.	88%	87%	90%		

Ekonomi

Drift

I budgetförslaget från KS/KF finns ingen ramtilldelning gällande åren 2018-2019. Dessa finns därför inte med här.

Socialnämnden tilldelades 186 829 tkr för att bedriva verksamhet år 2017i kommunfullmäktiges beslut i juni. Under sommaren har budget 2016 uppräknats med lönerevidering samt kapitalkostnadsökning. Därmed påverkas också budgetramen för 2017. Detta gör att ny ram för socialnämnden 2017 blir 193 680 tkr. Detta är en ökning med 6 851 tkr jämfört med juni beslut och en ökning med 11 121 tkr jämfört med ursprungsbudgeten 2016. Budget ökningen härleds till följande faktorer:

Område	**Summa (tkr)**		
Lönerevidering 2016	4 991	Baseras på årets löneöversyn	
Ökade kapitalkostn (Hyror pga nyinvest)	1 860	Baseras på investeringsbudget 2016-2017	
Politiska prioriteringar	609	Enligt KFs junibeslut	
KPI uppräkning	381	1%	
Volymförändringar	2 875	Enligt demografimodellen, baseras på Scbs befolkningsprognos	
Nationella beslut	80	Stödboendereform	-20
		Höjt takbelopp högkostnadsskydd äldreomsorg	-100
		Höjning barndelen i riksnormen	200
Ramväxlingar	325	Ramväxling 2016 återläggs	
Totalt	**11 121**		

Organisatorisk fördelning

DRIFT Belopp netto (tkr)	**Bokslut 2014**	**Bokslut 2015**	**Budget 2016**	**Prognos 201608**	**Budget 2017**
Nämnd	437	456	552	512	560
Medel för återbetalning			370	230	70
Förvaltningsledning	9 486	9 256	11 444	10 069	5 690
Stab*					7 645
Bistånd	15 169	10 790	12 620	10 920	11 580
Vård och omsorg	101 086	107 702	107 945	112 195	112 980
Socialt stöd	52 998	51 787	53 924	54 214	55 155
Summa	**179 176**	**179 992**	**186 855**	**188 140**	**193 680**
Kommunbidrag	175 015	181 064	186 855	186 855	193 680
Resultat	**-4 161**	**1 072**	**0**	**-1 285**	**0**

*Ny enhet, budgeteras separat fr 2017

Fördelning per verksamhet

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 201608	Budget 2017
Nämnd		456	922	742	630
Miljö och hälsoskydd		141	108	108	110
Social vsh gemensamt		9934	15 885	14 360	16 454
Vård och omsorg		111997	110 868	114 388	117 174
Funktionsnedsättning		28473	28 999	27 599	29 735
Färdtjänst		2128	2 740	2 740	2 770
IFO		25092	24 978	25 948	23 997
Flyktingmottagande		0	0	0	0
Arbetsmarknadsåtgärder		1771	2 355	2 255	2 810
Summa	**179176**	**179 992**	**186 855**	**188 140**	**193 680**
Kommunbidrag	175 015	181 064	186 855	186 855	193 680
Resultat	**-4 161**	**1 072**	**0**	**-1 285**	**0**

Kommentar till fördelning av kommunbidrag

Den reviderade ramen har fördelats enligt tabell ovan med följande förutsättningar; uppräkning har skett med KPI 1 % gällande intäkter och kostnader exkl personalkostnader. Medel för löneökningar tillskjuts nämnderna efter löneförhandling. Tillskjutna medel enligt resursfördelningsmodellen för demografiska förändringar tillfaller vård och omsorg. Politiska prioriteringar som tilldelades socialnämnden har tilldelats socialt stöd för att stärka upp boendestöd. Medel för habiliteringsersättning har tillskjutits socialt stöd samt bistånd från nämndens avsatta medel för återbetalning av underskott.

Då en ny enhet har tillkommit har medel omfördelats i budget 2017, 5 860 från Förvaltningsledning, 1 195 tkr från Bistånd samt 590 tkr från Vård och omsorg. I kolumnerna 2016 och tidigare kvarstår den gamla fördelningen

Fördelning har gjorts till varje ansvarsområde. Fördelningen på de olika verksamheterna kommer att presenteras senare då varje enhet lagt sin budget..

Stimulansmedel inom äldreomsorgen för att öka bemanningen kvarstår. För 2017 handlar det om ca 2 200 tkr. Detta är inräknat i budgeten för Vård och omsorg.

Fördelning i tabellform:

Nämnd

930	Grunduppräkning fr 2016
-300	habiliteringsersättning införs
630	**Budget 2017**

Förvaltningsledning

11 497	Grunduppräkning fr 2016
-5 860	ny enhet Stab
-500	ombudget 2016 till VO Trygghetslarm
553	kapitalkostnadspott 2016
5 690	**Budget 2017**

Bistånd

12 735	Grunduppräkning fr 2016
-1 195	Adm.enhet, färdtjänst, omsorgsavgifter
40	habiliteringsersättning införs
11 580	**Budget 2017**

R ma

Stab

0	Grunduppräkning fr 2016
5 860	delar från FV
590	Bemanningsenhet
1 195	Adm.enhet, färdtjänst, omsorgsavgifter fr Bistånd
7 645	**Budget 2017**

Vård och omsorg

108 388	Grunduppräkning fr 2016
2 875	Demografiförändring
500	Trygghetslarm
500	Arbetskläder
1 307	ökad hyra pga investering
-590	bemanningsenhet
112 980	**Budget 2017**

Socialt stöd

54 395	Grunduppräkning fr 2016
500	Förstärkt boendestöd
260	habiliteringsersättning införs
55 155	**Budget 2017**

AR 29

Investeringar

Investeringsbudget antagen av KF 14 juni 2016

Belopp netto (tkr)	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Hagen etapp 3	5 669	1 831	3 593			
Hagen etapp 4		7 510				
Hagen etapp 5						7 500
S:a investeringar gm TN	**5 669**	**9 341**	**3 593**	**0**	**0**	**7 500**
Inventarier	534	1 000	1 000	500	500	500
Mobillås		0	0	0		
Digitala larm		0	0	0		
Hemgården	99	2 650	2 650	0		
Hemgården, gamla hemtjänstlokaler				2 000		
Hemgården larm				1 000		
Arkiv				300		
HVB-Boende, ensamkommande flyktingbarn				600		
Stödboende för ensamkommande flyktingbarn				120		
Nyckelskåp				500		
Förstudie LSS boende					200	
S:a investeringar egna	**633**	**3 650**	**3 650**	**5 020**	**700**	**500**
TOTALA INVESTERINGAR	**6 302**	**12 991**	**7 243**	**5 020**	**700**	**8 000**

Inventarier

Investeringen innebär inköp av inventarier i form av vårdsängar, kontors-, konferens- och verksamhetsmöbler. Det finns idag ett behov av ergonomiska kontorsmöbler för anställda, vårdsängar behöver bytas ut samt ändamålsenliga möbler i verksamhetslokalerna behöver införskaffas.

beräknad avskrivningstid 10 år, beräknad årlig kapitalkostnad 60 tkr

Hemgården, gamla hemtjänstlokaler

Idag finns det lokaler som inte används på Hemgården, dessa lokaler skulle med en renovering kunna avvändas tex för kontorslokaler något som idag är ett bekymmer bland annat för biståndsenheten.

beräknad avskrivningstid 15 år, beräknad årlig kapitalkostnad 205 tkr

Hemgården, larm

Larmsystemet på Hemgården är gammalt och icke funktionsdugligt. Ett nytt larm säkerställer kallelselarmets funktion och skapar en bättre boende miljö samt en bättre arbetsmiljö.

beräknad avskrivningstid 5 år, beräknad årlig kapitalkostnad 225 tkr

Arkiv

Investeringen avser i ordningsställande av arkiv i befintliga lokaler. Socialnämndens arkiv uppfyller inte de lagkrav som ställs och därigenom behöver åtgärder vidtas.

beräknad avskrivningstid 10 år, beräknad årlig kapitalkostnad 40 tkr

HVB-boende för ensamkommande flyktingbarn
Investeringen avser nybyggnation alternativ markkostnader samt moduler gällande ett HVB-boende för ensamkommande barn och unga.

beräknad avskrivningstid 5-10 år, beräknad årlig kapitalkostnad 60-125 tkr. Statliga medel täcker den ökade kapitalkostnaden.

Stödboende för ensamkommande flyktingbarn
Investeringen avser införskaffande alternativ nybyggnation av stödboende (små lägenheter) till ensamkommande barn och unga.

Bedömningen är att 30 lägenheter/platser behövs ytterligare under 2017 till anvisade ensamkommande barn och unga. Den ökade driftkostnaden bedöms täckas av statliga medel.

beräknad avskrivningstid 10 år, beräknad årlig kapitalkostnad 12 tkr. Statliga medel täcker den ökade kapitalkostnaden.

Nyckelskåp
Att förvara nycklar som tillhör de individer som har hjälp från hemtjänsten eller har ett trygghetslarm på ett säkert sätt med möjlighet att kunna se vem som tar vilken nyckel skapar en trygghet för medborgare i Herrljunga.

beräknad avskrivningstid 10 år, beräknad årlig kapitalkostnad 51 tkr.

Kommentar till fördelning av investeringsbudget
Beräkning av kapitalkostnad utifrån internränta 2,5 %. Kommunbidrag för ökade kapitalkostnader är fördelade men ska återlämnas om investeringen inte genomförs.

Endast till nämnd

Nämnd och förvaltningsledning

Mål

Prioriterade mål	Aktiviteter för måluppfyllelse
En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Introduktion av nyanställda Fortsatt arbete med socialtjänstplanen Rekrytering och attraktiv arbetsplats
Vi-känsla 3:2 Förbättra integrationen av nyanlända med positiva effekter på samhällsutveckling genom medverkan och delaktighet av anställda och medborgare	Skapa förutsättningar för samarbete med civilsamhället
Budget i balans 5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag. 5:2 Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat.	Månatlig budgetuppföljning- enhetschef samt biståndshandläggare, samt enhetschef och controller. Konsekvens/åtgärder skall i samband med underskott presenteras på mötet med controllern, i samarbete med verksamhetschef.
Medarbetare 6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska. 6:2 Andelen heltid för tillsvidareanställda ska öka	Varje månad skall en åtgärdsplan lämnas in från de enheter som inte håller uppsatt sjukskrivningsmål. Åtgärdsplanen skall innehålla gjorda och tänkta åtgärder.

Ekonomi

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos aug-16	Budget 2017
Nämnd	437	456	922	742	630
Summa	**437**	**456**	**922**	**742**	**630**

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
Förvaltningsledning	4 111	4 038	5 636	4 886	5 690
Stab	5 375	5 218	5 808	5 183	
Summa	**4 111**	**4 038**	**11 444**	**10 069**	**5 690**

Kommentar till fördelning av kommunbidrag
Uppräkning har skett med KPI 1,0 % samt lönerevidering 2016 utifrån resursfördelningsmodellen som KS tagit beslut om. Uppräkning har skett av budgeterade nettokostnad 2016. Stab flyttas till en egen enhet från 2017.

Nämnden hade under 2016 en buffert på 370 tkr. Denna buffert har fördelats ut till LSS-verksamheten för att införa habiliteringsersättning, därav har nämnden en minskad ram jämfört med 2016.

Centralt stöd

Mål

Prioriterade mål	Aktiviteter för måluppfyllelse
En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Stödja, stötta och samverka med övriga enheter inom förvaltningen Ansvar: Alla
Vi-känsla 3:2 Förbättra integrationen av nyanlända med positiva effekter på samhällsutveckling genom medverkan och delaktighet av anställda och medborgare	Stötta enheterna vid emottagandet av språkpraktikanter Hjälpa enheterna med framtagande av informationsmaterial på andra språk Ansvar: Alla
Budget i balans 5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.	Vara förberedd inför ekonomiskuppföljning samt planera och vidta åtgärder vid behov Presentera budgetläge för medarbetare på APT för att öka delaktighet och förståelse Ansvar: Chef
Medarbetare 6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska. 6:2 Andelen heltid för tillsvidareanställda ska öka	Arbeta för en god arbetsmiljö som skapar trygghet och delaktighet Ansvar: Alla

Ekonomi

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos aug-16	Budget 2017
Stab			5 808	5 183	5 403
Bemanning			585	885	1 176
Adm enhet*			-1 554	-1 904	-1 704
Färdtjänst			2 740	2 740	2 770
Summa	**0**	**0**	**7 579**	**6 904**	**7 645**

* inkluderar även omsorgsavgifter

Kommentar till fördelning av kommunbidrag
Uppräkning har skett med KPI 1,0% samt lönerevidering 2016 utifrån resursfördelningsmodellen som KS tagit beslut om. Uppräkning har skett av budgeterade nettokostnad 2016. Från 2017 är centralt stöd en egen enhet. Beloppen i kolumn Budget 2016 samt Prognos aug-16 visas endast som info. Dessa belopp ingår även under Förvaltningsledning och Bistånd där de ska redovisas för 2016.

Bistånd

Mål

Prioriterade mål	Aktiviteter för måluppfyllelse
En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Intern och extern samverkan Arbeta med socialtjänstplanen och värdegrunden Ta fram och använda informationsmaterial både internt och externt Ta fram och använda gemensamma rutiner Ansvar: Handläggare och verksamhetschef
Vi-känsla 3:2 Förbättra integrationen av nyanlända med positiva effekter på samhällsutveckling genom medverkan och delaktighet av anställda och medborgare	Ta fram informationsmaterial på fler språk än svenska Ansvar: Verksamhetschef i samarbete med stabschef
Budget i balans 5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.	Uppföljning av beslut sker strukturerat Ansvar: Handläggare och verksamhetschef
Medarbetare 6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska. 6:2 Andelen heltid för tillsvidareanställda ska öka	Arbeta aktivt med sjuk/rehabiliteringsprocessen Ansvar: Verksamhetschef

Ekonomi

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos aug-16	Budget 2017
Bistånd	3 439	1 395	2 291	2 171	3 810
Färdtjänst	2 007	2 094	2 740	2 740	
Bistånd verkställighet	9 723	7 301	7 589	7 089	7 770
Summa	**15 169**	**10 790**	**12 620**	**12 000**	**11 580**

* 2015-2016 ligger alla intäkter omsorgsavgifter under bistånd

Kommentar till fördelning av kommunbidrag
Uppräkning har skett med KPI 1,0 % samt lönerevidering 2016 utifrån resursfördelningsmodellen som KS tagit beslut om. Uppräkning har skett av budgeterade nettokostnad 2016. Från 2017 har administrativ enhet, omsorgsavgifter (ingår 2016 under Bistånd) samt färdtjänst flyttat från Bistånd till Centralt stöd.

Vård och omsorg

Mål

Prioriterade mål	Aktiviteter för måluppfyllelse
En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Intern och extern samverkan Arbeta med socialtjänstplanen och värdegrunden Arbeta med handledning och metod i arbetsgrupperna Ansvar: Enhetschef tillsammans med medarbetare och verksamhetschef
Vi-känsla 3:2 Förbättra integrationen av nyanlända med positiva effekter på samhällsutveckling genom medverkan och delaktighet av anställda och medborgare	Ta emot språkpraktikanter där det är möjligt Ta fram informationsmaterial på fler språk än svenska Ansvar: Enhetschef i samarbete med stabschef
Budget i balans 5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.	Vara förberedd inför ekonomiskuppföljning samt planera och vidta åtgärder vid behov Presentera budgetläge för medarbetare på APT för att öka delaktighet och förståelse Ansvar: Enhetschef
Medarbetare 6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska. 6:2 Andelen heltid för tillsvidareanställda ska öka	Arbeta aktivt med sjuk/rehabiliteringsprocessen Arbeta för att tillgodose önskemål om sysselsättningsgrad Ansvar: Enhetschef tillsammans med personalenheten

Ekonomi

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos aug-16	Budget 2017
Vård och omsorg gem	5 537	3 856	4 966	4 336	6 025
Stöd i ordinärt boende	6 274	10 486	11 198	13 198	11 140
Hemtjänst	34 153	36 531	33 777	35 277	34 645
Vård och omsorgsboende	38 460	39 073	40 334	39 950	42 410
Hälso- och sjukvård	16 663	17 756	17 670	17 475	18 760
Summa	**101 086**	**107 702**	**107 945**	**110 236**	**112 980**

Kommentar till fördelning av kommunbidrag
Uppräkning har skett med 1,0 % samt lönerevidering 2016 utifrån resursfördelningsmodellen som KS tagit beslut om. Uppräkning har skett av budgeterad nettokostnad 2016. Kommunbidrag har tilldelats med hänsyn till demografimodellen. Budget 2017 inkluderar kostnad för arbetskläder samt leasing av trygghetslarm. En utökning med 1 årsarbetare har gjorts inom hälso och sjukvård med hjälp av tilldelade medel enligt demografimodellen. CA 2 400 tkr av tilldelade medel har ej fördelats ut. Dessa ligger under vård och omsorg gemensamt. Stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorg ligger som en intäkt under vård och omsorg gemensamt. Dessa medel täcker kostnad för nattpersonal på korttidsverksamheten till 100 %. Budget för utskrivningsklara har flyttats från vård och omsorg gemensamt till Stöd i ordinärt boende. Korttidsboende har budget för en beläggning på 8 platser. Under större delen av 2016 har beläggningen varit i snitt 10 platser. Om denna överbeläggning fortsätter kommer korttidsenheten inte kunna hålla sin budget. Då måste medel tillföras av de ej utfördelade som finns under vård och omsorg gemensamt. Här har det betydelse om Hagen etapp 4 kommer att öppna under 2017. Då måste medel finnas för att fylla lokalerna med verksamhet och personal.

Verksamhetsmått/Nyckeltal

	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Snitt i riket 2015
Särskilt boende					
Antal platser Särskilt boende:	**76**	**81**	**81**	**81**	
Varav omsorgsplatser	28	28	28	28	
Varav demensplatser	48	53	53	53	
Inv 65+ i särskilda boendeformer, andel (%)	3,5				4,2
Kostnad särskilt boende, äldreomsorg, kr/inv 65+	29 836				33 975
Ordinärt boende					
Kostnad hemtjänst, äldreomsorg, kr/inv 65+	25 556				18 989
Korttidsboende					
Korttidsvård, antal platser	9,7	8	11	8	

Kommentar till verksamhetsmått
Samtliga nyckeltal är officiella och hämtade från KOLADA där endast utfall föregående år kommer att redovisas när det finns tillgängligt.

Volymtalen är förvaltningens.

Socialt stöd

Mål

Prioriterade mål	Aktiviteter för måluppfyllelse
En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Verka för ett ledarskap som präglas av dialog, samverkan, transparens, tydlighet. Informativt ledarskap Delaktighet i framställandet diverse planer. Gå igenom rutiner och policydokument avseende, utöver dem som finns i årshjulet. Ansvar: Enhetschef och medarbetare
Vi-känsla 3:2 Förbättra integrationen av nyanlända med positiva effekter på samhällsutveckling genom medverkan och delaktighet av anställda och medborgare	Skapa kontaktytor med civilsamhället. Ansvar: Enhetschef
Budget i balans 5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter	Vara förberedd inför ekonomisk uppföljning samt planera och vidta åtgärder vid behov Presentera budgetläge för medarbetare på APT för att öka delaktighet och förståelse Ansvar Enhetschef
Medarbetare 6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska. 6:2 Andelen heltid för tillsvidareanställda ska öka	Arbeta aktivt med sjuk/rehabiliteringsprocessen Vid varje anställning ska frågan ställas om önskad sysselsättningsgrad Ansvar Enhetschef'

Ekonomi

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos aug-16	Budget 2017
Socialt stöd gem	1 829	2 234	2 644	2 501	2 685
Funktionshinder	19 375	16 462	17 405	16 980	17 950
IFO Barn& Familj	11 280	9 945	11 167	8 832	10 935
IFO Vuxna	16 080	17 532	16 427	18 751	17 605
Ensamkommande*			0	0	
Sysselsättning	4 434	5 614	6 281	6 116	5 980
Summa	**52 998**	**51 787**	**53 924**	**53 180**	**55 155**

* bokslut 2015 fanns ej ensamkommande som egen enhet utan inkluderas i IFO Barn & Familj

Kommentar till fördelning av kommunbidrag

Uppräkning har skett med KPI 1,0 % samt lönerevidering 2016 utifrån resursfördelningsmodellen som KS tagit beslut om. Uppräkning har skett av budgeterade nettokostnad 2016. Förslaget utgår från samma volymer som 2016 vad gäller personal samt övriga kostnader. Extra medel har tilldelats IFO vuxen för att förstärka boendestödet (500 tkr). Införande av habiliteringsersättning har ökat budgetramen för funktionshinder med 260 tkr.

Ensamkommande prognos 2016 redovisas som 0 då överskottet inte påverkar nämndens resultat utan läggs till flyktingbuffert. För 2017 kommer något överskott troligen inte kunna uppstå som kan öka flyktingbufferten.

Verksamhetsmått/Nyckeltal

	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Snitt i riket 2015
Funktionsnedsättning					
Kostnad insatser enl. LSS och SFB, kr/inv	4 445				5 920
Individ- och familjeomsorg					
Barn & Familj					
Nettokostnad Barn & ungdomsvård kr/inv	843				1 623
Vuxen					
Nettokostnad missbruksvård vuxen kr/inv	859				529
Utbetalt ekonomiskt bistånd per hushåll (exkl flyktinghushåll) kr/hushåll	34 604				39 387
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%)	3,7				
Nettokostnad Ekonomiskt bistånd kr/inv	972				1 019

Kommentar till verksamhetsmått
Samtliga mått är officiella och hämtade från KOLADA där endast utfall föregående år kommer att redovisas när det finns tillgängligt.

TN § 119 DNR TK 207/2016

Budget för Tekniska nämnden 2017, del 2

Sammanfattning

Budget för tekniska nämnden är uppdelad i två delar. Den första delen ska slutligen beslutas av kommunfullmäktige och innehåller nämnden prioriterade mål med tillhörande målindikatorer utifrån de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen. I den andra delen kan nämnden besluta om fler mål, indikatorer eller andra uppdrag.

Förslaget till Budget del 2 har arbetats fram med tidigare beslutad budget samt nämndens strategiplan som grund. Revideringen har tagit hänsyn till de mål och aktiviteter som har bedömts som uppfyllda. Nya kommungemensamma mål och nyckeltal för integration och jämställdhet har arbetats in.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2016-11-22
Beslut TN § 107, 2016-11-03
Budget 2017-2019 Tekniska nämnden, del 2 (förslag)

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Budget för tekniska nämnden 2017-2019, del 2 antas.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Tekniska nämndens beslut

1. Budget för tekniska nämnden 2017-2019, del 2 antas.

Expedieras till: Kommunstyrelsen, Controller Linn Marinder
För kännedom: -.

Meddelande 6
Bilaga 1, TK § 119, 2016-12-01

DIARIENUMMER:	TK-2016-207
FASTSTÄLLD:	2016-12-01
VERSION:	1
SENAST REVIDERAD:	2016-11-23
GILTIG TILL:	2017-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Teknisk chef

Budget 2017-2019

Tekniska nämnden – del 2

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

BA

Inledning

Tekniska nämndens verksamhet ska vara till för alla kommunens medborgare och besökare. Verksamheten tar utgångspunkt i kommunens vision och mål att bli fler invånare och i förekommande fall behöver verksamheten planera och arbeta för att kommunens vision ska kunna uppnås på ett effektivt och hållbart sätt.

Verksamheten ska utföras med hög kvalitet av både egen personal och genom nämndens upphandlade entreprenörer. Barnperspektivet ska beaktas och lyftas fram inom verksamhetens olika områden.

Verksamhetsplan

Nämnd och förvaltningsledning

Prioriterade mål	Aktiviteter för måluppfyllelse
Försäljningen av tomter för bostadsändamål ska öka	Förbättrad presentation hemsida samt särskild marknadsföringsplan
Lyfta fram och marknadsföra marknaden och torgen i Herrljunga	Utveckla torgen och knyta marknaden närmare torgen
Förvaltningens anställda ska vara goda ambassadörer för förvaltningen och för kommunen	Riktade utbildningsinsatser för förvaltningens anställda
Köp av industrimark ska underlättas	Förbättrad information på hemsidan
Industrimark ska marknadsföras	Marknadsföringsinsatser
Förbättra integrationen av nyanlända med positiva effekter på samhällsutveckling genom medverkan och delaktighet av anställda och medborgare	Utveckla integrationsmål för verksamheten

Verksamhetsmål	Aktiviteter för måluppfyllelse
Förbättrad uppföljning av nämndens verksamheter	Fördjupad verksamhetsuppföljning till nämnd med särskild uppföljning av nyckeltal

BA

Fastighet

Prioriterade mål	Aktiviteter för måluppfyllelse
Kommunens fastighetsdrift ska bli mer energieffektiv	EPC i fler fastigheter, information och utbildning till verksamhetspersonal

Verksamhetsmål	Aktiviteter för måluppfyllelse
Utveckla femåriga underhållsplaner för fastigheter	Implementera fastighetssystem, digitalisera ritningar

Gata och park

Verksamhetsmål	Aktiviteter för måluppfyllelse
Förbättra tillgänglighet för medborgare och myndigheter	Omforma innehåll på hemsidan och samråda med intressenter
Säkerställa digital hantering av information	Införa GIS för gatunät LTF
Utveckla vår stadsmiljö för att skapa trygghet hos medborgaren	Utveckla belysningen utifrån ett trygghetsperspektiv
Tätortsnära skog samt öppna ytor ska upplevas trivsamma	Utveckla strategi för underhåll av kommunens mark

Internservice

Prioriterade mål	Aktiviteter för måluppfyllelse
Andelen hållbara livsmedelsinköp ska öka	Förändrad upphandling med möjlighet till fler ekologiska varor och lokala råvaror

Verksamhetsmål	Aktiviteter för måluppfyllelse
Öka andelen närproducerade livsmedel	Förändrad upphandling med möjlighet till fler närproducerade varor
Kundfokus – kundernas delaktighet ska öka	Utveckla enkätundersökningar
Minskat matsvinn	Ökat samarbete mellan Måltidsservice och

BA

	verksamhetspersonal
Effektivt planerad lokalvård	Implementera IT-stöd
Miljöeffektiv tvättverksamhet	Öka andelen miljömärkta produkter

Fritidsverksamhet

Prioriterade mål	Aktiviteter för måluppfyllelse
Så många som möjligt i kommunen ska ha ett aktivt fritidsliv	Underlätta för föreningslivet

Verksamhetsmål	Aktiviteter för måluppfyllelse
Öka antalet besökare och uthyrningar i sim och idrottshallar	Förenkla bokningsprocessen och öka marknadsföringen
Utveckla kommunens friluftsområden för alla medborgare	Utveckla Orraholmen och Mörlandaområdet som friluftsområden

Renhållning

Verksamhetsmål	Aktiviteter för måluppfyllelse
Öka andelen matavfall som återvinns genom biologisk behandling	Uppmuntra fler att byta till matavfallsabonnemang. Ge ut sorteringsguide.
Minska mängden kärl- och säckavfall till förbränning	Ge ut sorteringsguide.

BA

Verksamhetsmått/Nyckeltal

	Utfall 2015	Prognos 2016	Budget 2017
Energiförbrukning fastighet[kwh/m2]	125	120	125
Andel svenska köttråvaror i livsmedelsproduktionen [%]	95	95	95
Drift och underhåll kommunens gator kr/inv	256	431	288
Drift och underhåll enskilda vägar kr/inv	116	173	137
Besökare hälso- och friskvårdscenter [st]	46 000	46 000	48 000
Mängd restavfall till förbränning [ton]	1 874	1 900	1 700
Insamlad mängd matavfall till rötning [ton]	0	6	300
Andel aktivitetsbidrag flickor (%)	*	*	50

*Har inte mätt andel aktivitetsbidrag flickor tidigare.

Ekonomi

Skattefinansierad verksamhet efter justering av lönepott och kapitalkostnadspott.

DRIFT	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
Belopp netto (tkr)				
Nämnd	-299	-270	-270	-304
Gemensamt	-1 398	-1 309	-188	-1 475
Fastighet	2 467	-426	1 693	2 400
Gata o Park	-9 631	-10 092	-11 951	-11 359
Internservice (Måltidsservice, Lokalvård och Tvätt)	372	0	-90	0
Fritidsverksamhet	-7 085	-6 993	-7 343	-7 825
Summa	**-15 574**	**-19 090**	**-18 149**	**-18 563**
Nettokostnad	-15 574	-19 090	-18 149	-18 563
Kommunbidrag	18 870	19 090	19 090	18 563
Resultat	**3 296**	**0**	**941**	**0**

Gemensamt innefattar Bostadsanpassning, Mark, Skog, Förvaltningsledning och Personalkaffe. I budgeten för 2017 ligger det en budget på 2,4 mkr på Fastighet. Denna post avser det överskott som Fastighet ska leverera på grund av komponentavskrivningar. Observera att denna post inte är definitivt satt för 2017, utan kan förändras något.

Bruttointäkt Fastighet och Internservice

Bruttointäkt (tkr)	Budget 2017
Fastighet	-51 167
Måltidsservice Skolmåltider	-15 110
Måltidsservice Nyhagaköket	-6 527
Lokalvård	-9 755
Tvätt	-1 280
Summa verksamhet	**-83 839**

BA